

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

29'uncu Toplantı

23 Ocak 2023 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4892) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyona getiriliş şekline ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin görüşme

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ve 71 Milletvekilinin; Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4892)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

29'uncu Toplantı

23 Ocak 2023 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.03'te açıldı.

(2/4892) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyona getiriliş şekline ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin görüşmeler yapıldı.

Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ve 71 Milletvekilinin; Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4892) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu ve arkadaşlarının (2/4892) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırılığına ilişkin önergesi yapılan oylama sonucu kabul edilmedi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.28'de toplantıya son verildi.

23 Ocak 2023 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, Kıymetli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 29’uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (2/4892) esas numaralı Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ve 71 milletvekilinin Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır. Bu önemli düzenlemeye ilişkin değerlendirmeleri, müzakereleri yapacağız ama sunuma geçmeden önce salonumuzda bulunan Bakan Yardımcılarımızı ve bürokratları tanımak istiyoruz, ardından gündemimize geçeceğiz. Usul hakkında da söz talepleri var, onları da karşıladıktan sonra teklif sahibimiz teklifle ilgili sunumunu yapacaktır ve bunun üzerinde müzakereleri yürüteceğiz. Şimdi, Bakan Yardımcılarımıza sözü veriyorum.

Buyurun lütfen.

(Katılımcılar kendilerini tanıtmaya başladı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sivil toplumdan kim var, sivil toplumdan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladık mı acaba? Neredeyiz, ben kameralardan göremiyorum doğrusu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sivil toplumdan kim var? Bankalar Birliği...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sivil toplumdan da katılanlar tanıtınsınlar kendilerini lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hani bankalar mankalar?

(Katılımcılar kendilerini tanıtmaya devam ettiler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kendisini tanıtmayan başka arkadaşımız kaldı mı? Galiba...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bankalar Birliği yok mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz davet ettik ama şu an yok anladığım kadarıyla.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bankalar Birliği yokken bankaların geleceğini, kaderlerini görüşeceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz davet ettik, öyle bir zorunluluğumuz yok. Gelirler gelmezler kendi takdirleri.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bankalar Birliği yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, parayı kim verecek?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hazine verecek parayı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Krediyi kim verecek?

(Katılımcılar kendilerini tanıtmaya devam ettiler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Krediyi bankalar verecek, Bankalar Birliği yok ya, böyle bir yasa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz davet ettik değerli arkadaşlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İstişare de etmemişsiniz hiç herhâlde onlarla.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir arayalım bakalım, belki yolda olabilirler.

(Katılımcılar kendilerini tanıtmaya devam ettiler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamladık mı arkadaşlar?

Kameralara da teşekkür ediyoruz, basınımız kalmaya devam edecek ama kameralar yeterince detay aldılar diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyoruz, sağ olsunlar.

Evet, arkadaşlar, şimdi söz talepleri vardır, sanırım usul hakkında. Öncelikle usul hakkındaki söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Toplantı yeter sayımız var mı Sayın Başkan? Tamam mı, tamamlandı mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, tabii tabii. “Tamam.” dendi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 10 kişi mi var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 10 kişi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Siz kendinizi saymıyor musunuz ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Beni de sayın ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok sizi saymadan, saymayacağız. Şöyle, Anayasa’ya aykırılık var da onun için üzerinde duruyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 11 kişi var bu tarafta.

Bir problemimiz yok değil mi? Tamam.

CAVİT ARI (Antalya) – Nerede 11?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 10 kişi var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz de olunca içinde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Beni de saydığınızda 11 oluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, sizi saymıyoruz ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın, sayın, ben de üyesiyim bu Komisyonun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz tarafsızsınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanın oy kullanma hakkı var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kullanma hakkı yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Oy kullanma hakkı yok mu Başkanın?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hem üyeyim hem Başkanım canım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Oy kullanma hakkı yok ya. Mecliste de yoktur, Genel Kurulda da yoktur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anayasa için özel bir sayımız da yokmuş bu arada.

Buyurun.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4892) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyona getiriliş şekline ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin görüşme

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; öncelikle usulle ilgili, bu kanun teklifiyle ilgili konuşacağım.

Şimdi, sizler de gayet iyi biliyorsunuz Sayın Başkanım, bu teklifi nasıl kabul ettiniz bilmiyorum, herhâlde siz de zorlanmışsınızdır. Seçime yaklaştığımız bu günlerde kanun teklifleri hızla artmaya başladı. Önümüzdeki günlerde aflarla ilgili bir kanun teklifi gelecek, EYT gelecek, başka şeyler de gelecek ama bu kanun teklifi göz göre göre Anayasa'ya aykırılık ihtiva ediyor. Yani şimdi ocak ayındayız, bir ay önce, bir ay bile olmadan burada yürürlüğe giren 2023 bütçe kanun teklifindeki rakamı, 4,4 trilyon lirayı artıran bir teklif bu. Böyle bir teklifin bir kanunla, bu şekilde bir kanunla, 4749'la gelmesi normal midir? Ben biraz sonra soracağım ne kadar artırıyor? Bununla ilgili etki analizi de yok ama arkadaşlar, yani “Bu da kanundur, çıkarırız, olur, hiçbir şey olmaz.” diyorsanız o zaman hukuk devleti değiliz, kanun devletiyiz demektir. Yani “Bütçe Kanunu” diye ayrı bir kanun, özellikli bir kanun neden var? Şimdi, burada bütçeyi artırıyor, bütçe giderlerini ve ödeneklerini artırıyor, o da usulsüz bir şekilde -doğru da değil o şekilde olması ama- bütçe artırıyor, bütçeye ödenek koyuyor, bütçeye ödenek konulması konusunda da ilaveten yetkiler veriyor, bütçeyi artırıyor ve buna “evet” diyeceğiz, burada normal bir kanunmuş gibi muamele yapacağız, bunu görmezden geleceğiz; olabilir mi arkadaşlar? Bütçe özellikli bir kanun değil midir? Bütün dünya için bu böyle değil midir? Bu Parlamentoda, Türkiye Parlamentosunda bu kabul edilmeyecek midir? Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu özellik dikkate alınmayacak mıdır? Biz muz cumhuriyeti miyiz, Afrika'da yeni kurulmuş bir cumhuriyet miyiz? Millet olamamış kabile devletlerinin kurduğu devletlerden miyiz de biz Bütçe Kanunu ile diğer kanunları ayırmayalım? Şurada görüyorsunuz, diyor ki daha maddenin 1'inci bendinde: “Başlangıç ödeneklerinin yüzde 5'ini aşamaz.” diyor. “Artırılır ama...” diyor “Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 1'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendiyle belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 5'i kadar artırılır ama yüzde 5'ini aşamaz.” diyor. Artırıyor, ne yapıyor bu? 221 milyar. Bir de Cumhurbaşkanı yetki veriliyor, 221 de o artırabiliyor, 442 milyar arttırabiliyorsun, açığı da arttırabiliyorsun ama bunu normal bir kanun gibi ele alma durumundayız. Olur mu böyle bir şey? Yani bunun Anayasa'ya aykırı olduğunu, biz eğer hukuk devletiysek, kanun devleti değilsek bunun böyle çıkmayacağını bilmemiz lazım. Sayın Başkanım, bunun Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı tarafından incelenmesini talep ediyorum. Olmaz böyle bir şey. Bu ayıptır, yazıktır bu ülkeye. Ya, bu aşamada evet, çıkar, kanun çıkar, gider, Anayasa Mahkemesinden döner, dönmez onu bilmiyorum çünkü artık o tür kurumlara da güvenimiz kalmadı ama bu ülkeye yapılan çok büyük bir kötülük olmuş olur bu. Çok büyük bir yanlışlık olmuş olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler, sağ olun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, başta siz olmak üzere bütün milletvekili arkadaşlarıma söylüyorum, bunun bu şekilde dikkate alınması lazım. Bu Bütçe Kanunu'yla gelmesi gereken bir kanun teklifi olmalıdır, o usullerle gelmelidir, ek bütçeyle gelmelidir, bu ek bütçe gerektiriyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, sayın bürokratlar, basın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, giderayak yeni bir usul geliştirdiniz; pazartesi günü Plan ve Bütçeye yasa gelsin, akşamına şerh verilsin, salı günü Genel Kurulda görüşülsün. Yani yirmi dört saat içinde yasa çıkarıyorsunuz. Böyle bir usul geliştirilmiş oldu. Vallahi biz eskiden bir hafta, on günde yasa çıktığında “Çok hızlı çıkıyor, demokratik ülkelerde bu tip yasalarda altı ay çeşitli sosyal kesimlerle görüşülüyor.” derdik. Yani siz şu anda bu durumu çok daha vahim bir hâle getirdiniz. Bu durumu kabul etmiyoruz Sayın Başkan, bu meseleyi böyle yalapaşap hızlandırılmış bir şekilde yirmi dört saat içinde bir yasa çıkarılma usulünü doğru bulmuyoruz. Bu açıdan bu usulü tekrar gözden geçirmenizi rica ediyorum, bu bir.

İkincisi, etki analizi şu anda masalarımızda yok Sayın Başkan. Her hafta aynı şeyi söylüyoruz size. Tek maddelik bakın, tek maddelik bir yasa teklifi getirmiş Mustafa Bey burada, arkadaşları imzalamış, bir maddelik. Biz görüşürken bunun etki analizi masalarımızda olmalı. Şimdi, belki tabii ki bazı bilgiler verecek ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir hazırlık var da neyse...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani hayır, bunun basılı olarak gelmesini talep ediyoruz Sayın Başkan her seferinde, bu da şu anda masalarımızda yok.

Son olarak da şunu söyleyeceğim Sayın Başkan: Emeklilikte yaşa takılanlar “Yasa neden çıkmıyor?” diye bize soruyorlar, eminim her milletvekilimize soruyorlar ve Sayın Cumhurbaşkanı “Yılbaşına kadar bu iş halledilecek.” dedi, bunu söyledi, Cumhurbaşkanı ağzıyla söyledi, yani 1’inci partinin Genel Başkanı Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usule ilişkin konuşuyoruz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usulü söylüyorum, teklifimiz var, bunu söyleyeceğim.

Sayın Cumhurbaşkanı “Yılbaşına kadar bu yasa çıkacak.” dedi. Şimdi, iktidar partisi eğer ki bu yasa teklifini geciktiriyorsa bizim yasa teklifimiz var sizin Başkanlığınızda, şu anda elinizde, Cumhuriyet Halk Partisinin de var, diğer siyasi partilerin de var, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yasa teklifimiz var. Sayın Başkan, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yasa teklifimizi neden gündeme almıyorsunuz? AKP eğer ki emeklilikte yaşa takılanlar meselesini geciktirmek istiyorsa benim size önerim, bizlerin verdiği emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yasa teklifini lütfen, bugün gündeme alın, bunu işleme koyalım ve bir an önce söz verdiğimiz gibi yılbaşı itibarıyla emeklilikte yaşa takılan tüm yurttaşlarımızı emekli edelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Naci Cinişli, usule ilişkin, buyurun lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİŞLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Evet, son zamanlarda Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen kanun teklifleriyle ilgili yaptığımız konuşmanın en önemli kısımları maalesef bu usul kısmı olmaya başladı çünkü hakikaten hak ediyor da, usul hakkında konuşmak çok önemli bir hâl aldı. Ben de çok üzgünüm şu anda yaşadıklarımızdan. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli Komisyonlarından biri hatta belki en önemli

Komisyonu. İsmi Plan ve Bütçe Komisyonu fakat maalesef son zamanlarda Komisyonumuz AK PARTİ'yi seçime hazırlama komisyonu hâline geldi. Burada hakikaten iyi niyetli olarak getirilen fakat son derece niyetin sorgulanması gereken kanunlar görüşüyoruz. Seçime dört ay kala mı akıllara geldi bu kanunu getirmek? Bundan sonra gelecek kanunları da biz basından öğreniyoruz, televizyonlardan öğreniyoruz. Arka arkaya, panikle, dört ay sonra seçilip seçilmeyeceği belli olmayan bir hükûmetin önümüze getirdiği hesapsız kanunlarla biz burada vakit geçiriyoruz. Milletimiz için, menfaati için olan her şeye tabii ki varız fakat burada bir niyet sorgulaması da lazım. Ben bundan önceki bir konuşmamda da söylemiştim, bu dönem AK PARTİ için bir samimiyet testi dönemi; bu samimiyet testinden geçmediğini ben düşünüyorum.

Cuma gecesi haber alıyoruz ki bu Komisyon toplanacak, gündem cuma gecesi bize bildiriliyor. Dün gece de bugün sabahleyin bir toplantı olduğu haberini alıyorum. Dün gece saat on buçukta düşen mesajla sabah toplantısına gelmemizi lütfen, Sayın Başkanım, bizden beklemeyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha önce de mesaj geldi de o hatırlatma mesajıydı Sayın Cinisli, onu konuşuruz sonra.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Hayır, dün gece geldi bana.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O hatırlatma mesajıydı dün geceki.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Dediğimiz gibi burası Plan ve Bütçe Komisyonu, bütçenin bir plan işi olduğunu hepimiz biliyoruz. Tamamen planın dışında, keyfî bir madde geldi önümüze. Keşke bu gerçekleşebilse, 2019'dan bekleyen buna benzer başka bir projede hiçbir gelişme yokken yeni, afaki bir rakamlar manzumesi önümüzde ve de hakikaten son derece de plansız. 221-222 milyar liralık bu harcama kaleminin bir o kadar daha artırılması gündemde ve de Sayın Cumhurbaşkanına yetki devredilerek bir de bunun yapılması gündemde. Hep söylüyoruz, millî güvenlik sorunu hâline gelen ekonomimiz yurt dışında "savunmasız" diye nitelendirilir hâle gelmişken bütçenin bu kadar da delinme teşebbüslerini ben çok anormal görüyorum.

Çok fazla konuşacak bir şey hakikaten yok, üzülüyorum. Bu üzüntümü belirtmek için ben söz aldım. Ayrıca da bazı konuların alt komisyonlarda da görüşülmesi gerektiğini de tespit ettik biz bu kanun teklifini incelerken. Bunları söyleyeceğim, inşallah, akliselim galip gelir ve biz Meclisimizi ve devletimizin kurumlarını layığıyla çalıştırmaya devam edebiliriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, usul hakkında, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bülent Bey'in ifade ettiği, Anayasa'ya aykırılığı çok açık olan bir metin. Daha yeni, 13/10/2022 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı önümüzde yani çok açık bir şekilde Cumhurbaşkanına verilen bir yetki var ödeneklerle ilgili. Anayasa'nın 161'inci maddesine açık aykırı olduğu ifade ediliyor, tartışmasız oy birliğiyle kabul edilmiş, başka Anayasa maddeleri de var. Şimdi, buna rağmen bunu görüşeceğiz, öyle anlaşıyor. O nedenle başka şeyler daha söyleyeceğim: Bu kanun, sadece Anayasa'ya aykırılık değil; bu kanun, ileride ülkede çok büyük ekonomik kriz, arkasında da çok ciddi toplumsal bir kriz, kargaşa çıkarabilecek nitelikte bir kanundur. Bu kanunun yazılma tekniği filan çok ciddi problem. Şimdi, tek madde olarak bunu getirdiniz, oysa her fıkrası ayrı bir konu ve birbirine bağlı ama çok önemli konular, çok önemli ihlaller var her fıkrasında, Anayasa çiğneniyor. Özellikle (6)'ncı fıkrada bu kaynağı, burada konutlar için oluşturulacak kaynağı üretme yöntemi bir hayalî şey yani

neredeyse... Sahte para basmaya ne deniyor Türkiye’de? Kalpazanlık; ben öyle demeyeceğim tabii, siz bunu yapıyorsunuz demiyorum ama hayali bir kaynak oluşturacaksınız ve sonra bu olmayan kaynakla -seçime gitmek için yapıyorsunuz bunu- ileride ülkede çok ciddi bir kargaşa ortaya çıkabilecek.

Benim teklifim şu: Sayın Başkan, bu kanunu burada görüştürmeye, Anayasa’ya aykırı olmasına rağmen görüştürmeye devam ederseniz niye böyle yapıyorsunuz bilemiyorum. Siz bunları bilen, devlette bakanlık yapmış, bu işleri bilen bir insansınız, niye böyle yapıyorsunuz bunu anlamıyorum. Buradaki her fıkrayı bir maddeymiş gibi görüşelim. Şimdi, on dakika geneli üzerinde konuşacağız, ondan sonra on dakika da madde üzerinde konuşacağız -ya da beş dakika, bilemiyorum- ondan sonra görüştük, bitti “Kabul edenler... Etmeyenler...” Ya, Bankalar Birliğinin bu kanun teklifiyle ilgili çok ciddi olmaması, bilmemesi, buraya gelmemesi gerçekten mümkün değil yani bankacılığın tarihini değiştirebilecek, çok ciddi krizlere sebebiyet verecek, o türev kâğıtlarla ilgili Türkiye’yi karmakarışık hâle getirebilecek bir kanun teklifiyle ilgili Bankalar Birliğinin fikri yok mu? Bankalar Birliğinin Başkanı kimdir değerli arkadaşlarım? Ziraat Bankası Genel Müdürü müdür, kimdir?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye buraya gelmiyorlar, niye burada temsil edilmiyorlar? Önce bunu bir anlatın. Burada bu kanun teklifinin hazırlanmasında bürokrasiyle ve bankacılarla çok ciddi problemler çıkmıştı onların baskılarıyla. Bu kanun teklifinin çoğu maddeleri... Genelgede, yönetmelikte yayınlanacak şeyler kanun maddesi hâline getiriliyor, demek ki bu bürokrasi sorumluluk almak istemiyor. Bununla ilgili çok ciddi sıkıntılar çıkacak ve bu sıkıntıları size yüklüyorlar Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarım. Burada Anayasa çok ciddi çiğneniyor, önemli fatura ödeyecek bu millet; kanun teklifiyle size yükleniyor; bürokrasi kabul etmiyor, bankacılar da kabul etmiyor, buraya da gelmediler değerli arkadaşlarım.

Bu kanun teklifini görüşmeyelim, görüşsekse daha ayrıntılı bir şekilde görüşelim ve tarihe bir not düşelim: Biz uyardık. Uyarmalarımıza rağmen, her şeyi söylememize rağmen bu kanunu çıkardılar seçimi kazanmak için. Kazanamayacaksınız ama ha, bu millet bunu biliyor, bir de ayrıca böyle bir şey var. Yapmayın ya, yazıktır ülkeye.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmuş Yılmaz, usul hakkında buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biz daha bir ay önce bir yasa yaptık, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütçesini yaptık ve bu bütçenin uygulamasının üçüncü haftasını yeni doldurduk fakat öyle bir şey yapıyoruz ki bu yaptığımız bütçenin içerisinde olmayan, bütçenin dışında, yasayla başka bir şey yapıyoruz.

Şimdi, geçen hafta memur emeklileri, çalışan memurlar ve diğer emeklilerle ilgili bir düzenleme yaptık ve bunun 300 milyar TL’lik bir yükünün olduğu söylendi. Bunun bütçede olup olmadığını bilmiyoruz. Şimdi, yeni bir düzenleme geliyor, bu yeni düzenlemeyle yine harcama kalemi artıyor, Cumhurbaşkanının takdiriyle birlikte neredeyse yarım trilyon TL’lik bir ek harcama kalemi geliyor. Belki önümüzdeki hafta, belki ondan sonraki hafta EYT’lilerle ilgili bir düzenleme gelecek ve oradan da bir harcama gelecek. Nasıl biz 2022 bütçesini yaparken kur hareketinden dolayı bu bütçenin yılın yarısına varmadan geçersiz kalacağını söylemişsek bugün de bu bütçe, yaptığımız 2023 bütçesi yine geçersiz hâle gelecek.

Benim önerim şu: Bu yasa teklifi geri çekilsin. Geçen hafta emeklilere ve çalışan memurlara yapılan ödemeler dâhil, hatta kadroya geçirilenlerden ortaya çıkacak ek yükümlülükler varsa -ki yok deniliyor- onlar da dikkate alınsın, EYT'lilerle gelen yükümlülükler de birleştirilsin, bu da birleştirilsin ve usulüne uygun olarak ek bir bütçe yapımı için buraya bir teklifle gelsin; bu yasa teklifi geri çekilsin. Bu yasa gerçekten Anayasa'ya aykırı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe yapım hakkını elinden alıyor, bütçenin ödeneğini çok fazla miktarda artırıyor, bunun karşılığında kaynağın ne olacağını da göstermiyor. O nedenle usul hakkında önerim şu: Bu yasa teklifi geri çekilsin. Geçen hafta yaptığımız düzenlemede ortaya çıkan 300 milyar TL, burada ortaya çıkan yüzde 5'lik ki o da yarım trilyon TL'ye neredeyse eşit, onun arkasından gelecek olan EYT'lileri vesaireyi içine alan dört başı mamur bir ek bütçe teklifiyle buraya gelsin ve toplumun bütçe hakkı da gasbedilmeden adam gibi bir bütçe yapalım ve bu yetkiyi nasıl olsa alacaksınız ama usulüne uygun olarak yapılsın. Teklifim budur, bu yasa geri çekilsin, ek bütçeyle gelsin, kesinlikle Anayasa'ya aykırı bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın İsmail Faruk Aksu, usul hakkında buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Herkese günaydın diliyorum öncelikle.

Bu teklifin Anayasa'ya aykırı olduğu fikrine katılmıyoruz. Burada bütçe kanununun belli bir oranına bağlanan bir cümle var ama bu bütçenin dışında yeni bir şey ihdas ediyor değil, bütçe içerisinde bir şey ayırıyor. Şimdi, memurlara maaş zam artışı yapıyoruz. Pekâlâ orada da denilebilir ki “bütçenin yüzde 3'ünü geçmemek üzere” gibi. Bu bütçeye yeni bir artış anlamına gelmez ki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yeni artış anlamında Faruk Bey.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, artış değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütçeye 400 milyar ilave ediyor.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, efendim, olur mu? Mevcut bütçe verisi neyse onun belli bir miktarını aşmamak üzere.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 400 milyar ilave ediyor.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, ilave yok. Şimdi, kendi içerisinde de bunu baz alıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapmayın Faruk Bey!

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Baz alıyor canım, anlatacak şimdi, kanun teklifini veren de bir dinleyelim. Siz öyle dediniz diye öyle olacak diye bir şey var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, bir bilgi olarak söyleyeyim: Etki değerlendirmede -İsmail Faruk Aksu Bey'in söylediğini teyit eder mahiyette- 2023 yılı için Hazine katkısının toplam maliyetinin 2,75 milyar TL olması öngörülmektedir. Sizin, uzun vadeli bir maliyeti sanki tek yılda olacaktı gibi ortaya koymanız doğru bir yaklaşım değil.

Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Şimdi, ben bitireyim müsaade ederseniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, Cevdet Bey, yapmayın, ha 1 milyar lira ha 220 milyar lira. “1 milyarlık yanlışlık yapılabilir.” diyorsunuz. Size yakışır mı bu ya, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, etki değerlendirmeden okuyorum...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz ben bitireyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 1 milyar lira olabilir, öyle mi Cevdet Bey? Yazıklar olsun, vallahi yazıklar olsun!

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Şimdi, eğer Anayasa’dan bahsedeceksek, Anayasa’ya bakacaksanız Anayasa’nın 57’inci maddesine bakın, konut hakkı var: Herkesin, her vatandaşın sağlıklı, erişilebilir konutlarda yaşama hakkı anayasal güvenceye alınmıştır. Bunu sağlamak devletin görevidir. İşte, devlet de bunu yapıyor, bunu yapmaya çalışıyor. Eğer buna karşıysanız “Buna karşıyız.” deyin açıkça.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devlet Anayasa’yla, kanunlarla iş yapar Faruk Bey.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Kanun işte, kanun çıkarıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu devlet, kanunlarla iş yapar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, fikrinizi ifade ettiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anayasa’yla iş yapar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, fikrinizi ifade ettiniz, başkalarına da tahammül gösterin lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neye tahammül gösterelim ya? “1 milyar lira çalınabilir.” diyorsunuz Cevdet Bey ya. Bu size yakışır mı, uyar mı? Yani 220 milyar olmaz, 1 milyar lira olur.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Anayasa’nın yine 5’inci maddesi de aynı şekilde, bütün bunlara ilişkin düzenlemelerin yapılmasına imkân veriyor.

Bir başka şekilde, kanun kendi içerisinde bunun finansmanının nasıl sağlanacağını da düzenliyor. Bunu teklif sahibi anlattığında daha rahat anlayacağız. Ben, bu maddenin Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünmediğimizi ifade etmek için usul hakkında söz aldım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii hiç uygun olmayan bir cümle kullandınız, “çalınma” gibi ifadeler hiçbir şekilde kabul edilemez. Ben sadece gelen etki değerlendirme raporunda daha sağlıklı değerlendirme yapmanız için bir bilgiyi paylaştım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Efendim, kanun Anayasa’ya aykırı. Bakın, ödenek artırmanın, devretmenin Anayasa’ya aykırı olduğunu söylemiş Anayasa Mahkemesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye, bir dinleyin ya. Bu mu sizin demokratiğiniz yani?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, dinleyelim. Siz “1 milyar olur, 220 milyar olmaz.” diyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu kadar tahammülsüz olmak mı sizin demokrasi anlayışınız?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Özüyle ilgili bir düşünce.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, benim sadece söylediğim şu: Bütçeyle ilgili çok konuşuldu, sizlere bir etki değerlendirme raporu dağıtıldı. Bütçenin bu yılki 2023’e yansımaları etki değerlendirmesinde: 2,75 milyar TL. Sadece bunu ifade ettim, belki bunun üzerine daha sağlıklı değerlendirmeler yapılır diye, başka da bir şey değil, istediğiniz gibi yine düşünebilirsiniz. Ama yanlış bir algı oluştu, hani, sanki bir yılda, 2023’te 200 milyar bir etki geliyormuş gibi bir algı oluştu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, öyle geliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle değil. 2023 yılı için Hazine katkısının toplam maliyeti 2,75 olarak tahmin ediliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, aynen öyle.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Neden veriliyor o zaman yetki?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çocuk mu kandırıyorsunuz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Seçime giderken neden veriliyor bu yetki?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii ki geliyor ya.

Bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Nasıl geliyor?

Buyurun, buyurun.

Ben etki değerlendirmeyi söylüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, şimdi, burada kimse çocuk değil ya, öztür dilerim ama. Şimdi, bakın, daha ilk bentte “Nakit kaynak aktarılır.” diyor “Kanun kapsamında faaliyet gösteren bankalara nakit kaynak aktarılır. Nakit kaynak aktarımı için Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.” Mevcut tertiplerden aktarmaya değil, eklemeye ve miktarı da belli değil. Ya, biz çocuk muyuz, bunları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Estağfurullah, estağfurullah...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani “1 milyar değil, 7 milyar, bu sene bu kadar...” Hepsini aktarabiliyor, buna karşılık özel tertip tahvili çıkarıyor 200 küsur milyar, Cumhurbaşkanı bu yetkiyi kullanırsa 400 milyar tahvil çıkarılıyor, ödenek olarak buraya ilave ediliyor, 2023 bütçesine, bankalara konuyor...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, ben harcama anlamında söylüyorum yani katkı anlamında.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Harcama anlamında dediğiniz gibi olsa bu yetkiye gerek yoktu, zaten Maliye Bakanlığının aşan ödenekleri var, onlar kullanılırdı. İşte Sayın Bakan Yardımcımız burada, söyler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neyse, ona da söz veririz, ifade eder.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakanlığın bu yetkisi var, tertipler arası ödenek aktarmaya yetkisi var ama burada yeni bir ödenekten bahsediyor. Yani bu çok net.

Şimdi, bunun da Anayasa’ya aykırı olduğu, ek bütçe gerektirdiği çok açıktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ona geleceğiz, eyvallah, onu ayrıca tartışacağız. Ben sadece rakamsal bir şeyi ifade ettim, katılırsınız, katılmazsınız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, usulle ilgili değil ama hocama da söz verirsiniz. Anayasa’ya aykırılık iddiamız var, usulle ilgili değil bu konu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usule ilişkin...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili değil, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili özellikle söz verebilirseniz memnun olurum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha sonra söz veririz ama şu anda şey yapamıyoruz. Biliyorsunuz, bir istisna yaparsak artık o kuralı uygulayamayız yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama usul dışında Anayasa’ya aykırılık bu, onunu için söz verebilirseniz memnun olurum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, iki cümle, lütfen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz bekleyenler var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cevap verdiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitsin, tekrar size önerim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Demediğim bir şeyi dedim gibi getirdiniz bu konuyla ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, söyleyin, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, bizim iddiamız, diyoruz ki: Bütçeye ek bütçe kanunu falan olmadan bir ödenek kimse koyamaz ve en yeni örneği veriyoruz, Anayasa Mahkemesinin Cumhurbaşkanına verdiğiniz yetkiyi nasıl iptal ettiğine dair ekim ayındaki yeni şeyi veriyoruz.

Şimdi, 221 milyar ve 2 milyar 750... Bir, bütçede 2 milyar 750'lik bir sapma olacaksa bu değişik kalemlemlerle halledilebilecek neler oluyor?

İki: “2 milyar 750 bin olabilir. Ya, Anayasa’ya aykırı, konulamaz ama az miktar, bu olabilir.” Böyle bir mantık var mıdır? Bunu söylemeye çalışıyoruz.

Faruk Bey kızıyor ama yani biz siz fikrinizi açıklamayın demiyoruz ki, açıklayın, siz “Anayasa’ya uygun.” diyorsunuz, biz de örneklerle “Uygun değil.” diyoruz yani öfkelenmenize falan gerek yok.

2 milyar ile 200 milyar arasında bir fark yoktur, eğer Anayasa’ya aykırıysa aykırı aykırıdır, onu demeye çalışıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Cemal Öztürk, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Her kanun teklifini görüşürken usul hakkında söz almak usul hâline geldi maalesef.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye “maalesef” Cemal Bey?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Her kanun teklifimize...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yanlış bir şey mi yapıyoruz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir müsaade edin, fikrini ifade etsin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye maalesef?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, bu kadar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl ifade bu “maalesef” ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir ifade etsin ya, bir saniye.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Her kanun teklifinde esasa geçmeden önce usul üzerinde tartışıyoruz.

Şimdi, şu ana kadar dinlediğim arkadaşlar hep Anayasa’ya aykırılıktan bahsediyor. Bu, tabii, bahsi diğer, Anayasa’ya aykırıysa onun da mekanizmaları var. Ama görüşeceğimiz kanun teklifi yeni konut finansman programının genel çerçevesini belirliyor. Bir de program kapsamında katkıları, sınırları ve ceza hükümlerini düzenliyor. Daha 1’inci maddede açıkça tatad edilmiş yani bu yüzde 5 kullanılacak

anlamında değil, zaten bütçenin genelinde bu sınır var, eğer yüzde 5'i aşarsa yeni bir ek bütçeye ihtiyaç duyuluyor, bildiğim. Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek bir kamu bankası aracılığıyla kullanılacak olan bu finansmanın nakit kaynak aktarılmasını düzenleyeceğiz ki burada Anayasa'ya aykırılık varsa yüzde 5'i aştıktan sonra olur ki bize verilen etki analizinde üç yıllık analiz çıkmış.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cemal Bey, onun için niye kanun çıkarıyorsunuz ya? Onun için zaten Anayasa öyle bir hak veriyor, nereden çıkarıyorsunuz kanunu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 2023 yılı bütçesinde, Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, 2 milyar 750 milyonluk bir katkı sunulacağı, olacağı teklif sahibi tarafından etki analizinde bize bildiriliyor ki biraz sonra açıklamalarında konuyu daha fazla vuzuha, açıklığa kavuşturacaklarını düşünüyorum. Geneli üzerindeki görüşmelerde, bu ortaya çıktıktan sonra müzakere etsek daha sağlıklı olur diye düşünüyorum.

Onun için, usule aykırılık yoktur, kanaatim budur. Anayasa'ya aykırılık konusu ise...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Yoktur.” diyorsunuz yani.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Zaten Anayasa Mahkemesi hepimize açık, bu konuda kimseye “Ne yapıyorsunuz?” demiyorum ama usule aykırılık yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Vardır ama Anayasa Mahkemesine gidin.” mi diyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani bu kanun teklifini görüşmemizin usule aykırı olmadığını söylüyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Okumamışsın, kusura bakma ama.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Okumam, yazmam var yani!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kanun teklifini okumamışsınız, kusura bakmayın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cavit Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, öncelikle, bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırılığıyla ilgili burada yapılmış olan tüm konuşmaları ben de destekliyorum. Bu teklif Anayasa'ya açıkça aykırıdır ve üstelik, Anayasa Mahkemesinin yeni tarihli kararında açıkça belirttiği üzere... Burada, Anayasa Mahkemesi kararında çok detay bir şekilde belirtilmiş olan hükümlere aykırılık teşkil ettiği çok açık. O nedenle, Anayasa'ya aykırılık iddiasını ben de tekrarlıyorum.

Onun ötesinde, bir başka konu: Sayın Başkanım, şimdi, biz usule ilişkin söz aldık, o zaman, Komisyonun da çalışma usulü hakkında kısaca birkaç şey söylemem gerekiyor. Şimdi, bu Komisyonun önce itibarını korumak ve kollamak bence Komisyon Başkanının birinci asli görevidir ve sonrasında da hepimizindir. Şimdi, burayı, alalacele, işte “Bir kanun lazım oldu, seçim de geldi, hadi hep beraber seçime dönük... Yeni kanun çıkacak, o yüzden ne getirilirse burada hemen görüşelim, Genel Kurula da sevk edilsin...” İlerisini gerisini incelemeyen, araştırmadan, efendim, bu Komisyonu nasıl olsa tasdik makamına da döndürdünüz sayenizde, her konu burada geldiği gibi de geçiyor. Şimdi, getirilen bu konu da geçen hafta olduğu gibi, bir önceki haftalarda olduğu gibi, önceki çalışma prensiplerine uygun olmayan bir yöntemle sadece iktidarın -dediğim gibi- seçime dönük ne yapmak istiyorsa onun görüşüldüğü Komisyon hâline geldi. Bakın, bu doğru değil, buranın bir ciddiyeti varsa onu siz koruyacaksınız. Buraya belirli esaslar ile sürelerle tabi olarak ve çalışmaya uygun günlerde bu düzenlemenin gelmesi gerekirdi.

Onun ötesinde, bakın, burada Anayasa'ya aykırılığını savunmak başka bir şey, efendim, konut almak isteyenlere destek olmak veya sahip çıkmak, katkı koymak başka bir şey yani bu 2 şeyi nasıl karıştırırız, ben anlamıyorum. Hep işin kolayına kaçıp... “Ya, siz istemiyor musunuz? Siz, efendim, işte, konut sahibi olmak isteyenlere karşı mısınız...” Kardeşim, biz, iktidarın bütçeyi, devletin kaynaklarını siyasi emellerine kullanmasına karşıyız. Bu kadar ya! Artık son dönemde devletin bütçesini kevgire çevirdiniz, seçime dönük ne varsa yapmaya çalışıyorsunuz. Yirmi yıldır neredeydi kardeşim aklınız! Yirmi yıldır neredeydi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, usule ilişkin... Diğer konuları zaten konuşacağız.

Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Konuşacağız ama işte bu usule... Usul bu işte.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulü söylediniz, teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Usulsüzlük yapıyorsunuz tamamen.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ekrem Çelebi, usul hakkında lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

İlk önce, bu yasa teklifini veren arkadaşlarımıza ve bugünkü Bakan Yardımcılarımıza da ben hayırlı günler, hayırlı sabahlar diyorum.

Saygıdeğer Başkanım, tabii, bu Komisyon çok nitelikli bir Komisyon, biraz önce de arkadaşlar söylediler.

CAVİT ARI (Antalya) – Niteliğini bozdunuz, niteliğini.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşundan bugüne kadar gerçekten hem anayasal açıdan hem düzenlemeler açısından hem ekonomi veya diğer ilişkili olan yasalar geldiği zaman burada, Plan ve Bütçede teferruatıyla tartışılır ve sonuçta bir neticeye varılır.

Tabii, şimdi, nihayetinde hepimiz siyaset yapıyoruz. Bu siyasetin yanı sıra da seçimler yaklaşıyor ama AK PARTİ hükûmetleri yirmi yıldır bu devlete alınının teriyle, bileğinin gücüyle, Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte ve Sayın Cumhurbaşkanımızın kurmuş olduğu ekiple birlikte gerçekten hizmet ediyor. Şimdi, özellikle bu konut açısından baktığınızda, TOKİ'nin kuruluşundan AK PARTİ hükûmetlerine kadar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, usule ilişkin, Ekrem Bey, rica ediyorum, diğer konuları konuşacağız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tabii, usulü de alacağız.

Şöyle Başkanım: Şimdi, o tarihte yapılan total konuta bakın, AK PARTİ hükûmetlerinin geldiği bugüne kadarki olan total konutlara bakın, bu zaten ortaya çıkıyor.

İkincisi, yine, en önemli hususlardan bir tanesi, efendim “Bu, Anayasa'ya aykırıdır.” Burada Anayasa'ya aykırı olan herhangi bir şey yok.

CAVİT ARI (Antalya) – Usule aykırı konuşmalara engel olur musunuz Sayın Başkanım? Bize müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uyarıyorum ben. Anayasa'dan...

CAVİT ARI (Antalya) – Dil ucuyla müdahale ettiniz ya.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Zaten, eğer Anayasa'ya aykırı olan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Az önce müdahale ettim, az önce müdahale ettim.

CAVİT ARI (Antalya) – Dil ucuyla müdahale ettiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Cavit Bey, ben sizi dinledim; bakın, ben sizi dinledim.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, ben Başkanla konuşuyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla, hani sadece burada AK PARTİ iktidarlarında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, sizinle ilgili değil, bana uyarıda bulunuyorlar, ben de sizi uyarıyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tabii, tamam Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usule ilişkin lütfen, esasa ilişkin...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla burada Anayasa’ya aykırılık, bizim getirdiğimiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bugün istediğiniz kadar konuşma imkânınız olacak.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, bize bağırarak konuşuyorsunuz, oraya rica ederek konuşuyorsunuz; bu tavrınızı da kınıyorum yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bağırma, hiç öyle şey olur mu Cavit Bey ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, bize böyle sert, şiddetle konuşuyorsunuz, oraya yalvar yakar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – “Yalvar yakar” yok ya, değerli kardeşim!

CAVİT ARI (Antalya) – Rica ediyorum, bu tavrınızı düzeltin yani!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir şey yok Cavit Bey!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Burada herkes milletvekilidir Cavit Bey, kimseye “yalvar yakar” öyle bir şey yok!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, rica ediyorum, hiç öyle bir şey yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ama senin de tehdit etmeni doğru bulmuyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Ne tehdidi ya!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani tehdit ediyorsun ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Ben Başkana söylüyorum, Başkana!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neyse, ben cevap veririm Ekrem Bey.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Orada oturduğun zaman, illa, mümkün mertebe karşı tarafa bakıyorsun, tehdit ediyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, ben cevap veririm, siz merak etmeyin.

Siz tamamlayın lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu söyleyeyim: 2002 yılı öncesinde 40.003 adet konut yapmışız, 2003’ten bugüne kadar 1 milyon 170 bin konut yapmışız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ya, usul bu değil Ekrem Bey, rica ediyorum, bu usul değil.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla AK PARTİ, elbette ki devlet, halk bunun bize yetkisini veriyse biz de gereğini yapacağız, burada herhangi bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, Değerli Kardeşim; bu usul değil, usule ilişkin varsa söyleyeceğiniz, buyurun, tamamlayın lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, şunu özellikle söyleyeyim, bu gelen yasa 71 milletvekilimizin imzasıyla gelmiştir, burada Anayasa konusunda herhangi bir tutarsızlık yoktur.

Ben bu yasanın da hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ekrem Bey, konut krizi yoksa bu yasayı niye getirdiniz buraya o zaman?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onları sonra tartışırız, şu an usulü tartışıyoruz.

Sayın Emine Gülizar Emecan, usule ilişkin lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bu yasa niye geldi, niye geldi o zaman bu yasa?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, Emine Hanım’a söz verdim, rica ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de usule uygun, tekrara düşmeden, tespitlerimi paylaşmaya çalışacağım.

Öncelikle ben de Anayasa’ya aykırılıkla ilgili yorumlara katılıyorum, bunun ayrıca konuşulması gerekiyor. Her ne kadar bizim Anayasa’ya aykırılık iddiamız olsa da kanun teklifinin görüşüleceğini de tabii ki biliyoruz.

Şimdi, usulle ilgili, öncelikle; birincisi, getirilen kanun teklifi 10 maddeye bedel bir tek maddeden oluşuyor Sayın Başkan ve böyle bir düzenlemenin tek bir madde altında görüşülmesi nitelikli yasa yapma ilkesine de aykırıdır. Biraz önce arkadaşlarımız da ifade ettiler, işte, “Komisyonun itibarı” dediler, “Komisyonun usul ve esasları” dediler. Bu düzenleme, buna aykırı olduğu için, zaten sadece bunun için bile bu teklifin geri çekilip yeniden düzenlenmesi gerekiyor.

İkincisi, teklifin getiriliş şekliyle ilgili, içeriğinin aciliyeti ve ihtiyaçlara yönelik ne kadar uyumlu olduğu. Arkadaşlarımız da ifade etti, yeni bir usul oluştu burada. Seçime gidiyoruz, elbette seçime giderken iktidarlar birtakım seçim yatırımları yapmak isterler, belki bu doğal karşılanabilir. Vatandaşın lehine olacak olan, birtakım sorunlarını ve acılarını dindirecek olan düzenlemelerde muhalefetin zaten üzerine düşeni yaptığı, bundan bir önceki birkaç kanun teklifi görüşmesinde ortaya çıkmıştır. Çünkü bu, şu an usul hâline gelen, işte, “Pazartesi günü hop 7-8 maddelik, 3-5 maddelik düzenlemeyi getir, hemen Komisyonunda görüş, ondan sonra hemen Genel Kurulda görüş hop çıkar.” şeklinde usul hâline gelen kanun düzenlemelerinde, evet, bizim de bir an önce hayata geçmesini onayladığımız düzenlemeler vardı. Ancak her ne kadar konut edinme hakkı tabii ki Anayasa’yla da vatandaşlarımıza sağlanmış olsa da bu düzenleme hangi ihtiyaca hitap ediyor, acil ihtiyaca, onu çok da görebilmiş değiliz.

Türkiye’de, evet, son iki yıldır konut satışlarında bir azalma var, fiyatlarda bir aşırı yükselme var ama böyle bir düzenlemeyle mi bu konut fiyatlarındaki artış ya da satışlardaki azalış düzeltilecek? Hayır, acil bir düzenleme olmadığı da ortada. Seçime giderken yani insanların acılarını dindirecek bir uygulama değil, seçimden sonra da böyle bir düzenleme yapılabilir ve peş peşe zaten konut projeleri, konut kampanyaları düzenlendi, onların detayına geneli üzerinde gireriz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulü tamamlarsanız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben şunu söyleyeyim usul olarak, açık şekilde, Sayın Başkan: Komisyon ve muhalefet, seçim yatırımlarınıza alet edilir hâle gelmiştir, usul olarak buna itiraz ediyorum. Bu düzenlemenin hem Anayasa’ya aykırılık açısından hem tek madde olarak bu kadar detaylı bir düzenlemenin getirilmesini...

Ayrıca, yine tartışılan bir şey, hemen onunla ilgili de görüşümü söyleyeyim: Bu ek ödenek ekleme yetkisi verilmesinin, bunun konuşulması ve tartışılması gerekiyor gerçekten. Neden seçime giderken böyle bir yetki veriliyor, bu kadar geniş bir yetki veriliyor? Buna da itiraz ediyorum ve bu düzenlemenin geri çekilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun üyesi olmayan arkadaşlarımızın da söz talebi var ama onlara usul hakkında söz veremiyorum, geneliyle ilgili, maddeyle ilgili söz vereceğim.

Ayrıca, eğer Anayasa’ya aykırılık önergesi olursa o önergeyle ilgili de söz verebilirim ama şu ana kadar Anayasa’ya aykırılık önergesi gelmedi Komisyonumuza; gelirse o konuda da görüşlerinizi ifade edebilirsiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Aykırılığı ifade ettik, madem usulü değiştiriyorsunuz, yazılı olarak da önergemizi vereceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi görüşümü ifade edeyim, sonra tekrar söz verebilirim.

Değerli arkadaşlar, en geniş anlamda, arkadaşlarımızın en fazla dile getirdiği konu Anayasa’ya aykırılık meselesi. O konuda görüşümü ifade etmek isterim. Öncelikle, Anayasa’ya aykırılık, elbette, meşru yapabileceğiniz bir itiraz, benim ona bir saygım var. Buradaki süreci özetlemek isterim.

Birincisi: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bizlere bu kanun tekliflerini gönderirken Kanunlar ve Kararlar tarafından bir inceleme yapılıyor. Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı tarafından bu işin Anayasa’ya aykırı olup olmadığına ilişkin Meclis Başkanlığının uhdesinde bir çalışma yapılıyor. Az önce bize ulaştı inceleme sonuçları, teknik bir rapor, fotokopisini sizlere dağıtmalarını istedim ben arkadaşlardan, belki faydalı olur görüşleriniz için. Orada özet olarak söylersek, bana teknik arkadaşlarımızın verdiği bilgi şu: Anayasa’ya aykırı görmediği yönünde Kanunlar ve Kararların. Bu birimin görüşü az önce ulaştı bize. Onu da size arkadaşlarımız şu anda fotokopi olarak dağıtıyorlar.

İkincisi: Bu, böyle olmakla birlikte Komisyonumuz elbette böyle bir iddiada bulunabilir. Burada da az önceki tartışmalardan gördüğüm kadarıyla grupların farklı fikirleri var, Cumhuriyet İttifakı ve Millet İttifakı olarak baktığımızda farklı görüşler var. Eğer ısrar ediyorsanız ben buna Başkan olarak bir karar veremem, Komisyon karar vermek durumunda. Anayasa’ya aykırılık önergesi verirsiniz, bu tartışılır ve sonuçta da bir oylama yaparız, Komisyonumuz Anayasa’ya aykırı bulup bulmadığını ortaya koymuş olur.

Diğer taraftan, bu aşama dışında Genel Kurul aşaması var. Genel Kurulda da yine aynı tartışmanın yapılması mümkün. Komisyondan geçse bile Genel Kurul eğer Anayasa’ya aykırı görürse, bulursa yine o aşamada da müdahale etme imkânı vardır.

Bütün bu süreçlerin sonunda da bildiğiniz gibi, yargısal bir denetim süreci vardır. Kimin Anayasa’ya aykırılığı iddia edebileceği, Anayasa Mahkemesine gidebileceği kanunlarımızda, Anayasa’da bellidir. Eğer ki Anayasa Mahkemesine götürülürse, Anayasa Mahkemesi de nihai kararını, yargısal kararını verir. Süreç bu kadar açık ve nettir. Gereğini biz de Komisyon Başkanlığı olarak elbette yaparız.

Diğer taraftan, arkadaşlarımızın etki analiziyle ilgili beklentileri oldu, zannediyorum dağıtıldı, etki analizine ilişkin çalışma dağıtıldı diye düşünüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu metinde Anayasa’ya aykırılıkla ilgili bir cümle yok Sayın Başkanım, yanlış bilgilendirmişler sizi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani olsa işte yazardı “Anayasa’ya aykırı” diye yazardı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Anayasa’ya aykırılık yönünden inceleme yapılmamış Başkanım burada, o yönden bakılmamış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkanlığın bize gönderdiği rapor bu ve burada “Anayasa’ya aykırıdır.” diye bir ifade yok.

Değerli arkadaşlar, diğer taraftan, siyasi bazı değerlendirmeler yapıldı. Tabii ki burası Meclis, herkes kendi siyaseti çerçevesinde değerlendirme yapıyor. Yalnız şunu söyleyeyim: Bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi, Türkiye’de de Mecliste bir çoğunluk var. Halkımız seçimlerle bir Cumhurbaşkanı seçti ve Meclisin çoğunluğunu Cumhuriyet İttifakı’na üye partilere verdi; bu, halkımızın demokratik tercihi. Belli bir dönem için bu kadroları, halka verilen vaatleri, halka verilen sözler neyse bu sözlerin gerçekleştirilmesi için gayet meşru, demokratik bir şekilde yetkilendirdi. Halkın verdiği bu yetkiyi tartışmayı ben doğru bulmuyorum. Elbette ki Mecliste muhalefet de fikirlerini ifade edecek, çoğunluk olmayanlar da fikirlerini söyleyecekler; zaman zaman bunların kabul gördüğünü de görüyoruz, birlikte çalışmalar yapıldığını da görüyoruz ama diğer taraftan, bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi bizde de elbette çoğunluk kimdeyse belli bir dönem için onun tercihleri, onun gündem yapmak istediği konular öncelikli olacaktır. Bunda şaşılacak bir durum da yoktur, garipsenecek bir durum da yoktur. “Ben çok az oy aldım ama benim dediğim olsun.” gibi bir yaklaşımın ne kadar demokratik olduğunu hepimizin takdirine bırakıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle bir yaklaşımı kim yapıyor Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İşte, onu da söylüyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – “Fazla oy aldım.” deyip kanuna, Anayasa’ya her türlü aykırılık buradan geçirilemez Sayın Başkan, öyle bir uygulama da yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, diğer yandan, “Seçimlere gidiyoruz, hiçbir şey yapılmasın.” gibi bir anlayışı da kabul etmek mümkün değil. Elbette ki hükümetler halkın beklentilerine göre çalışacaklardır; uyumlu bir şekilde çalıştıkları Meclis çoğunluklarıyla da gündem yapacaklardır, adımlar atacaklardır. Bunların doğru mu olduğuna, eğri mi olduğuna, siyaseten nasıl olduğuna karar verecek olan halkımızdır. Önümüzde bir seçim var, halkımız kimin kendi lehine çalıştığını, kimin çalışmadığını, kimin doğru siyaset yaptığını, kimin yapmadığını en güzel şekilde takdir edecektir. Bunun takdiri ne bana ait ne buradaki herhangi bir kimseye ait diye düşünüyorum, olsa olsa biz ancak fikirlerimizi ifade ederiz ama halkın takdiri sandıkta ortaya çıkacaktır ve sandıkta ortaya çıkan takdire de hepimiz saygı duymak durumundayız.

Diğer taraftan, değerli arkadaşlar, bütçenin delinmesi, bütçe disiplinsizliği konusunda epey fikirler ifade edildi. Bir Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak şunu söylemek durumundayım: Bütçemizle ilgili rakamlar ortada, geçen yılın rakamlarını Hazine ve Maliye Bakanlığımız açıkladı. Oradaki gerek bütçe geliri... Millî gelirimiz henüz çıkmadı tabii, son çeyrek rakamları çıkmadığı için millî gelire oranladığımız rakamlar tahmini rakamlardır şu anda. Millî gelir belli olduktan sonra bütçe açığının millî gelire oranı ve borç stokumuzun millî gelire oranı daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır. Yapılan bütün tahminlerde görüyoruz ki öngörülerin oldukça altında bir bütçe açığımız var. Yine, Orta Vadeli Program’da ortaya konandan çok daha düşük bir kamu borç stokunun millî gelire oranı söz konusu. Dünyayla mukayese ettiğimizde de son derece olumlu bir tablo olduğunu -bütçe açısından söylüyorum- bütçe açığının millî gelire oranında ve kamu borç stokunun millî gelire oranında ciddi bir iyileşme olduğunu geçen yılın rakamlarından rahatlıkla ifade edebilirim. İnşallah bu durum önümüzdeki dönemlerde de hep birlikte devam eder diye inanıyorum.

“Bazı kanun teklifleri hızlı geliyor.” gibi bir eleştiri yapıldı. Değerli arkadaşlar, bu konuların hiçbiri gizli saklı konular değil; kamuoyunda uzun süre tartışılıyor, Hükümet bu konudaki taleplerini ortaya koyuyor, farklı görüşler ifade ediliyor, daha sonra -belki siz işin o tarafını yeterince hani konumunuz gereği görmüyor olabilirsiniz- Meclis gruplarında, özellikle çoğunluğu oluşturan AK PARTİ, MHP yani Cumhur İttifakı gruplarında bu konular müzakere ediliyor, tartışılıyor, değerlendiriliyor; kanun teklifine dönüşmeden önce mutlaka siyasi anlamda da birçok tartışma yaşanıyor, daha sonra da Komisyonumuza geliyor. Komisyonumuzda da bir tabu yok, tartışmalar çerçevesinde gerekirse Komisyonunda, gerekirse Genel Kurulda da bazı değişiklikler her zaman mümkün, onlar da elbette meşru. Sonuçta İç Tüzük’ümüz gereği anayasal ve yasal çerçevede görevimizi yapıyoruz. Ha, siz bazı konuları tasvip edersiniz, etmezsiniz, eleştirirsiniz, ona da tabii ki saygı duyuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, Genel Kurul gündemine ne zaman gelecek bu yasa teklifi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gruplarımızın kararına bağlı ama kısa bir sürede gelmesini bekliyoruz doğrusu.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- *Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ve 71 Milletvekilinin; Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4892) (*)*

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir adet önerge vardır, şimdi önergeyi okutup değerlendirmenize açacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (2/4892) sayılı Kanun Teklifi’nin, İç Tüzük’ün 38’inci ve Anayasa’nın 2, 5, 7, 57, 161’inci maddelerine aykırı olduğu açıkça ortada olduğundan görüşülemeyeceği çok açıktır. Gündemden geri çekilmesini talep ediyoruz.

Bülent Kuşoğlu

Cavit Arı

Süleyman Girgin

Ankara

Antalya

Muğla

Abdüllatif Şener

Emine Gülizar Emecan

Mehmet Bekaroğlu

Konya

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, izah mı edersiniz, gerekçeyi mi okutalım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İzah edelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bakın, siz “Anayasa’ya aykırılık yok.” biz de “Var.” dediğimiz için burada varlık yokluk meselesi değil. Bakın, çok net olarak şöyle diyor: “Bu madde kapsamında bir yıl içerisinde üçüncü fıkranın (a) bendindeki katkının sağlanabileceği konut finansmanının toplam anapara tutarı, ilgili yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 5’ini aşamaz.” Yani daha bir ayı dolmayan bütçenin yüzde 5’ini aşmayan bir meblağı ilaveten getiriyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Aşmayan...

*(2/4892) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Aşmayan, yüzde 5’i aşmayan bir meblağı getiriyor. “Bunu getirebilirim.” diyor. Bu meblağ da tam olarak belli değil ancak, diyor: “Bu tutarı bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” Yani bu meblağ hesaplarımıza göre 2023 için 221 milyardır, bunu Cumhurbaşkanı 442 milyara kadar çıkarabiliyor. Dediğim gibi meblağın ne olduğu belli değil. Bakın, yeni ödenekler ilave ediliyor. Buna karşılık devlet borçlanma senetleri çıkarılıyor bu ödenekler ilave edilsin diye.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kaynak yaratılamaz ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya bunun ek bütçe gerektirdiğine siz “Yok.” dersiniz ve bu şekilde çıkarsanız da bunun vakıa olduğu, gerçek olduğu, siz ne dersiniz deyin dünya dönüyor gerçeğini değiştiremeyeceğimizi, hukuken bunun böyle olduğunu, aynı nitelikte olduğunu bilmemeniz mümkün müdür ya? Evet, şimdi zorlamayla bunu çıkaracaksınız ama bu böyledir; ilave ödenek istiyor, bu da ancak Bütçe Kanunu’yla olur, ek bütçe gerektirir arkadaşlar. Burası kanun devletiyse tamam yapalım ama hukuk devletiyse hukuk devleti olduğunu kabul ediyorsanız bu, Anayasa’ya aykırıdır. Madde 161’de çok net ifadeler var; Bütçe Kanunu ile diğer kanunları ayırmıştır.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bütçe’yle getirmenin size ne zararı var? Böyle bir gelenek oluştursanız daha iyi değil mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet “Bu böyle değil.” diyorsanız tamam ama çok net. Ondan sonra da daha sonraki fıkralarda bunun nasıl yapılacağını da anlatıyor, siz de bunu çok iyi biliyorsunuz ben de.

Sayın Başkanım, şimdi, bunun “Yok.” demekle şeyi yok. Yani bu konunun şöyle de ilgisi yok; vatandaşın Anayasa’ya aykırıdır, değildir bu tarafı seçimle tayin etmesi, haklı haksız demesi bunun ilgisi yoktur. Bu, bizim bilmemiz gereken, yasama organının, Parlamentonun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin karar vermesi gereken bir iş. Buna nasıl “Yok.” deriz? Bunu atlıyorsanız biz bunların kayıtlara geçmesini talep ediyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, aynı şeyi EYT’de de yaşayacağız; bunların hepsini birleştirin, ek bir bütçe olarak gelin, adam gibi bir bütçe yapalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikrinizi tutanaklara geçirdiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, ara verin, bununla ilgili Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı bir görüş zikretsin ondan sonra...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Geldi Kanunlar ve Kararlar Başkanlığından görüş geldi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok ki görüş.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Redaksiyon var burada.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orada Anayasa’ya aykırılık iddiası yoktu, o sadece kanunla ilgili redaksiyon gerektiren konuları belirlemiş, işin esasına da girmemiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Anayasa’ya aykırılık iddiamızı lütfen “yazılı” dediniz, yazılı verdik, baksınlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önerge anlamında. İşleme aldık önergeyi, onun üzerine konuşuyorsunuz. Başka bir izahat var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunun Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı tarafından değerlendirilmesini talep ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaboğlu’nun da herhâlde bir bilgilendirmesi var bu önergeyle ilgili, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Bu, tabii, konu olarak çok önemli bir alanı düzenleme konusu yapan bir yasa, konut olması itibarıyla. Öncelikle, teknik açıdan “Yeni Konut Finansmanı Programı” kenar başlığını taşıyor ve tabii buradan başlayarak 3 tam sayfa bir maddeye dolduruluyor; yasa tekniği açısından başlık ve içerik gerçekten çok ciddi sorunlu olan bir metin. Bu kadar büyük ve kapsamlı bir konunun bir maddede düzenlenmesi yasa tekniğine tamamen yabancı bir durumdur çünkü konu çok önemli. Şimdi, bunun anayasal açıdan -buradan kayacak olursak- değinilen hususlara girmeyeceğim, tekrardan kaçınmak adına. Tabii ki bu konu tam tamına Anayasa’nın 57’nci maddesinde yer alan konut hakkına ilişkin bir alan ve konut ihtiyacını karşılama yükümlülüğü devletin, bu açıdan, acaba, bu devletin konut ihtiyacını 65’inci maddesi kapsamında Anayasa’nın karşılamaya elverişli araçlar, düzenleme ve araçlar bu maddede var mıdır? Bu açıdan bakıldığı zaman, öncelikle, bu yasayla yapılan düzenlemenin neye tekabül ettiğini, bir kaynak arayışı söz konusu ama bu kaynak arayışının neye tekabül ettiğini araştırarak olursak, belirtildiği üzere bu bir bütçe konusu, bu bir bütçe yasası konusu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, bir kısa toparlayabilirsiniz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Kısa toparlıyorum, diğer maddeler de var çünkü.

Ek bütçe gerektiren bir konu. Bu konuda madde 161 açık. Anayasa Mahkemesinin yeni kararı var ve bu, Anayasa Mahkemesinin yeni kararıyla da tam tamına örtüşen bir alan. O nedenle, Anayasa madde 161 ve hâliyle 153, sona iptal edilmiş olan bir alanda, aykırılığı açıktır.

Şimdi, bütçe hakkı açısından bakıldığı zaman, Anayasa madde 87 ve 161 birlikte düşünüldüğü zaman, bunun bir bütçe kanunuyla yapılması gerekiyor. Tabii, bu düzenleme tarzı yasanın, bir maddenin içeriğine baktığımız zaman, Meclisin sahip olduğu yasama yetkisinin devredilemezliği ilkesi genel ve asli yetkiye de aykırı çünkü bu bir genel norm biçiminde yapılan bir düzenleme olmalı. Oysa, bir program metin şeklinde yazılmış; bu da hem 7’nci maddeye, yasama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yok, tamamlayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Rica ediyorum...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, yalnız burada önemli olan husus şudur: Tabii ki çok önemli olduğu için 65’inci madde sosyal devlet açısından, amaçlara uygun olarak kullanılması, bu kaynakların sosyal devlet öncelikleri burada dikkate alınmalı ve konut ihtiyacı olanlara yönelik şey söz konusu mu, değil mi? Bakın, 65’inci madde şöyle: “Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.” Acaba konut ihtiyacı olanlara yönlendirilmiş midir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bunu okuduğumuz zaman buna yönlendirilmediğini ve ayrı bir bütçe alanı yaratılmak istendiğini görüyoruz. Bu açıdan da Anayasa madde 73, vergi yükümlüsünün ya da yükümlülüklerinin hakları açısından da çok ciddi bir sorunla karşı karşıya getirmektedir bunu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Son olarak, Anayasa madde 5 devlete hak ve özgürlükler önündeki engelleri kaldırma yükümlülüğü vermektedir. Tabii ki konut hakkı tam da buna giriyor ve hepsi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler, sağ olun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ama 10 kere kestiniz, 10 kerede tamamlardım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama yok öyle bir süremiz, rica ediyorum. Bakın, size bir imkân sağladım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bütün bu maddeler birlikte dikkate alındığı zaman, Anayasa madde 2'ye, hukuk devletine açık aykırılık oluşturmaktadır.

Teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, söz istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anayasa'ya aykırılığa ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

CAVİT ARI (Antalya) – Söz istiyor ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söz istedik, niye söz vermiyorsun Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, bir tek söz vardı, bir de bilgilendirme. Bir gerekçe olur. Kaç tane gerekçe olur Sayın Bekaroğlu? Lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle mi oluyor? Kızma ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Bize geldi mi çağırıyor Başkan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye böyle öfkelenediniz Sayın Başkan, ne oldu yani?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Geneliyle ilişkin, maddeyle ilişkin yine görüşlerinizi ifade edersiniz.

Şimdi sunuşa geçiyoruz.

Sayın Mustafa Savaş, kanun teklif sahibi, diğer 71 arkadaşımızla birlikte.

Buyurun lütfen, sunumunuzu dinleyelim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları ve özel sektör temsilcileri; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz hakkında bilgi vermek istiyorum. Hem vatandaşlarımız tarafından beklenen hem tüm siyasi partilerce destek göreceğini ümit ettiğimiz, ilk konut sahipliğini ve konut arzını teşvik eden Yeni Konut Finansman Programı'na ilişkin kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Sözlerime küresel ekonomik durum ve ülkemiz ekonomisi ile bankacılık ve konut sektörlerinin mevcut durumuna ilişkin kısa bir bilgilendirmeye başlamak istiyorum. Sonrasında ise programın detaylarına ilişkin bilgileri paylaşacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz yıl salgının etkileri azalırken Rusya-Ukrayna savaşı küresel ekonomi üzerinde yeni bir şoka neden olmuştur. Emtia fiyatları artarken tedarik zincirlerinde bozulmalar yaşanmıştır. Enflasyondaki yüksek seyr, merkez bankalarına para politikalarını sıkılaştırıcı yönde adımlar atmaya sevk etmiştir. Bunun sonucunda finansal koşullar sıkışmış, küresel risk iştahı azalmış ve resesyon olasılığı yükselmiştir. Son dönemde emtia fiyatlarında düşüş ve birçok ülkede enflasyonda yaşanan zirvenin ardından bir miktar gerileme olmuştur. Finansal koşullar iyileşirken

gelişmiş ülkelerin resesyon olasılığında düşüş görülmüştür. Çin'in salgın önlemlerini azaltması küresel büyüme açısından da olumlu olarak değerlendirilmektedir. Öte yandan, küresel büyüme performansının 2023 yılında da zayıf kalacağı tahmin edilmektedir ancak yılın ikinci yarısından itibaren küresel ekonomide toparlanma olacağı öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin ekonomik görünümüne değinecek olursak, küresel açıdan zorlu sınamalardan geçtiğimiz bu dönemde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde alınan kararlar ve uygulanan tedbirlerle Türkiye ekonomisinin ne kadar dirençli olduğu görülmüştür. Ülkemiz bu süreçte hızlı ve güçlü toparlanma kabiliyeti sergilemiştir. Şüphesiz bu kabiliyetin altında hükûmetlerimizin 2002 yılından itibaren yaptığı reformlar yatmaktadır. Diğer taraftan, 2021 yılı Aralık ayında hayata geçirilen Türkiye ekonomi modeli de küresel krizlere karşı bir koruma kalkanı oluşturmuştur. Yatırımı, istihdamı, üretimi ve ihracatı odağımıza aldığımız Türkiye ekonomi modeliyle tüketimi değil üretimi önceleyen bir yaklaşım benimsedik. Ayrıca, kapsayıcı bir yaklaşımla istihdamı ve verimliliği artırdık. Nihayetinde, Türkiye ekonomisi 2021 yılında yüzde 11,4 büyüyerek diğer ülkelerden pozitif yönde ayrılmıştır. Ülkemiz, 2022 yılının ilk üç çeyreğinde yüzde 6,2 büyüyerek güçlü ve dengeli büyüme seyrini sürdürmüş ve G20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olmuştur. Büyüme, yatırım ve ihracat artışları sayesinde, ülkemizde istihdam edilen kişi sayısı Kasım 2022 itibarıyla 31,6 milyon kişiye ulaşmıştır. Öte yandan, ihracat odaklı yaklaşımımız çerçevesinde geçtiğimiz yıl ihracatımızı 254,2 milyar dolarla rekor seviyeye taşımış bulunmaktayız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Pardon, ithalat ne kadar, ne oldu?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tüm dünyada yaşanan zorlu ekonomik koşullara rağmen, 2022 yılında bütçe açığının millî gelire oranının yüzde 1 olarak gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. Bu oran orta vadeli programda hedeflediğimiz yüzde 3,4'ün bile çok altındadır. Böylece, son yirmi yılın en iyi bütçe performanslarından birini yakalamış olacağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – BOTAŞ ne oldu, BOTAŞ, onu açıkla?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Malumunuz olduğu üzere, konut sektörü, birçok sektörden girdi sağlamanın yanı sıra dayanıklı tüketim malları ve malzeme sektörü başta olmak üzere, mimarlık ve mühendislikten teknik müşavirliğe kadar birçok sektörde talep ve istihdam potansiyeli oluşturmaktan dolayı dinamik ve başat bir sektördür. TÜİK verilerine göre, ülkemizde son beş yıllık dönemde yılda ortalama 1 milyon 500 bin adet konutun satışı gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında konut arzında yaşanan daralmaya rağmen, yıllık ortalamayla paralel toplam 1 milyon 485 bin konut satışıyla tamamlanmıştır. Toplam satışlar içinde gayrimenkul geliştiricileri tarafından ilk el konut satışları yüzde 31'lik payla 460 bin olarak gerçekleşmiştir. 85 milyona yaklaşan ülke nüfusumuz ve yatırım gereksinimleriyle konut sektörü canlılığını korumaktadır.

Diğer taraftan, yüzde 40'lara varan genç nüfus, şehirleşme, kentsel dönüşüm, yapısal riskli binaların yenilenmesi ve nüfus artışı gibi başlıca sebeplerden ülkemizin yıllık konut ihtiyacı 800 bine yaklaşmıştır. 2013-2018 dönemleri arası ilk el konut satışlarının yıllık ortalama 650 bin olduğu hesaplanmaktadır. Aynı dönemler arasında ülkemizde yıllık 1 milyon adet bağımsız bölüm için yapı ruhsatı alınmıştır. Konut projelerinin ortalama otuz altı ay içerisinde tamamlandığına bakılarak, söz konusu dönemler arası arz ve talebin dengede olduğu görülmektedir. Pandemiyle birlikte yaşanan ekonomik gelişmeler, sınırlı arsa stoku ve gayrimenkul sektörüne yönelik geliştirilen finansal enstrümanların sınırlı kalması neticesinde, 2019 yılından günümüze geçmiş yıl ortalamalarına kıyasla yaklaşık yüzde 50 daralmayla yıllık ortalama 500 bin adet bağımsız bölüm için yapı ruhsatı alınmıştır. Yıllar itibarıyla artan konut ihtiyacına karşılık alınan yapı ruhsatı sayılarında daralma dikkat

çekmektedir. Bu durum arz ve talep dengesinin bozulduğuna işaret etmektedir. Ülkemizde konut arzının ve konut sahipliğinin desteklenmemesi durumu talep enflasyonuna ve maliyetlerin üzerinde fiyat artışlarına sebep olabilecektir.

Öte yandan, TÜİK verilerine göre ülkemizde ev sahipliği oranı yüzde 60'lar seviyesindedir, Avrupa Birliği ortalaması ise yüzde 70 düzeylerinde seyretmektedir. Gelişmiş ülke ekonomilerinde ipotekli konut satışları yüzde 70'ler seviyesindeyken bu oran ülkemizde 2020, 2021 yıllarında yüzde 40'a kadar yükselmiş olup 2022 yılı ipotekli konut satış ortalaması yüzde 20 seviyesiyle kapanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklif ettiğimiz Yeni Konut Finansman Programı'na geçmeden önce kısaca bankacılık sektörümüze ilişkin bir bilgilendirme de yapmak istiyorum. Bankacılık sektörünün kredileri, kur ve parite etkisinden arındırılmış verilere göre yıllık yüzde 42 oranında artışla 13 Ocak 2023'te 7,7 trilyon TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde ticari krediler 37,7; bireysel krediler yüzde 59,1 oranında artış göstermiştir. Bu dönemde toplam kredilerin yaklaşık yüzde 20'si bireysel kredilerden oluşmaktadır.

Bireysel kredilerin alt detaylarına bakıldığında, bir yıllık dönemde konut kredilerinin yüzde 20,4 oranında arttığı görülmektedir. Anılan tarih itibarıyla 1,6 trilyon TL seviyesinde olan bireysel kredilerin 361 milyar TL'si yani yaklaşık yüzde 23'ü konut kredilerinden oluşmaktadır. Konut kredilerinin yaklaşık yüzde 70'i yani 252 milyar TL'si kamu bankaları tarafından kullanılmıştır. Nitekim, en önemli aktif kalitesi göstergelerinden biri olan kredilerin takibe dönüşüm oranı 13 Ocak 2023'te bireysel krediler için yüzde 1,9 seviyesindeyken söz konusu oran konut kredileri için binde 2'nin de altında gerçekleşmiştir. Bu durum, konut kredilerinin en yüksek aktif kalitesine sahip krediler olduğunu göstermektedir.

Kamu bankaları açısından bakıldığında ise konut kredilerinin takibe dönüşüm oranı incelenen dönem itibarıyla sektör ortalamasının altında, binde 1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer tarafından, yeni kullandırılar değerlendirildiğinde her ne kadar aralık ayında bir miktar hareketlenme olsa da özellikle 2022 yılının ikinci yarısından itibaren konut kredisi kullandırılarının ivme kaybettiği gözlemlenmiştir. Bankacılık sektörü genelinde konut kredilerinin faiz oranı 13 Ocak 2023 itibarıyla yüzde 21, aylık yüzde 1,75 seviyesindedir.

Son olarak, Türkiye'de hane halkı borçluluğundaki yani finansal borcun gayrisafi yurt içi hasılaya oranındaki gerileme devam ederken, borçluluk gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ortalamalarının belirgin bir şekilde altındadır. Hane halkı borçluluğu gelişmekte olan ülkelerde 2022 yılının ilk çeyreği verilerine göre yüzde 50 civarında olup ülkemizde ise bu oran yüzde 13,3 düzeyindedir. Eylül 2022 itibarıyla gelişmiş ve gelişmekte olan 45 ülkede konut kredilerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı ortalama yüzde 34,7 seviyesindeyken ülkemizde bu oran yüzde 3,4 düzeyindedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde eser siyaseti anlayışımızla, sosyal konut projeleri hükümetlerimizin ilk günden itibaren en çok önem verdiği ve 81 ilimizin tamamında hayata geçirdiği icraatlarından biridir. TOKİ aracılığıyla yapılan ve dünyada örnek gösterilen toplu konut projeleriyle, geçtiğimiz yirmi yılda yaklaşık 1 milyon 170 bin konut inşa edilmiştir. Bildiğiniz üzere, geçtiğimiz eylül ayında Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı sosyal konut projesi olan İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi açıklanmıştır. Bu çerçevede, beş yıllık dönemde 500 bin sosyal konut yapmayı, 1 milyon konut amaçlı arsa sunmayı ve 50 bin iş yerini tamamlamayı hedefliyoruz. Bu projeye dar gelirli vatandaşlarımızın konuta erişimlerini kolaylaştırıyoruz. Ayrıca "İlk Evim, İlk İş Yerim" kampanyasının ülkemizde vesile olacağı ekonomik hareketliliğinin 2 trilyon TL'ye ulaşacağını öngörüyoruz.

Huzurunuzda getirdiğimiz kanun teklifimizle, öncelikle altını çizmek istiyorum ki sürdürülebilir bir konut arzı amaçlıyoruz. Ayrıca, orta gelir düzeyindeki vatandaşlarımız için piyasa koşullarına göre çok daha avantajlı finansman maliyeti ve vade yapısı sunuyoruz. Program kapsamında finansman taksitlerinin ilk üç yılını ödeme kolaylığı dönemi olarak adlandırıyoruz. Bu dönemde, Hazine ve Maliye Bakanlığımız tarafından taksitlerin hane gelirlerinin yüzde 30'unu aşan kısmı geri ödeme şartıyla karşılanmasını ve konut yüklenicilerinin de satış bedeli üzerinden yüzde 5 katkı sağlamasını planlıyoruz. Proje finansmanı için hazine tarafından uygun finansal araçlarla kaynak sağlanmasını planlıyoruz. Özetle, vatandaşlarımızın kira öder gibi ev sahibi olabileceği bir projeyi hayata geçiriyoruz.

4749 sayılı Kanun'a eklenmesi ön görülen tek maddelik teklifimizle, Hazine ve Maliye Bakanlığımıza hazine katkısı için aktarım yetkisini, programın hangi konutları kapsadığını, hazine ve yüklenici katkısının hesaplanma yöntemini, hazine katkısı geri ödeme usulünü, esnek ödeme planı yöntemini, sağlanan kaynağın finansman yöntemini, programın kapsamında edinilen konutların beş yıl süreyle satılamamasını, cezai yaptırımları, veri bilgi paylaşımını, usul ve esasları belirleme yetkisini ve programın ne kadar süreceğini düzenliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizin buradaki katkılarınızla da şekillenecek programın detaylarına ilişkin birtakım bilgileri paylaşmak isterim. Bu detaylara uygun olarak ikincil bir düzenleme yapılmasını öngörüyoruz. Yeni Konut Finansman Programı'ndan bankacılık mevzuatına göre ancak kredi yeterliliğine sahip vatandaşlarımızın yararlanabileceğini tekrar vurgulamak istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne demek o?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Bankacılık mevzuatına göre kredi verilebileceğini söylüyoruz.

Bu program kapsamında, ülkemiz konut arz ve talep dengesine göre üç bölgede değerlendirilecektir. Birinci bölge İstanbul, ikinci bölge Ankara, İzmir, Bursa, Antalya, Mersin ve Muğla, üçüncü bölgeyse diğer illerimizi kapsamaktadır. Her bölge için kullanılabilir azami konut finansman tutarları belirlenmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadar?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Bu tutarlar birinci bölge için 5 milyon TL, ikinci bölge için 3 milyon TL, üçüncü bölge için 2 milyon TL olacaktır.

Program kapsamında, yüklenicilerin mülkiyetinde olan ve daha önce satışa konu olmamış, satılmamış konut veya konut projeleri yer alabilecektir.

Program kapsamında, hane, genel anlamıyla başvuranın kendisi, varsa eşi ve 15 yaş altı çocuğu olarak değerlendirilecektir. Bu çerçevede, aynı hanede yaşayan 18 yaş ve üstü çocuklar da gerekli ödeme gücüne sahip olmaları ve diğer şartları da sağlamaları koşuluyla programa başvurabileceklerdir.

Programdan yalnızca hâlihazırda konut sahibi olmayan vatandaşlarımız yararlanabilecektir. Konut sahipliği hane için bakılacaktır. Konut dışı gayrimenkuller programa, katılıma engel değildir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani AVM'si varsa...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Kırsal alanda yer alan konutlar ve devre mülk sahipliği programa katılıma engel teşkil etmeyecektir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sunumu bitirelim, müzakerelerde ifade ederiz fikirlerimizi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bitiriyorum Sayın Başkan,

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Estağfurullah, vaktiniz var.

Arkadaşları uyarıyorum ben.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – AVM’si olan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir bitirsin sunumu, sonra konuşuruz.

Buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Diğer taraftan, bir konutta yüzde 50’den fazla hissesi olan veya birden fazla hisseli konutu olan vatandaşlarımız programdan yararlanamayacaktır. Ayrıca, hâlihazırda TOKİ borç ödemesi devam eden vatandaşlarımızın da programa dâhil olmaları mümkün olmayacaktır. Bu programdan yararlanmak isteyen vatandaşlarımızın konut sahibi olmak istedikleri ilde son bir yıl içerisinde konut satışı yapmamış olması gerekmektedir. Birinci ve ikinci bölgede program kapsamında konut sahibi olmak için son bir yıl içinde resmî kayıtlara göre yerleşim yerinin aynı il olması gerekmektedir. Programdan faydalanan vatandaşlarımızın son on iki ayda dokuz ay sosyal güvenlik primi yatırmış olması gerekmektedir. Program kapsamında kullanılacak finansman tutarları için, 2 milyon TL’ye kadar 0,69; 2 ila 4 milyon TL aralığı için 0,79; 4 ila 5 milyon TL aralığı için 0,99 faiz oranı öngörülmüştür.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu şartlara bir sen uyarısın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim, ben mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İlk aşamada programın sabit ödemeli -burası önemli- ve on beş yıl vadeli olması planlanmaktadır. Hazine katkısı talep etmeyen vatandaşlarımız için de programa dâhil olan bankalarca, üç yıllık finansman kolaylık dönemi boyunca hane geliriyle ilişkili bir şekilde azaltılmış taksit tutarlarına sahip esnek ödeme planı sunulması imkânı da getirilmektedir.

Hazine katkısının geri alınması hususuna gelince, on beş yıl vadeli planda ilk üç yıl verilen hazine katkısının son sekiz yılda yani 85’inci taksitten itibaren geri alınmasını öngörüyoruz. Bu çerçevede, 85’inci taksit kadar kullanılan finansmanın faiz oranı ile basit faiz yöntemi kullanılarak katkı adatlandırılacak, geri ödeme süresince ise ilave bir faiz alınmayacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enflasyon farkı...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani 85’inci ayda oluşan katkıya ilişkin borç tutarı geri kalan sekiz yıl faizsiz eşit taksitlere bölünecek, kredi taksitlerine eklenecektir.

Hane geliri, konut değeri, faiz oranı gibi değişkenlere bağlı olarak farklılık göstermekle birlikte, hazine katkısından yararlanacak vatandaşlarımızın program kapsamında ödeyeceği taksit tutarlarına ilişkin bir örnek paylaşmam gerekirse, 15 bin TL hane geliri; 1,1 milyon TL konut satış bedeli...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede 1 milyon liraya ev var ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, rica ediyorum; bir tamamlasın...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Denizli’ye gel, Denizli’de var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – ...ve yüzde 0,69 faiz oranı varsayımında vatandaşlarımızın ödeyeceği yaklaşık taksit tutarı ilk yıl için 4.500 TL, ikinci yıl için 5.400 TL, üçüncü yıl için 6.500 TL, dördüncü ve yedinci yıllar arasında 9.700 TL, sekizinci ve on beşinci yıllar arasında ise 11.200 TL düzeyinde olacaktır. Bu planda, yüklenici tarafından yaklaşık 55 bin TL’lik, hazinemiz tarafından ise yaklaşık 98 bin TL’lik katkı sağlanacaktır.

2023’te program kapsamında 100 bin konuta ilişkin finansman kullanılması ve bu finansmanın yarısının hazine katkılı olması hâlinde, 2023 yılı için hazine katkısının toplam maliyetinin 2,75 milyar TL olmasını öngörüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, takdirlerinize sunduğumuz kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Mustafa Savaş’a çok teşekkür ediyorum bu detaylı sunumu için. Daha önce Plan ve Bütçe Komisyonumuzun da üyesiydi Mustafa Bey, tekrar aramızda görmekten de mutluluk duyduğumu belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz. Geneli üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım. Usulümüz belli yine, geneli üzerinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var mı 1 milyona ev? En düşük 2 milyondan başlıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, rica ediyorum... Bakın, siz konuşurken yaprak kıpırdasa itiraz ediyorsunuz ama başkaları konuşurken sürekli yapıyorsunuz bunu; rica ediyorum...

Değerli arkadaşlar, geneli üzerindeki usulümüzü belirtmek istiyorum. On dakika süre vereceğim, gruplar adına konuşanlara daha esnek davranıyorum. Ardından üyelerimize söz vereceğim, onlara da yine geneli üzerinde onar dakika, Komisyonumuzu teşrif etmiş olan diğer arkadaşlarımıza da beşer dakika olmak üzere söz hakkı vereceğim.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan başlıyorum.

Sayın Bülent Kuşoğlu, buyurunuz lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları, değerli sivil toplum kuruluşları ve meslek kuruluşlarının temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle belirtiyim ki çok üzülüğüm bir kanun teklifini görüşüyoruz. Gerçekten, Mustafa Bey çok sevdiğim, değer verdiğim, çok kıymetli bir arkadaşımız; keşke onun teklifi olmasaydı bu çünkü birçok sıkıntıyı da beraberinde getiren bir teklif bu. Arkadaşlar, muhakkak ki konut sektörünün, inşaat sektörünün desteklenmesi lazım. Özellikle 2022 yılında inşaat sektörü büyümede geri kaldı; 1’inci ve 2’nci çeyreklerde büyümenin altında kaldı büyümesi, 3’üncü çeyrekte de 14-15’e yakın negatif bir büyüme söz konusu hatırladığım kadarıyla. Dolayısıyla muhakkak desteklenmesi lazım ancak desteklerken devleti yok etmek olmaz arkadaşlar. Bu memleketi, bu ülkeyi seviyorsak, milliyetçi, vatansever, yurtseversek bu şekilde olmaz gerçekten de. Bu şekilde, ülkeyi, ekonomiyi yok ediyoruz; gelen bu kanun teklifleri epeyden beri, gerçekten, ülkeyi yok eden, tam bir yıkım ekonomisi uygulayan kanun teklifleri.

Bakın, Mustafa Bey dedi ki: “İşte, bütçe performansımız başarılıdır, son yirmi yılın en iyi bütçe performansı.” Şimdi, son yirmi yılın en iyi bütçe performansı... 130 milyar mı açık verdik 280 milyar açık vermek gerekiyorken? Peki, bütçe açık vermezse ne olur? Borçlanmazsınız, onun için bütçenin açık vermemesi, düşük açık vermesi iyi bir şeydir borçlanmadığımız için. Peki, biz ne kadar borçlandık? 493 milyar borçlandık. “Bütçe açığı küçük.”müş, peki, niye borçlandık? Bütçe açığının küçük olmasının sebebi, güzel tarafı bütçe açığının küçük olmasıyla borçlanmanın küçük olmasıdır. Biz 493 milyar borçlandık, ne kadar küçük olursa olsun. Niye fazla borçlandık? Çünkü seçimde kullanacağız o parayı. E, o zaman ne esprisi kaldı? 280 milyar değil, 130 milyar değil burada yazıldığı gibi, demek ki 493 milyar gerçek açık söz konusu o kadar borçlandığımıza göre. Kendimizi niye kandırıyoruz? Onun haricinde söyleyeyim ki bu borçlanma, bütçede gösterilen rakam yıl içerisinde eylülünden itibaren birkaç kere aşıldı, yıl sonunda 130 milyara denkleştirildi. Buna rağmen böyledir yani yıl içerisinde aşıyor ödemelerle, ondan sonra denkleştiriliyor. Hâlbuki bana göre, onun da bu usulle olmaması lazım, o da yanlış. Yani dolayısıyla son yirmi yılın en iyi bütçe performansı söz konusu değil arkadaşlar; bir.

İkincisi: Dediğim gibi, konut sektörünü desteklememiz şart. İnşaat sektörü sıkıntıda, Türkiye’nin lokomotif sektörüdür inşaat, desteklenmesi şarttır, çok önemli bir konu ancak bu şekilde olmaz. Siz bütçeye ne olduğu, ne kadar olacağı belli olmayan -ama sınırı getirilmiş- 442 milyarlık ilave bir yük

getiriyorsunuz. Nasıl getirilir böyle ilave bir yük? 659 milyardır 2023'ün bütçe açığı "442 milyar daha gelebilir." Ne oluyor? 1 trilyon 101 milyar olabilecek, 1 trilyon 101 milyar olabilecek arkadaşlar. Bunu niçin yapıyoruz? Niye bu usulle getiriyoruz bunu? Bu inşaat sektörünün desteklenmesiyle ilgili, müteahhitlere ve konut alacaklara gidecek parayla ilgili olarak da bütçeye yeni bir ödenek ekliyoruz bu tutarda ve bu konuda Meclisin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisi olduğu hâlde bunu bütçe kanunuyla ilaveten yapmıyoruz ama götürüyoruz, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da değişiklik yaparak yapıyoruz. Bakın, hiç konutla ilgili, inşaatla ilgili... Bu geçici maddenin numarası 37'dir, geri kalan 36'da böyle, buna benzer bir hüküm var mı? İlk defa düzenleniyor böyle bir şey. Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında -Kanun'un adı üzerinde ya-amacına, 1'inci ve 2'nci maddesine bir bakın. Bu kanun teklifi bunun için mi getirilir, burada mı düzenlenir bu? Ayrıca bakın, bu kanun teklifi 3 sayfa, bu kanun teklifinin en az 5-6 maddeden oluşması gerekiyor. Böyle toplu "1 madde getirdik." diye getirilir mi? Bu, usul müdür? Ve burada getirilen ayrıntılar sadece bürokrati korumak amacıyla getirilmiş. Biliyorsanız bürokrasiyi, kanunu bir okuyun, bürokrat kendisini korumak amacıyla getirmiş. Bunun uygulaması sorunlu, sıkıntılı olacaktır. Bürokrat sadece kendisini korumak amacıyla getirmiş ama önemli yanlışlar var.

Gerçek kişinin hane geliri... Şimdi, şurada, 3'üncü bendin (a) fıkrasında söylüyor: "Gerçek kişinin hane geliri" Nedir? "Gerçek kişinin hane geliri" diye bir gelir duyduunuz mu siz? TÜİK'in ya da bir başka kamu kurumunun tespit ettiği böyle bir şey var mı? "Gerçek kişinin hane geliri" Yok böyle bir şey, böyle bir kavram yoktur; bunu nasıl tespit edeceğiz? "Gerçek kişinin hane geliri." "Hane halkı geliri" falan da demiyor. Yani onunla ilgili de epeyden beri çalışma, tespit yok da ama böyle "Gerçek kişinin hane geliri" diye bir şey tespit edilmemiş şimdiye kadar.

Şurada, 6'ncı fıkra da diyor ki: "Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu madde kapsamında -altını çiziyorum- sağlanan finansmanın menkul kıymetleştirilmesi amacıyla bu Kanunun 2'inci maddesinde..." Hangi kanunun 2'nci maddesi? 4749'un 2'nci maddesi mi, yoksa bunun 2'nci maddesi mi? Bunun 2'nci maddesi yok, bu 1 madde, 2'nci maddesi, yürürlük maddesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 4749'u mu kastediyor burada?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 4749.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 4749'un 2'inci maddesi ise "...sayılan kuruluşlar ve bunların kuracağı fonlara ikrazen..." Orada sayılan kuruluşlar, 2'nci maddedeki kuruluşlar mı? "...bunların kuracağı fonlara..." Onlar mı fon kuracaklar yani belediyeler vesaire? Bir dakika yani bunları izah etmeniz gerekirdi, bunları düzenleyen arkadaşların bunlarla ilgili notlar vermesi gerekirdi; bunu anlamak mümkün değil.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Onlara geleceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunları not edelim, söz verdiğimde açıklayalım lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Açıklayacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, buradan bir para yaratılmaya çalışılıyor, bütçe kullanılarak bir para yaratılıyor ve bütçe kanunu rezil ediliyor. Diyor ki: "Evet, bütçeye bir ödenek konacak, 400 küsur milyar ödenek konacak ama bu, açık olarak hesaplanmayacak." Bunun için "Devlet iç borçlanma senetleri tutarı bu Kanunun 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi kapsamında yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen limitin hesaplanmasında dikkate alınmaz." Niye dikkate alınmaz ya, niye dikkate alınmasın? Kanunda "Dikkate alınır." diyor, bunun için niye dikkate alınmayacak? Yani borçlanabilecek. "Varlığa dayalı menkul kıymetlerin değerinin belirlenmesine, bu menkul kıymetler ile ilgili yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı

yetkilidir.” Yani keyfekeder bir yetki veriyoruz. Limiti belli değil, usulü esası belli değil, Hazine ve Maliye Bakanlığına bir yetki veriliyor; bir şeyler çıkarılacak, bürokrasi de sağlam. Ya, nasıl ve niçin? Yani vıdımık çıkarılıyor, DİBS çıkarılıyor ve bu ödenek yazılıyor, bu da ödenek yazılıyor. Ya, böyle bir şey duydunuz mu Sayın Başkanım, siz Bakanlık yaptınız, Türkiye Cumhuriyeti’nde, Türk devlet geleneğinde var mı böyle şeyler? Ha “Önemli değil.” diyorsanız, tabii ki önemli değil, hiç önemli değil o zaman, siz “Önemli değil.” diyorsanız. Bunlar çok önemli şeyler, ya askerden kaçmaktan daha önemli şeyler bunlar.

Konut meselesi çok önemli. TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması’na göre 2002 yılında -yani Ekrem Bey dedi de “Biz bu kadar konut yaptık.” diye- konut sahipliği oranı yüzde 73’tü, 2022’de bu oran yüzde 55 düzeyine geriledi, bu kadar çünkü herkes şehirlere, Türkiye’de 20 metropol var buraya gidiyor, İstanbul doldu, taşıt artık; niye bu teşvik yapılıyor İstanbul’a? Bakın, inşaat sektörünü destekleyelim ama İstanbul’da değil, Ankara’da değil -bunlar hadlerini aştı- başka yerlerde desteklenmesi gerekiyor. Niye İstanbul’u... Bu bölgeselciliği yapıyoruz. Bütün yatırımlar İstanbul’a, bütün kamu-özel işbirliğiyle olan yatırımlar bakın, İstanbul’a ve Marmara Bölgesi’ne, doğru mudur bu arkadaşlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayın lütfen, süreniz doldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Yani bir şeyler yapıyoruz, doğru yapalım. İnşaat sektörünü bu şekilde destekleyemeyiz, bölgesel kalkınma bu şekilde olmaz, bunlar hep yanlış işlerdir. Seçim öncesi getiriyoruz, bütçeyi altüst ediyoruz, ekonomiyi altüst ediyoruz. Sıkıntı var. Bakın, Türkiye’de en son bina sayımı 2000 yılında yapıldı, o yıl tespit edilen bina sayısı 7 milyon 838 bin 675 oldu, yirmi iki yıldır sayım yapılmadı, yirmi iki yıldır. Şimdi de 12 milyon bina var -tahmin ediliyor bu da- ama nüfus da 67 milyondan 84 milyona çıktı, 10 milyon da yabancı geldi. 10 milyon yabancı geldi yani sığınmacılar var, bir de yabancılar gelip konut alıyor ve bu konut arzının çok daha fazla olması lazım ama İstanbul’da mı olması lazım? Değil. Bunlar yanlış, yanlış işler, üst üste yanlışları koyuyoruz, yanlış yapıyoruz arkadaşlar.

Şimdi, Mustafa Bey, özellikle rica ediyorum; şimdi, ne kadar konut stoku var? Bilmemiz lazım, konutla ilgili bir şeyler yapıyoruz. Nereelerde bu konut stoku yani şu an müteahhitlerin elinde olan konut stoku nereelerde? Bunlar kaçar metrekare? Lüks konut mu? Bunları bilerek bunları yapmamız lazım, destekleri de buna göre vermemiz lazım, özellikle destekleyeceklerimizin de düşük geliri olan kesimlerin olması lazım. Türkiye’de artık, ücretli olan, işçi olan, memur olan bundan sonra ev alamaz arkadaşlar, o hâle geldi. Bunlara çare bulmamız lazım, hep beraber sorumluluğumuz var, bu konulara çare bulmamız lazım. Bunları buraya yatırmadan, bunları konuşmadan bu konular nasıl getirilir? Ve çok önemli bir iş yapıyormuşuz gibi, hâlbuki altüst ediyoruz, bütçemizi de altüst ediyoruz, kurallarımızı da hukukumuzu da Anayasa’mızı da altüst ediyoruz bunu yaparken, yapmayalım lütfen, yapmayalım; yanlış işler yapıyoruz.

Teknik olarak da -Sayın Başkanım sürem yetmiyor ama- sormam gereken birçok konu var. Bütçeye bir ödenek ilave ediyor Hazine ve Maliye Bakanlığı; süresi, nasıl olacağı, miktarı tam belli değil, yüzde 5’le sınırlama var ama miktar belli değil, keyfekeder biraz. Peki, ondan sonra neye göre bu vıdımık çıkarılacak, DİBS çıkarılacak? Neye göre ihraç edilecek? Ne zaman yapılacak bütün bunlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu soruları not edelim, topluca cevaplayalım lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunların nasıl etkileri olacak? Bunların ekonomik yönden de değerlendirilmesi lazım. Maliye Bakanlığı bunlarla ilgili ödenek ilave etmeye, tertiplere, eklemeye; nerede, nasıl çıkarılacağını, vesaire özelliklerini belirlemeye falan yetkili. Bunlar doğru işler değil arkadaşlar.

Sonuçta, konut sektörünü destekliyorsak yer seçimi konusunda ve desteklenmesi gereken ihtiyaç sahipleri konusunda daha detaylı bilgilere ihtiyacımız var.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha söyleyeceklerim var ama maddelerde değerlendirmesini yaparız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeye geçince yine ayrıca söz talebiniz olabilir tabii ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, söz talebiniz var mı sizin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, geneli üzerinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazırını saygıyla selamlıyorum.

Mustafa Bey, bu teklifi getirmişsiniz, teşekkür ederiz; arkadaşlarınız da imzalamış ancak... Bir bankacısınız siz tabii ki, ama pek çok konuda da bir bankacının, -bir banka yöneticisisiniz geçmişte, bir finansman uzmanısınız ama- finansman uzmanlarının dahi sahadan haberdar olmaları gerekir yani ilgilendikleri sektörlerde -öyle değil mi- en fazla bilgi sahibi olması gerekir. Bilmiyorum siz nerede oturuyorsunuz yani oturduğunuz yerde konut fiyatlarından herhâlde haberiniz vardır. Yani geçtiğimiz yıl ortalama 1 milyon lira olan evlerin şu anda 3 milyon lira olduğunun farkında mısınız, değil misiniz, bilmiyorum. Bir emlakçıyla herhâlde, bu yasa teklifi geldiğinde, konut fiyatları ne durumda diye görüşmüşsünüzdür.

İkinci olarak da eğer kirada oturuyorsanız da kiranın farkındasınızdır. Benim mal sahibim bana yüzde 200 zam yapma talebinde bulundu. Ben bunun ciddi anlamda farkındayım ve “Yoksa çık.” dedi. Mesela, bana yüzde 200... Yüzde 25 kanun çıkardı Meclis. “E, Sayın Vekilim, sen ‘Enflasyon yüzde 200.’ demiyor musun? ‘Gerçek enflasyon yüzde 70 değil.’ demiyor musun?” dedi, yüzde 200 zam talebiyle karşı karşıya bıraktı beni ve tüm kiracılar da bu anlamda bunu yaşıyorlar. Yüzde 200, yüzde 300 zam talepleriyle karşı karşıyalar ve büyük şehirlerde, Mustafa Bey, şu anda 10 bin liranın altında oturulabilecek ev yok. Ya, bu neye tekabül eder? Bir barınma krizine tekabül eder. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük barınma kriziyle karşı karşıyayız. İddiayla söylüyorum bakın, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde böyle bir barınma krizi yaşanmadı. Belli mahallelerde on yıllar boyunca oturan yurttaşlarımız şu anda o mahallede oturamıyorlar. Kiralarını karşılayamadıkları için ya başka mahallelere taşıyorlar ya başka illere taşıyorlar; bunun farkında mısınız bilmiyorum; bu bir krizdir.

Şimdi, bu krize karşı -Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız var, bilmiyorum onlarla birlikte mi çalıştınız bu yasayı, Sayın Bakan Yardımcımız da burada- Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız -maalesef diyorum, bütçede de aynısını söyledim- bu meseleye yalnızca konut üretme vizyonu olarak bakıyor. “Ya, barınma krizi varsa benim konut üretmem lazım.” Allah, Allah! Şimdi, memlekette 28 milyon konut var yaklaşık olarak -Sayın Bakan Yardımcısından onun detaylarını da rica ettim- mesela 28 milyon konuta 85 milyon kişi oturur mu diye baktığımızda, oturur. Yani 28 milyon x 4 yapsanız, 112

milyon kişi oturur, x 3 yaparsanız da 80 küsur milyon kişiyi yani 80 milyon kişiyi oturtursunuz ama “Memlekette konut krizi var.” deniliyor, neden biliyor musunuz arkadaşlar? Çünkü konut bir barınma aracından çok bir yatırım aracına dönüştü, özellikle son iki yılda. Bu epistemolojik heteredoks nöroekonomi politikaları millete dedi ki: “Ya, sen paranı TL’de tutma, paranı bankada tutma.” Niye? “Çünkü enflasyon yüzde 150, yüzde 200. Bu epistemolojik politikalarla biz mevduata yüzde 10, yüzde 15 faiz vereceğiz, sen git paranı başka yere götür.” Ya, dolara gitti, doları patlattı ya altını patlattı ya da konutu patlattı. Millet gayrimenkule doğru yöneldi çünkü gayrimenkulü bir yatırım aracı olarak gösterdiniz ve siz de biliyorsunuz, fiyatı yükselen şeye doğru koşar yurttaşlarımız, öyle değil mi? Yani bir yılda yüzde 100, yüzde 200 fiyatı artmış şeye “Aman bak, burada bir daire var, bunu kapat, bu sene 2 milyon, seneye 4 milyon.” deyip oraya koşar ve buna kimler koşabiliyor Mustafa Bey? Bu dar gelirli yurttaşlarımız mı koşabiliyor? Hayır, parası olan koşuyor. Yani 3 evi, 5 evi, 10 evi, 50 evi olan “1 evde daha alayım, 5 ev daha alayım, 10 evde daha alayım.” diye buna koşuyor. Başka kim koşuyor? Yurttaşlarımız yoksullaştı. Ya, ben yabancı yatırımcıları görüyorum, 10 milyon dolar, 20 milyon dolar, 50 milyon dolarla piyasaya giriyor. E, işte Avrupa’da diyelim ki konut 1 milyon euro, burada 200 bin euroya daire var, ne güzel. Geliyor burada ev kapatıyor; kapatıyor da kapatıyor, bir de nereden buldun diye de onlara sorulmuyor çünkü kara para merkezi olduk. Vergisiz kazanılan çeşitli ülkelerdeki paralar buraya getiriliyor ve konut piyasasına giriyor. Ya, şimdi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın bu duruma dair herhangi bir regülasyon önerisi var mı arkadaşlar? Şuraya, bu durumu, bu yakıcı durumu regüle edecek bir yasa teklifiyle geldiler mi, bir reformla geldiler mi?

Antalya’ya gidiyor... Şimdi, Antalyalı Ahmet, Mehmet, Agop, Ayşe, Fatma evini alamayacak; Hans gelecek, George gelecek, İgor Rusya’dan gelecek, oradaki evleri kapatacak. Şimdi, Antalya’da fiyatlar şişmiş, 1 milyonluk ev 5 milyon olmuş, 10 milyon olmuş; Çevre Bakanlığımız izliyor, Hükûmet izliyor bu durumu. Ya, Kanada ne yaptı biliyor musunuz? Belki Sayın Çevre Bakan Yardımcımızın haberi vardır, yabancıya satışı yasakladı. Niye? Fiyat çok şişti diye. “Kore’den, Çin’den insanlar geliyor, evleri alıyor, benim yurttaşım alamayacak bu evi, 200 bin dolarlık ev 600 bin dolar oldu; yasaklıyorum arkadaşı, taki bu fiyatlar dengeye gelinceye kadar yasaklıyorum.” dedi. Ya, ben komple yasaklayalım da demiyorum. Bakın, belli illerde bir şişme var, özellikle batı illerinde yabancıların bu alana girmesinden dolayı korkunç bir şişme var; belli illerde yasaklamalar gündeme gelebilir. Bununla ilgili bir yasa çıkarmalıyız, yürütmeye yetki vermeliyiz. Belli iller veya belli ilçelerde yasaklanır. Niye bu kadar şişiriyorsunuz? Niye bizim yurttaşımızın ulaşamayacağı yere getiriyorsunuz? Ya, yurttaşlarımızın bir hayali vardır, nedir arkadaş? “Ya, çocuğumun bir evi olsun, bir de arabası olsun.” diye bir hayali vardır. Hangi eve giderseniz gidin, hayal budur. Millet evlenemiyor, biliyor musunuz? Sayın Cumhurbaşkanı 3 çocuk istiyor ama 3 çocuk için önce evlenmesi lazım, gençler evlenemiyor hem resmî olarak evlenemiyor hem de evlenemiyor, ev sahibi olamıyor. Bunun farkında mısınız? Şimdi bu durumu regüle etmemiz gerekmiyor mu değerli arkadaşlar? Bakın, size söylüyorum, 28 milyon ev var. İspanya, Portekiz diğer Avrupa ülkeleri ne yaptı biliyor musunuz? Orada da yatırım amacı için kullanılan, boş tutulan evler vardı “Ben, evini boş tutana emlak vergisini 2 katı artırıyorum, 3 katı arttırıyorum; bir yıl daha boş tutarsan 5 katına kadar arttırıyorum.” dedi ve boş tutmayı caydırdı. Şimdi, boş tutmak nasıl caydırılır? Belli regülasyonlarla caydırılır değil mi? Evini boş tutuyorsan arkadaş, emlak vergisini yüzde 2 ödüyorsan, binde 2 ödüyorsan binde 4, binde 8, yüzde 1’e kadar çıkarırsın boş tutmayı caydırırsın ve piyasaya sürersin. İkinci olarak ne yaparsın? Birinci evini alan gençlerimize alım satım vergisini sıfırlarsın. Biz bunu yapacağız. İlk evini alana alım satım vergisi sıfır özellikle hiç evi olmayanlardan bahsediyorum. 2’nci evi alana “Bir dakika, sen ikinci evini alıyorsun, bu senin ihtiyacın değil ki ev ihtiyacıdır.” dersin. Alım satım belgesi yüzde 2’ye biz senden yüzde 4 alıyoruz diyeceğiz. 3’üncü evini alana yüzde 4 de değil, yüzde 10 alıyoruz diyeceğiz, yüzde 10. Cemal Bey,

ben size sorarım, yüzde 10 vergi gelirse kim ev alır? 3'üncü evini alana yüzde 10 vergi koyduk, alır mısın evi? Almazsın, gidersin "Bunu yatırıma çevireyim." dersin değil mi? Böylece de paranın ranta değil, üretime akmasını sağlarsın. Ya, memlekette bin tane evi olan var Cemal Bey, bin tane, bak, bin tane tapusu olan var. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Yurttaşlarımız barınamıyor, birileri bin tane ev alıyor. Ne oluyor? Mustafa Bey, fiyat şişiyor. Arz talep dengesini bilirsın yani bu anlamda fiyat şişmişse birileri o eve ulaşamaz. O noktada kim devreye geçer? Vicdanlı vekiller devreye geçer ve bu alanı regüle ederler. Bu yasa regüle ediyor mu? Ne diyor? "Ev ihtiyacı var, ben teşvik vereceğim." Mustafa Bey, sizin getirdiğiniz bu yasa neye yol açtı biliyor musunuz? Gelmeden hiç emlak sitelerine baktınız mı? Ben baktım. Emlakçılarla görüştünüz mü? Ben görüştüm. "Konut fiyatları bu yasa teklifi çıktığında yüzde 20 daha fazla arttı. "Yani bir yıl önce 1 milyon lira olan ev 3 milyon lira olmuştı, şimdi bu yasayla birlikte 3,5 milyon liraya, 4 milyon liraya çıktı evlerin fiyatları." Hadi buyurun, siz "Teşvik getirdim, 50 bin, 70 bin." diye liste getirdiniz ya bize; e, fiyatlar 500 bin lira arttı, kim kazandı? Mütteahhitler Birliği kazandı, o da kazanırsa ayrı. Kim kaybetti? Yurttaşımız kaybetti. "50 bin lira, 100 bin lira teşvik vereceğim." diyorsun, öbür yerde evin fiyatını 500 bin lira, 1 milyon lira artırıyorsun. Ya, Allah'ınızı severseniz, şu arz talep meselesini iktisatta siz de okudunuz ben de okudum değil mi? Arz yoksa, sen yeni talep yaratıyorsan fiyatlar ne olur? Bir de arzı nereye yönlendirdiğimiz önemli. Niye biz İstanbul'u teşvik ediyoruz; Ankara'yı, İzmir'i teşvik ediyoruz ya? Niye yurttaşlarımızın köyüne yatırım yapmıyoruz, kasabasına yatırım yapmıyoruz; Giresun'a, Bayburt'a, Bitlis'e, Ağrı'ya yatırım yapmıyoruz da onların orada kalmasını sağlayacak yatırımlar yapmıyoruz da "Arkadaş, gel büyük şehre..." İstanbul 20 milyon olmuş... Bak, söylüyorum, kuraklık var; bu yaz İstanbul susuz kalacak. Kar yok ya. Bırak İstanbul'u, Ankara da susuz kalacak, İzmir de susuz kalacak, diğer illerimiz de susuz kalacak. Hâlâ diyorsun ki: "Ben İstanbul'a teşvik veriyorum, müteahhit İstanbul'a ev yapsın." Yazık değil mi ya, bunu regüle etmemiz gerekmiyor mu? Sayın vekilim, bu meseleye makro boyutta bakacak bir yapısal reform yapmamız gerekmiyor mu? Bakın, size söyleyeyim, kır boşalıyor Sayın Vekilim, kır. Siz Aydınslınız, kır boşalmadı mı Aydın'da, köylerimiz boş değil mi? Trabzon'un köyleri boş, Diyarbakır'ın köyleri boşalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Normal süreniz bitti, tamamlayın lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Birkaç dakika rica ediyorum.

Diğer illerimizin köyleri boşalıyor. Ya, Avrupalı ne yapıyor biliyor musunuz? Köyde kalmayı teşvik ediyor yani kırın sağlam tutmayı teşvik ediyor. Bak, iddiayla söylüyorum. Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük beka meselesi nedir biliyor musunuz? Kırın boşalmasıdır, köyün boşalmasıdır. Köyden yurttaş bir kere çıktı mı geri dönmez Sayın Bakan Yardımcım. Kırın teşvik etmeniz lazım, köyleri ihya etmemiz lazım hep beraber, hayvancılığı, tarımı güçlendirmemiz lazım. Bütçeden kaynakları, kıra ve geri kalmış illere teşvik etmemiz gerekiyor. Yurttaşımızı orada tutacak yatırımlar, master planlar yapmamız gerekiyor.

Yani 20 milyonluk bir İstanbul'da su biterse ne olur biliyor musunuz? İnsanlar birbirlerine girerler, anarşi çıkar. Su olmazsa 20 milyonluk İstanbul'da, ne olur? Yani bu anlamda değerli arkadaşlar, başka bir önerim daha var, yapısal reform anlamında. Gidin, Kuzey Avrupa ülkeleri ne yapıyor biliyor musunuz? Konutların yarısını kamuda tutuyorlar, kamu. Yani satmaya çalışmıyor, dar gelirli yurttaşlar için konutların yarısını kamuda tutuyor, dar gelirliye tahsis ediliyor; işsiz kalmışa, dar gelirliye, fakire fukaraya tahsis ediyor, biliyor musunuz? Ya, bu konutları biz yapalım, biz tahsis edelim dar gelirliye yani işsiz kalmışa, dar gelirliye. "Konut tahsisi projesi" diye bir proje niye oluşturmayalım arkadaşlar?

Bak, diyorsunuz ki: “Bu projeyle 1 milyon liraya ev var.” Mustafa Bey, nerede bu 1 milyon liraya ev ya? Sizin piyasadan hiç haberiniz yok, ben size söyleyeyim. Nerede? Varsa gidip alalım, ben müşteri buluyorum size. 1 milyon liraya sıfır ev. Sayın Müteahhitler Birliği Başkanımız, Yöneticimiz, 1 milyon liraya ev nerede var? Nerede yaptınız sıfır ev, 1 milyon liraya? 1 milyon liraya kaba inşaatını ancak yaparsınız. Kaba inşaat mı satıyorsunuz? İçini yapmayacak mısınız bu evin?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Mustafa Bey “sıfır ev” demedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, “1 milyon lira ev” dedi. “1 milyon liraya ev” dedi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – E, Mustafa Bey ne dediğini biliyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 1 milyona sıfır ev metrekaresine göre var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya ama “1 milyon liraya ev” diye taksit belirlledi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Biliyor ne dediğini.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, benim söylediğim örnek kredi tutarıyla ilgili örnekti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah! 1 milyon liraya ev mi var?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Var, var, ben götüreyim sizi alacaksınız.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Belki de vatandaşın tasarrufu vardır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmayın ya! Ama siz “evi olmayana, dar gelirliye” diyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Eğer taahhüt ettiğiniz gibi... Var öyle müteahhitler, götüreyim sizi, 1 milyona sıfır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca cevap verirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz “dar gelirliye” diyorsunuz, Mustafa Bey.

Şimdi, 1 milyon liraya ev yok, 3 milyon lira oldu sizin yüzünüzden evlerin fiyatları; 3 milyon. 3 milyon lira olursa 13.500 lira taksit oluyor. Hadi, nasıl kira öder gibi ya? 13.500... Asgari ücret 8.500 lira olacak, 13.500 lira taksit ödeyecek.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 1 milyona sıfır ev var ama 1+1.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, söz verdiğimde fikirlerinizi söylersiniz. Herkes fikrini ifade etsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yurttaşımız 3 milyon lira kredi olursa 13.500 lira taksit ödeyecek. Kim ödeyecek bunu ya? Yurttaşlarımızın üçte 2’si asgari ücretli. E, geri kalan da karnını doyurmaya çalışıyor, kirasını ödüyor, mutfak masrafını karşılıyor. Kim ödeyecek biliyor musunuz, size söyleyeyim. Yine zengin ailelerin çocukları alacak bu evleri, iddiayla söylüyorum. Zengin aileler...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Zengin ailenin evi vardır zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – AVM’si olanı bile bu projenin dışında bırakmamış Mustafa Bey. “Evi olmayacak.” diyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – AVM’si olanın evi vardır zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz verdiğimde fikirlerinizi söylersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – AVM’si olan bile bu projeden yararlanacak. İş yerleri olacak, bir kişinin AVM’si olacak, gelecek 0,69 faizle Müteahhitler Birliğinden daire alacak. Hadi, buyurun. 13.500 lira taksiti kim ödeyecek Mustafa Bey? O da üç yıl için, sonra bugünkü rayiçlerle 20 bin, 25 bin liraya çıkacak taksitler. Kim ödeyebilecek bunu? Gariban ödeyebilecek mi? Biz sosyal devletsek

garibanlara dönük sosyal konut projesi yapmamız gerekiyor Mustafa Bey, bunun farkında mısınız? Yani arz-talep dengesi bu kadar bozulmuşken İstanbul, Ankara, İzmir bu kadar şişmişken bütün bunları yok sayan, maliyetleri yok sayan, fakir fukarayı desteklemeyen; kırı, köyü desteklemeyen böyle bir yasa teklifi olabilir mi? “0,69 faizle kredi veriyorum.” Kim verecek bu krediyi? Bankalar Birliği burada olsa soracaktım Sayın Başkan. Özel bankalardan hiçbir tanesi vermeyecek, iddiayla söylüyorum. Özel bankalardan hiçbir tanesi vermeyecek, kamu bankaları eliyle vereceksiniz. Kamu bankaları eliyle bu projeyi verirken de eğer vereceksek görev zararı yazacaksak bu konuda en dar gelirliyi, konuta ulaşamayanı desteklememiz gerekiyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Zaten onu destekliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zaten orta gelirli, AVM sahibi, fabrika sahibi, dükkânı var.. Arkadaşlar, bir sürü insan ev almıyor. “İş yerime para yatırırım.” diye ev almıyor, iş yeri sahibi ama ev sahibi değil. Diyorsunuz ki: “Kardeşim AVM sahibi de olsun ben sana bu şeyi veriyorum, fabrika sahibi olsun da veriyorum.” “Yalnızca tek şart konut sahibi olmaman.” diyorsunuz; bunu kabul etmiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tek şart değil galiba izah edecektir Mustafa Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, böyle, böyle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gelir limiti de var orada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, şimdi, fabrikası olabilir ama yatırım yapıyorsa şirketler zarar gösterirler, biliyorsunuz. Yatırım dönemindeyse şirketler, zarar gözüktür; öyle değil mi? Para dağıtmaz ama onun serveti olabilir, böyle bir projeden yararlanabilir. O açıdan, baştan sona yanlış olan bu projeye biz muhalefet ediyoruz. Arkadaşlar, yapmamız gereken, buraya yapısal bir reform getirmek. Gelin, bu barınma krizini bütün boyutlarıyla değerlendiren bir yasa teklifine çalışalım; bu saçma finansman projeleriyle, fiyatları patlatan projelerle uğraşmayalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

İYİ Partiden söz talebi var mı? Sayın Durmuş Yılmaz galiba grup adına konuşacak.

Buyurunuz lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, biz İYİ Parti olarak bu yasa teklifinin mükemmelleştirilmesi, iyileştirilmesi için herhangi bir önerge vesaire vermeyi düşünmüyoruz çünkü biz bu yasa teklifinin özüne, esasına temelden karşıyız. Yani, burada karşı oluşumuz, yurttaşların Anayasa’daki hakları olan konut edinme haklarını desteklemiyoruz anlamına da gelmemeli; destekliyoruz fakat bu yasa teklifiyle bu hakkın yerine getirilmeyeceğini görüyoruz.

Kanun teklifi sahibi arkadaşımız, girişte uzun bir ekonomik değerlendirme yaptı. Önce dış âlemdeki ekonomik gelişmelere değindi, arkasından da yurt içi, ülke ekonomisindeki gelişmelere değindi. Eğer yaptığı değerlendirme sonucu vardığı sonuç söylediği gibi olsaydı bence bu yasa teklifine hiçbir gerek yoktu çünkü yurttaşlarımız kendi öz gelirleriyle belli bir miktarda tasarruf yaparak; geriye kalanı da bankacılık sisteminde, mevcut uygulama içerisinde, kredibilite durumunu da göz önünde bulundurarak, alacağı konutu finanse edebilirdi.

Bu yasa teklifi aslında şunu itiraf ediyor, diyor ki: “Biz ülkeyi öyle bir kötü yönettik ki bugün vatandaşlarımız, büyük bir kesimin elde ettiği ‘disposable income’ dediğimiz harcanabilir gelirlerinin yüzde 30’unu, 40’ını bile bir kenara konut için ayırsa, konut alabilecek durumda değil; bu taksitleri ödeme kapasiteleri yok; dolayısıyla da biz bunu destekliyoruz.” Bunun arkasında yatan husus da ülkenin

iyi yönetilememesi, iyi yönetilememenin arkasındaki gerçek de şu: Bu ülkede enflasyonla mücadele yok. Türk lirasının itibarını yerle bir ettiniz, paranın satın alma gücünü sıfırladınız ve bunun sonucunda da insanlarımıza verdiğiniz enflasyon telafisi veyahut da refah payı vesaire de hesabın içerisine katılsa insanların öz gelirleriyle konut alabilme imkânı kesinlikle yok. Onun için, burada, baştan da söylediğimiz gibi, bütçe tekniğine aykırı, Anayasa'ya aykırı, ekonominin gerçekten yönetimine aykırı birtakım tedbirlerle, dolambaçlı yollarla vatandaşa konut edindirme imkânı sağlanmaya çalışılıyor ama hedef kitle buna kesinlikle ulaşamayacak.

Garı Bey'in dediğı gibi, diğerk arkadaşlarımızın ifade ettiğı gibi, 1'inci evi olan, 2'nci evini; 3'üncü evi olan, 4'üncü evini; 5'inci evi olan, 6'ncı evini almaya devam edecek.

Bundan bir süre önce, televizyonda, zannedersem Emlak Konutun Genel Müdürü çıktı, dedi ki: "İstanbul'da 130 metrekare bir evin ortalama fiyatı 3 milyon TL." Bu, doğru fakat şeye baktığımızda... Gerçi burada Anadolu esas alınmalı; İstanbul, Ankara'nın dışında nüfus burada yoğun ama Anadolu'da da konut, barınma sıkıntısı var. Sarıyer'de ortalama konut fiyatı 8 milyon 800 bin, Beşiktaş'ta 8 milyon 710 bin, Kadıköy'de 6 milyon 760 bin fakat çeperlere baktığımızda; Ümraniye, Küçükçekmece, Pendik, Sultangazi, Esenyurt gibi bölgelere baktığımızda, orada da ortalama konut fiyatı 3 milyon TL. Bunun üzerinden bir hesap yaptığımızda, gerçekten, vatandaşın bu 3 milyon TL'lik evi satın alabilmek için alacağı kredinin taksitini ödeme gücü kesinlikle yok.

Şimdi, yasal düzenleme diyor ki: "Yükleniciler yüzde 5 katkı sağlayacaklar." Tabii, bununla ilgili 2'nci bir düzenlemenin yapılacağını sayın kanun teklifi veren söyledi. Acaba bu konutu üretenler, gerçekten, bilançolarında kayıtlı maliyet üzerinden verip bu yüzde 5'i üzerlerine alacak mı; bu maliyeti gerçekten onlar üstlenecekler mi yoksa fiyatını yüzde 5 artıracak o yüzde 5'i de alıcıya yansıtacak, onun üzerinden yüzde 5 mi verecek? Ve bu geri ödenemiyor. Yani bununla ilgili gerçekten bir araştırma yapıldı mı? Bunun yansıtılıp yansıtılamayacağı konusunda herhangi bir fikir sahibi miyiz? 3 milyon liralık ev, yüzde 5 artırdım, fiyat bu dedim -değerlendirme şirketi de geldi, tabii, onların da itibarı söz konusu- anlaştılar veya anlaşmadılar ama -büyük bir ihtimalle bu böyle olacak, onu "mark up" yapacak yüzde 5'i- onun üzerinden de yüzde 5'i yine, alıcının üstüne yükleyecek.

Şimdi, bu, İstanbul'da verdiğimiz örnekte olduğu gibi, üst-orta gelirli gruba hitap ediyor bu program. Üst-orta gelirli, aslında TÜİK'in yaptığı araştırmaya göre 383 bin hane var. Bu kampanyada artık orta gelirli grup da yok, orta gelirli hane halkı da kalmadı. Bu gerçekten günün sonunda şuraya gelecek: Bu, aynen kur korumalı mevduat ve diğerk uygulamalarda olduğu gibi bir servet transferine dönecek. Örneğin 0,69 faizle 2,7 milyon TL kredi kullanan bir yurttaşın aylık kredi taksiti 26.241 TL, on beş yıl süreyle her yıl ortalama aylık enflasyonun 1,05 olduğunu kabul etsek bunun on beş yıl sonraki ona maliyeti 11 milyon 907 bin TL oluyor. Bunu yüklenen özel kesim, bankalar kredi verir mi, vermez mi onu zaman içerisinde göreceğiz; benim de kanaatim o ki bunlar kredi de vermeyecekler ve buraya da yanaşmayacaklar ama kamu bunları "makro ihtiyati tedbir" dediğimiz birtakım tedbirlerle ellerini kollarını bağlayarak, birtakım rasyolar getirerek onları bu krediyi vermeye zorlayacak, dolayısıyla yük kamu bankalarının üzerinde kalacak. Kamu bankalarında örneğin 2,7 milyon TL'lik kredinin on beş yıl sonunda biraz önce söylediğim enflasyon üzerine indirgediğimizde ellerine geçen bugünkü değeri 1,99 milyon TL. 2,7 milyon ile 1,99 milyon TL arasını bankalar tabii, görev zararı yazacaklar ve dolayısıyla da bu, kamunun üstüne yüklenmiş olacak.

Ayrıca, bu krediyi menkul kıymetleştirmekten maksadınız nedir, ne yapmak istiyorsunuz? Niye bu menkul kıymet ihraç ediliyor? Bunlar ikincil piyasada alınıp satılacak mı, kim alacak, satacak bunu, niye alınıp satılıyor?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Açıklama yaparız Sayın Başkanım, daha sonra yanıtlayalım, yanıtlar kısmında bir açıklama yapacağız.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani bunun ikincil piyasası olacak ve bununla kaynak yaratıyorsunuz. Bütçenin ilgili yerinde özel tertip, kaynak yaratmanın içerisine koyuyorsunuz ama bunu 4749 sayılı Kanun’un öngördüğü limitlerin içerisine dâhil etmiyorsunuz. Yani buradan menkul... Amerika Birleşik Devletleri’nde bu tür krediler menkul kıymetleştirildi, türevinin türevinin türevi çıkarıldı, suyunun suyu çıkarıldı ve sonuçta vardığımız yer belli. Yani buradan varmak istediğiniz şey nedir? Eğer bu bir finansman tekniğiye bunu niye menkul kıymetleştiriyorsunuz ve ikincil piyasasını oluşturunuz.

Ayrıca, şu yaptığınız hesaplamada birinci yıl için 2,71 milyar TL öngörüyorsunuz; eğer bu hesap doğruysa, bir piyasa araştırmasına göre yapıldıysa toplam bütçe ödeneğinin 1’inci maddenin (a) bendindeki ödeneğin yüzde 5’ine niye ihtiyaç var, niye bunu buraya getirip yazıyorsunuz? Ya bu, ya o.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Söyleyeceğim Başkanım, siz devam edin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Peki, o zaman sorulara cevap...

Sonuç itibarıyla şunu söylüyorum: Ekonomisini iyi yönetemeyen, enflasyonu kontrol edemeyen ve hâlâ da enflasyonla mücadele için, ulusal paranın itibarı için ortada bir enflasyonla mücadele programının olmadığı bir ortamda böyle dolambaçlı yollara gidilir. Siz aslında konut sorununun kök meselesiyle, enflasyonla uğraşmıyorsunuz; onu veri kabul edip onun yarattığı sonuçları yama yapmaya, tamir etmeye çalışıyorsunuz. Tamir edebilirsiniz; üç ay, beş ay bu gidebilir ama bu, bu sorunu halletmeyecektir.

Onun için, sunumunuzun başında söylediğiniz genel ekonomik değerlendirmenin içerisinde enflasyonla mücadele için hiçbir tedbiriniz olmadığını gördünüz ve bu olmadığı için de bu tür dolambaçlı yollara gidiyorsunuz ve Anayasa’ya aykırı, mali disipline aykırı, uzun vadeli sorunların tohumunu eken çözüm önerileri getiriyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur. Tamamlamanız için süre veriyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamamlıyorum.

Dolayısıyla, tekrar ediyorum: Böyle bir düzenleme önceki haftalarda yaptığımız düzenlemeler, artı bugünkü yaptığınız bu düzenleme, artı önümüzdeki haftalarda EYT’lilerle ilgili olarak gelecek düzenlemelerin hepsi bir paket olmalı, ek bütçe gelmeli ve bu bütçe Parlamentoda tartışılmalı ve buna göre de biz de toplum da ekonomik birimler de önünü görebilmeli. Şu anda biz yapılanların sonucunun ne olacağını ancak 2025 yılında 2026 yılı bütçesi görüşülürken, 2023 yılı kesin hesap bütçesini görüşürken göreceğiz. Dolayısıyla orada büyük bir belirsizlik var. Bununla da karar alıcılar uzun vadeli karar da alamazlar, yatırım da yapamazlar, ekonomiye yol ve yöntem de gösteremezsiniz diye söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Mustafa Kalaycı, buyurunuz lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bilindiği üzere, ekonomimiz yüksek oranda büyürken son yıllarda Türkiye inşaat sektöründe daralma olduğunu görüyoruz. Son iki yıla baktığımız zaman, 2021 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 11,4; gayrimenkul sektörü yüzde 3,6 büyürken inşaat sektörü yüzde 0,6 küçülmüş. 2022 yılının üç

çeyreğine baktığımız zaman da Türkiye ekonomisi çeyrek bazda sırasıyla yüzde 7,5; yüzde 7,7 ve yüzde 3,9 büyürken inşaat sektörü ilk çeyrekte yüzde 7,7, daha sonra yüzde 9,9 ve son, üçüncü çeyrekte yüzde 14,1 daralmıştır.

Yine sektörle ilgili yapı ruhsatı ve yapı kullanım izinlerine baktığımız zaman da bu durumu görebiliyoruz. 2022 yılının Ocak-Eylül döneminde yapı ruhsatı sayısında yüzde 13,9 oranında azalma var. Konut satışlarına baktığımız zaman da yine son yıllarda, özellikle ilk el satışlarda önemli oranda düşüş olduğunu görüyoruz. Toplam satış 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 0,4 azalmış. Yıl bazında baktığımız zaman, ilk el satışlar -TÜİK'in istatistiklerinde- daha önceki yıllarda 500-600 bin iken son üç yılda; 2020, 2021, 2022 yılında 460 binler seviyesine inmiş durumda.

Sektörün bu durumunu kısaca söyledikten sonra, getirilen düzenlemenin sektöre canlılık katma açısından ne kadar önemli olduğunu vurgulamak isterim. Tabii, bununla birlikte, cumhuriyet tarihimizin en büyük hamlesi olan bu sosyal konut hamlesi de bu anlamda sektöre mutlaka önemli katkı sunacak. Bu yeni getirilen düzenlemeyle sıfır konut desteklendiği için yani konut arzında, konut üretiminde bir artış, açıkçası, teşvik ediliyor. Hâliyle, bu, inşaat sektörü için can suyu olacak nitelikte.

Diğer taraftan baktığımız zaman, evi olmayan vatandaşlarımız için de çok önemli bir fırsat getiriliyor. Yüzde 0,69'luk aylık faiz -ki kabaca yıllık 9 civarına falan gelir herhâlde -gerçekten çok uygun bir... Bir de vade konusunda önemli bir yenilik getiriliyor. Daha önce, benim bildiğim, on yıl vadeyle veriliyordu krediler, bu uygulamayla on beş yıla çıkarılıyor. Aynen gelişmiş ülkelerdeki uygulama "mortgage" dediğimiz uygulamanın bir benzeri bu düzenlemeyle geliyor. Vatandaşımız ilk üç yıl kira öder gibi taksit ödeyecek, burada katkı verilecek. Teklif sahibi Değerli Mustafa Bey bu konuyu detayıyla anlattı. Burada ben bir konuyu dikkatlerinize getirmek istiyorum -hani, baştan Anayasa tartışmaları yaptık- şimdi ilk üç yıl katkı var ama bu verilen katkı 8'inci yıldan itibaren tekrar tahsil edilecek yani hazine açısından, Maliye Bakanlığı açısından ben bir gider görmüyorum burada, neticede verdiğim katkıyı 8'inci yıldan sonra alacağım. Belki bir finansman maliyeti olur yani aynı tutarda alacağım için ilk üç yılda verdiğim şeye bir faiz uygulamayacağım herhâlde, anlatımınıza...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Basit faiz uygulanacak; 0,69'dan uygulanacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, katkıya...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Katkıya da...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ha, katkıya da uygulanıyor. O zaman bütçeye gider yazacak bir durum söz konusu değil. Yazımda niye öyle bir şey yazıldı?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Son olarak Sayın Vekilim, ben...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir de müteahhitlerden yüzde 5 alacağım, belki de kâr edeceğim bu işten. Hakikaten anlatımdan öyle bir durum çıkıyor yani burayı daha netleştirirsek... Şu durumda bütçeye ek bir yük gelmeyeceği görünüyor yani, bunu ifade edeyim.

Uygulama açısından bir sorun var -yani bize gelen bilgilerde- şöyle: Bu kampanyaya daha fazla müteahhidi nasıl sokabiliriz? Bunu sağlamalıyız ki hedefimize, 100 bin konut hedefine ulaşalım. Şimdi, hâlihazırda bitmiş konutların ya da devam eden konutların maliyetleri yaşanan enflasyon nedeniyle gerçeği yansıtmıyor, bunu hepimiz biliyoruz yani şu an kayıttaki maliyet güncel maliyetin herhâlde anca yarısıdır yani bunu sektör temsilcilerimiz de daha net rakamlarla ifade edebilirler. Burada şöyle bir kaygımız var: Bir taraftan Maliye açısından bir vergi kaybı söz konusu; diğer taraftan da vatandaşın ucuz krediye erişimini engeller mi bu durum? Bu konuda bir şey yapmamız lazım. Mesela bana somut

olarak şöyle bir tablo gönderdiler: Bir müteahhidin 10 dairesi var, 3'ünü 700 binden satmış, şimdi 3'ünü 2 milyondan satacak. “Kampanya bittikten sonra geriye kalan 4'ünü kaçtan satacağım?” diyor. Yani böyle şeyde bir sıkıntı var, buna bir çözüm getirilmesinin ben uygun olacağını düşünüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 700 binden göstermiş.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maliyetine göre yani kayıttaki maliyetine bakarsan ona göre bir gösterme söz konusu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle gösteriyorlar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani bununla ilgili şu yapılabilir: Bir maliyetleri güncelleme imkânı verilebilir, bir yeniden değerlendirme oranında maliyetleri güncelleyip müteahhidin de burada fiktif kârdan dolayı yüksek vergi ödemesinin önüne geçilebilir -çünkü gerçek şeyinden sattığı zaman bir fiktif kâr oluşuyor- ya da kurumlar vergisi oranında bu işe mahsus bir kolaylık getirebiliriz, düşürebiliriz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Mustafa Bey, sosyal program için değil, müteahhitleri kurtarıyoruz ya.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kurtarma değil, kurtarma değil yani bir gerçek var. Şimdi, siz müteahhitsiniz, kaydınızda 300 bin lira görünüyor daire.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İşte, tamam “Devlet vergi almasın.” diyorsun. Yani bu, adam gibi yapılsa, takip edilse...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – “Devlet vergi almasın.” değil yani gerçek anlamda alsın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama her sektörde bu var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Konut sektörü biraz daha...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani burada amaç bu kampanyanın başarılı bir şekilde yürütülmesi olduğuna göre müteahhitleri bu işe sokmanın bu tür desteklerle, teşviklerle uygun olabileceğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ederim.

Abdüllatif Bey, buyurunuz lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu Hükümetin veya iktidarın uyguladığı makro politikalarda da problem var, spesifik politikalarda da büyük problem var yani memleketi hallaç pamuğu gibi darmadağın hâle getiren bir sistemi, bir stili, bir tarzı ısrarla dayatıyor. Ekonomi politikası Eylül 2021'den itibaren... Her ne kadar Mustafa Bey sunumu yaparken güzel gelişmeler olduğunu söylediye de hep işin yarısını gösteriyor, yarısını göstermiyor; kendi tarzlarında ifade ettiği için güzel rakamlar görünüyor, batmış rakamlar görünmüyor. O, ekonominin ne olduğunu ifade etmez ama uygulanan makro politika ülkeyi gerçekten perişan etmiştir. Bir kere hiçbir amacına ulaşmamış, hiçbir sonuç alınmamış bir politika; rakamlara baktığımızda bunu görüyoruz. 2021 Eylülünde politika faizi 19'du, enflasyon 19'du, TL mevduat faizi 19'du, TL ihtiyaç kredisi faizi ise yüzde 22,38'di. E, şimdi ne oldu diye bakıyoruz; politika faizi 19'dan 9'a inmiş, enflasyon 19'dan yüzde 64,27'ye çıkmış, mevduat faizi yüzde 19'ken bugün yüzde 25. Yani, rakamsal olarak faizde artış var. TL ihtiyaç kredisi yüzde 22'yken yüzde 29 olmuş yani faizlerde de artış var, bütün göstergeleri bozmuş. Diyeceksiniz ki: “Enflasyonu patlattığımız için reel faizler düşük.” O da bir başka problem.

Diğer taraftan, faiz yüküne bakıyoruz; hazinenin faiz yükü, faiz ödemeleri 2023 bütçesinde -burada görüştük bütçeyi- geçen yıla göre yüzde 71,5 artmış; 565,6 milyar lira olmuştur. Hatta, hazine, 19 Ocakta, yeni on yıllık tahvil ihracı yapmıştır ve 2,75 milyar dolar borçlanmıştır. Bakın, ödediği faiz dolar cinsinden yüzde 9,75. Dünyanın neresinde dış borçlarda veya döviz cinsinden borçlarda yüzde 9.75'lik -yani yüzde 10 diyelim- faiz var? Burnumuzun dibinde Yunanistan yüzde 4'le borçlanıyor. Dünyanın en yüksek faiziyle borçlanan iktidarı, Hükûmeti; hâlbuki, Eylül 2021'de açık ve net olarak faizleri düşüreceğini ilan etmişti. Sadece politika faizi düşmüştür ama bütün faizler artmıştır. Bunun ötesinde, 2021'de Merkez Bankasından 128 milyar dolar rezerv çekilişi oldu, 2022'de de 98 milyar dolar eridi yani arkadaşlar, Merkez Bankasının rezervleri 40-50 milyar dolar ekside dolaşıp duruyor. Bu, nasıl bir politika?

Mustafa Bey övünerek “İhracatı artırdık.” dedi ama ithalat daha fazla arttı, 2022'de dış ticaret açığı 110 milyar dolar. Tek başına ihracattan bahsedemezsiniz, dış ticarettten bahsedeceğimiz zaman ithalatı ve ihracatı birlikte zikredeceksiniz; bu, kuraldır. Eğer sadece ihracatı anlatıyorsanız bu, ekonomi bilirlilik değildir, ülkenin dış ticaretinin ne durumda olduğunu anlatan bir ifade tarzı değildir. 110 milyar dolar, 2022'de son uyguladığınız politikadan sonra ortaya çıkan dış ticaret açığı, tüm zamanların en yüksek dış ticaret açığı; patlatmışsınız. E, cari açık da öyle; yıl sonu itibarıyla 45 milyar dolar civarında olacağı ifade edilmmişti, cari açık da patlamış. Hâlbuki, bu programın temel hedefi dış ticaret açığını kapatmak ve cari fazla vermektir. Şimdi, Eylül 2021'de bu politikayı koydunuz ve hedef olarak da dış ticaret açığını kapatmaktan bahsettiniz. Kapanmış mı? Hayır, tarihi rekor kırmış. E, cari fazla mı vermişiz? Hayır, bir önceki yıldan 3 kat daha fazla cari açık vermişsiniz. Demek ki programınız iflas etmiş, bütün göstergeleri bozmuş, hâlâ bu programda niye ısrar edersiniz? Türkiye'nin bir yıl içinde ödeyeceği kısa vadeli dış borç miktarı da 190 milyar dolar civarında yani korkunç bir sıkışıklık içerisinde.

Şimdi, kur korumalı mevduat... 2022 yılında Merkez Bankasının ve hazinenin ilave yükümlülüğü 160 milyar lira ve şimdi, reel olarak bir getirisi olmadığı için de orada azalma var; kur korumalı mevduat çözülüyor, nereye gidiyor?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yastık altına.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yastık altına gidiyor, bir kısmı da yurt dışına kaçıyor. Getirdiğiniz nokta bu. Bunu telafi edebilmek için böyle spesifik saldırılar yapıyor Hükûmet. Ne yapıyor? Merkez Bankası 50 bin dolar üstü yurt dışı transferlerine kısıtlama getiriyor. Yani kumanda ekonomisi mi var, sermaye hareketlerinde bir sınırlandırmaya mı gidiliyor, ne yapılıyor? Veya 10 milyon lira üstü dövizli olan işletmelere diyorsunuz ki: “TL kredi vermem.” Bir taraftan hedeflediğiniz şeyi öbür taraftan spesifik politikalarla bozuyorsunuz. Merkez Bankası kendisine döviz yatıran bankalara “Sana yüzde 4,5 faiz vereceğim.” diyor. E, yüzde 4,5 döviz cinsinden faiz yüksek bir oran ama bu aynı zamanda şunu gösteriyor: Hem dışarıdan döviz bulmak için Hükûmet zorlayıp duruyor...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 9,75.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Verdim o rakamı.

...hem iç piyasadan döviz toplamaya çalışıyor ama sürekli bir taraftan da yastık altına ve dışarıya döviz kaçmaya devam ediyor.

Dolayısıyla, büyük bir devalüasyon birikimi yapan bir politika ortaya çıktı ve Türkiye'nin geleceği açısından da ben bunu büyük bir risk ve tehlike olarak görüyorum. Spesifik politikalarda da öyle. Ya, bir kere, piyasa mekanizmasını bozmadan düzenlemeye gayret edin; siz, sürekli piyasada oluşacak açığı hazine den karışılmaya çalışıyorsunuz, hazine buna dayanmaz ki. Bu ülkenin görünmeyen dış borçları ve iç borçları Hükûmetin izlediği bu politikalar yüzünden artmıştır; görünmeyen borçlar

artmıştır. Mesela “Şu yolu yap, şu kadar hazine garantisi.” diyorsunuz. Niye piyasaya bırakmıyorsunuz onu, piyasa mekanizması içerisinde çalışmıyor? Ekstradan süper getiriler oluşturunuz. “Yap nükleer santrali, sana alım garantisi, hazineden ben karşılayacağım.” Piyasadaki enerji fiyatının 5 katı fiyatla alım garantisi veriliyor, sürekli hazineye yüklenme var. Veya kur korumalı mevduat... Kur korumalı mevduat da aynı şey. Ya, bırak mevduat faizinin ne olacağını bankalar ile mevduat sahipleri aralarında piyasa koşullarına göre belirlensinler. “Aman, şu kadarını hazine ilave olarak verecek, şu kadarını Merkez Bankası verecek.” diyorsunuz, kamunun sırtına yine bir yük alıyorsunuz. E, şimdi, burada da aynı şey var arkadaşlar; kredilere bütçeden şu kadar, bütçe ödeneklerinin yüzde 5’i kadar destek sağlama hesaplanıyor, her ne kadar 2023 yılı için 2,75 milyar bir maliyet öngörülüyorsa da altına yazılan dipnotta “Bu, 2 katına çıkabilir.” diyor yani “50 bin konut değil de 100 bin konuta çıkarsa 5,5 milyar TL 2023 yılına yük binebilecek.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Doğrudan doğruya cari açığı artıran bir şey. Sizin bunu piyasa mekanizması içerisinde çözmeye çalışmanız lazım, yoksa bu kadar yükü ne devlet bütçesi taşıyabilir ne de kamunun kendisi taşıyabilir.

Şimdi, 2007’de çıkartılıp yürürlüğe giren bir mortgage yasası vardı hükümet ikincil mevzuat düzenlemelerini yapmadığı için, bu getirdiğiniz teklifin 6’ncı maddesinde de ona benzer bir düzenleme var; madde üzerinde konuşurken o konudaki görüşümü de ifade ederim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Lale Karabıyık, hazırsanız size söz vereyim.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli katılımcılar, şimdi, iktidar konut sektörünü zaten şu ana kadar gelen süreçte hep rant alanı olarak kullandı, bunu biliyoruz. Tabii TOKİ kanalıyla bazı müteahhitlere gelir ve servet transferi de yapıldı, bunu da biliyoruz, vatandaş da biliyor. TOKİ de bu arada yalnız konut yapmıyor, imar da yapıyor. Şimdi, enflasyon ve yanlış ekonomi politikalarıyla konut fiyatları zaten on yılda o kadar arttı ki şimdi siz vatandaş konut edindirmeye çalışıyorsunuz ama aslında vatandaşın konut alım gücünü de siz iktidarınızda düşürmüş oldunuz. Yani son on yılda yüzde 1.211 oranında artış var konut fiyatlarında ama asgari ücrette sadece yüzde 600’lük bir artış oldu, zaten vatandaşın alım gücü bu şekilde düştü.

Şimdi, vatandaş ev sahibi yapılmış, hani, konut sorunu çözülecekmiş yani seçim yatırımı olduğu o kadar ortada ki hani bazen şunu söylüyorum: Artık bunlara kadar, böyle bu her aşamada bunları getirmeye kadar mı ihtiyaç duyuldu seçimi kazanmak için? Bir de şu var: Bakın, 2020’de pandemide 0,69 faizli konut kredisi açıkladınız, yüzde 112’lik bir fiyat artışı oldu. 2021 sonunda nasla birlikte yüzde 223’lük bir artış daha oldu. Yani işte, ücretlerdeki artış da yüzde 82. Sadece dokuz ayda bu alandaki artış, rant yüzde 212 İstanbul’da olmuş yani bunu da bir dikkate almamızda fayda var. 56 ülke arasında baktığımızda en yüksek artış oranıyla Türkiye 1’inci sırada, sonradan gelen Estonya bile yüzde 27 oranlarında çok geriden geliyor.

Şimdi, diğer taraftan burada bir borçlanma gerekecek. Yani bütçeye etkisi açısından değerlendirdiğimizde -evet, az önce arkadaşlar da ifade ettiler, oralara girmeyeceğim, sürem dar ama- sonuçta bir borçlanma da isteyecek. Yani hazine buna ihtiyaç duyacak çünkü hazine artık seçim vaatleriyle de zaten yükünü aldı. Bu arada, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a da uymadığı için bunu da değiştirmeniz gerekiyor. Ayrıca, bu borçlanma devletin net borç stoku içerisinde de, verileri içerisinde de görülmeyecek; bu da ayrı bir sıkıntı, bunu da ifade etmeyi sorumluluk biliyorum.

Şimdi, Değerli Komisyon üyeleri, evet, üç yıl, burada bir üç yıl rakamı var ama Cumhurbaşkanı bunu beş yıla çıkarabilir ya da yüzde 30'luk kısmı indirebilir; üç yılı bir yıla indirebilir, yüzde 30'u yüzde 50'ye çıkarabilir gibi... Şimdi, bir de ayrıca -diğer tekniklere girmiyorum ama- "Konut satış bedelinin yüzde 5'i yükleniciden tahsil olunur." diyor. Bu durumda bu bedel herhangi bir şekilde yükleniciye de iade edilmiyor. Yüzde 5'lik bedelle ilk yıl taksitleri ödenir veya bu bedel anaparadan düşülebilir. Şimdi, ilk yıl taksitlerinden düşüleceğine anaparadan düşülse anapara küçüleceği için taksitler de daha düşük bedeller olarak ortaya çıkabilir. Yani burada da bir açıklık getirmek lazım. Ayrıca, tapu bedeli ve yüklenici şirketin düzenleyeceği satış faturası da daha düşük düzenlenebilir tabii ki hani, 5 milyonluk konut satış bedelinde yüzde 5'lik tutar 250 bin lira gibi. Ben az sonra kendi MYK'mize gideceğim, sorular da soramayacağım için hani bunu da şimdi burada ifade etmek istedim.

Yine kanunun 3/(a) maddesi orada biraz muğlak. "Bir gerçek kişi için ilk üç yıldaki finansman taksit tutarının gerçek kişinin hane gelirinin yüzde 30'unu aşan kısmı kadar katkı aktarılır." şeklinde düzenlenmiştir. Mesela, her yıl için mi yüzde 30 gibi ya da üç yılın toplamı yüzde 30 olacak şekilde her yıl yüzde 10 mu kastediliyor veya yüzde 30'u kadarlık aşım yararlanamaz, yüzde 30'u aşan kısmını hazine desteğinden yararlanır? Yani buralara açıklık getirmek önemli diye düşünüyorum. Dolayısıyla, ilk yıl boyunca her yıl hane halkı geliri ilk taksit tutarı toplamı kıyaslanacak ve hane halkı gelirinin yıllık taksit tutarını karşılamayan yüzde 30'a kadar olan eksikleri hazinece karşılanacak sonucu çıkıyor. 1'inci maddedeki mahsup nedeniyle esasen bu destek yüzde 25 oluyor bana göre. Oranın yüzde 30'u aşması hâlinde oranı yüzde 50'ye kadar arttırmak hususunda da yetki veriliyor Cumhurbaşkanıya, az önce de ifade ettiğim gibi. Yani esasen ilk yıl desteği yüzde 5'le yükleniciden talep edilmiş. Bir kere şunu açıklamak lazım: Bu yüklenici desteğini tam anlamadı herkes, o nasıl olacak? Yüklenici fiyatları yükseltecek, şişirecek, bir de bir yandan destek mi sağlayacak? Yüklenici bu desteği elbette ki konut fiyatı üzerinden koyup ondan sonra sağlayacak diye düşünüyoruz ve hazine yardımı 2 ve 3'üncü yıla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız, süreniz doldu.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Yani tamamen seçim için yapılmış, bütçeye acayip bir yük getiren -Anayasa'ya aykırılığını zaten değerli Hocam ifade etti- teknik açıdan da usul açısından da asla uygun göremeyeceğimiz ve vatandaşın da sorununu çözmeceğini bildiğimiz bir taslak bu.

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Dirayet Dilan Hanım, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi, seçimler yaklaşıyor, evet. Seçimler yaklaştıkça işte yoksul halkın en temel ihtiyacı olan barınma ve konut ihtiyacı sorununu işte yasa taslağına baktığımızda borçlanarak aslında çözmeği önerdiğiniz görülüyor. Şimdi kiralarnı bile ödemekte zorlanan ve konut sahibi olma hayalinde

olan insanlar var. İşte, bu insanı bir şekilde yanınızda tutma, kriz içerisindeki o inşaat sektörünü bir anlamda canlandırma ve tabii ki özellikle ticari bankalara kaynak aktarmak istendiği belli oluyor yani bu girişimle. Yoksa gerçek anlamda konut ve barınma sorununu çözmek gibi bir yaklaşım içerisinde olunmadığını biz biliyoruz.

Şimdi, biz bu eleştirileri yapınca hani sabah ilk girişte de hemen AKP’li arkadaşlar, üyeler işte “Siz insanların konut sahibi olmasını istemiyorsunuz, bunun için eleştiri yapıyorsunuz ya da itirazlarınızı yükseltiyorsunuz.” şeklinde ifadelerde bulundular. Hayır, biz elbette ki insanların barınma sorunu, en temel meselenin başında barınma sorunu olduğunu biliyoruz ve aslında barınmanın da bir insan hakkı talebi olduğunu da ifade ediyoruz ama bunun ticarileştirilmesine, piyasalaştırılmasına karşıyız. Ücretsiz ya da düşük ücretli biçimde bu sorun çözülebilir. Bunun dünyada da benzer örnekleri var. Özellikle yerel yönetimler bu konuda sorumluluk sahibi olabilir, projelerle bu mesele de çözülebilir ama bunu tartışmak, bu önerileri dikkate almak gibi bir yaklaşım söz konusu değil. Genelde aslında hani yasa yapım süreçleri maalesef öyle; işte, torba yasalarda ve benzeri yasa yapma süreçlerinde genelde çok itirazlar, öneriler, eleştiriler dikkate alınmaz, işte AKP’nin ihtiyaçları, dönemin itirazlarını ya da yükselen talebi bir şekilde kendince nasıl organize ederim, nasıl çözerim yaklaşımı daha çok ön plana çıkıyor. Dolayısıyla bu süreçte de böyle işliyor; işte bütün eleştiriler, öneriler, itirazlar hiçbir şekilde dikkate alınmadı. Daha önceki torba yasalarda da alınmadı, burada da alınacağını pek düşünmüyorum. Dolayısıyla böyle sorunları köklü çözmek yerine, hep böyle geçiştiren, işte kendi gündemleri üzerinde ele alan bir yaklaşım söz konusu. Açıkçası bu yasa da biraz seçim telaşı olarak görünüyor. Yani bir seçim var önümüzde, birkaç ay kaldı. Toplumda bu anlamda ciddi bir barınma meselesi var, konut sorunu var ama buna yapısal bir çözüm getirmek yerine biz biraz daha nasıl oy alabiliriz ya da bunun propagandasını nasıl yapabiliriz üzerinden bir yaklaşım olduğu görülüyor.

Yani bugüne kadarki bütün paketlerde de biz gördük; çok da ciddi bir sorunu çözmediğini, bu sorunlara çözüm getirmediğini de biliyoruz. Şimdi işte yeni bir konut kredisi düzenlemesini önümüze getirdiniz. Hani o kadar çok kampanya yapıldı ki açıkçası sayısını unuttum. Az önce Bakan Yardımcısı da söyledi bu kampanyaların bazılarını. Şimdi kamu bankaları devreye sokuldu, düşük faizli krediler verildi. Sonuçta konut fiyatları yükseldi ki bırakın bir ev sahibi olmayı, insanlar başını sokacak iki göz bir ev bile bulamıyor yani kiralık ev bile bulamıyor. Fiyatlar öylesine yükseldi. Şimdi sıfır konuta yaklaşmak mümkün değil dar gelirli ve yoksul emekçi halk için. İkinci el konut satışı bile şu an dipte. Şimdi, TÜİK’in Eylül 2022 yılı verilerine göre, Türkiye genelinde konut satışları eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22,9 azalarak 113.402 olmuş. İstanbul, Ankara, İzmir ve tatil kentlerinde konut satışlarında bir artış olduğu gözlemlenmektedir. Bunun sebebi de yabancıların gelip Türkiye’den çok rahat ev alıyor olması.

Şimdi yabancıların mülk edinmede en çok tercih ettiği ülkelerden biri Türkiye çünkü TL’nin değer kaybetmesi, dolar ve euronun giderek değer kazanmasıyla yabancılar için büyük bir fırsat doğdu. TÜİK verilerine göre yabancılara yapılan konut satışları 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 15,2 artarak 67.490 olmuş, 2022 yılında toplam konut satışları içinde yabancılara yapılan konut satışının payı yüzde 4,5 olmuş. 2022 yılında yabancılara yapılan konut satışlarında ilk sırada 24.953 konut sayısı ile İstanbul başta geliyor.

Şimdi, 2018 yılı itibarıyla yatırım yoluyla Türk vatandaşlığı alma şartının 1 milyon dolardan 250 bin dolara düşmesiyle yabancılara konut satışında rekor bir artış oldu yani 250 bin dolar değerinde bir taşınmaza sahipseniz bu taşınmazı üç yıl içerisinde eğer satmaz iseniz bir de promosyon olarak AKP Türk vatandaşlığını yabancılara verir duruma geldi.

Ülkede aslında çok sayıda boş durumda konut var. İnsanların bu konutları satın alabilecek gelirleri ya da birikimleri yok, onu biz biliyoruz. Küçük bir azınlığın ise 1’den fazla hatta bazılarının onlarca, yüzlerce konutu var. Bunun nedeni de ülkedeki son derece adaletsiz gelir dağılımı ve sürekli artan konut fiyatları. Türkiye, Avrupa’da konut fiyatlarının en çok arttığı ülke konumunda.

Son dönemde yüzde 100, yüzde 200’ü aşan enflasyon karşısında temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan insanlar nasıl bir ev sahibi olabilir ya da sahip olabilirler mi; gerçekten bu, tartışmamız gereken bir soru.

Şimdi, kirada kalan binlerce insan kiralarnı dahi ödeyemez durumda. En düşük kira 5 bin, 6 binden başlıyor, en az 1 asgari ücret kadar kira ödeniyor. Kirada olup kirası biriken, evden zorla çıkarılan ya da ev sahiplerinin açtığı tahliye davalarıyla uğraşan, barınamayan binlerce insan var şu an Türkiye’de. Yani gerçekten kutuplaştırma öyle oldu ki artık ev sahipleri ve kiracılar arasında bile ciddi sorunlar ve sıkıntılar söz konusu.

Kiralar kadar da aidatlar da yüksek. İnsanlar 1 kira kadar aidat ödüyor. İşte bakın, son dönemlerde çokça ifade ediliyor: “2.500 lira kira ödüyorum ama 3.500 TL civarında da aidat ödüyorum.” Yani artık barınma meselesi bu kadar ciddi bir sorun hâlini aldı. Asgari ücretten daha fazlaya insanlar barınma sorunlarını gidermek zorunda kalıyor sadece aidat ve kirayı düşündüğümüzde.

Yine, kira borçları ve aidat borçları nedeniyle davalı, icralık duruma düşen yüzlerce, binlerce insan var yani ev sahibi ve kiracı arasındaki o denge de bozuldu yani o kutuplaştırma oraya kadar vardı.

Yine, anlaşmazlık davalarında rekor bir artış söz konusu. Her gün basına da yansıyor, haberlerde de izliyoruz. Gerçekten çok ciddi bir sorun olarak önümüzde bu mesele duruyor. Yani evet, “İnsanları kiracı olmaktan kurtarıp konut sahibi yapacağız.” diyorsunuz, bunun hayalini satıyorsunuz açıkçası çünkü ev almak isteyen yoksul insanlar, konut fiyatlarındaki rekor yükselişten dolayı aslında yanına yaklaşmıyor. Böyle bir hayal yaratıyorsunuz ama bunun çok ciddi bir sorun olduğu görülüyor.

Şimdi, tabii, sözüm ona düşük faizli kredi kullanarak insanları ev sahibi yapacaksınız ama bir kişi konut kredisi için bankaya başvurduğunda alacağı kredi en fazla 500 bin TL. O parayı alabilmek içinse aslında bir sürü şart gerekiyor; 2 memur olacak, ev-arazi gibi değeri yüksek gayrimenkuller ipotek olarak isteniyor. Hani bankalar bu anlamda, giden kişilerden bu taleplerde bulunuyor yani bir sürü prosedür var aslında. Bu prosedürü geçmek, o krediyi almak ve o eve talip olmanın bile sunulan seçeneklerde ne kadar zor olduğu görülüyor.

Yine, Türkiye’de yaşanan konut krizi artık ucuz krediyle çözülebilir olmaktan çıktı. Bırakın düşük faizli krediyi, sıfır faizli kredi açsanız bile geniş bir kesim bu fiyatlardan konut alabilme olanağına sahip değil çünkü bunu çoktan yitirdi. Gerçekten yoksulluk o kadar derin ki insanlar günübirlik ihtiyaçlarını gidermekte bile zorlanıyor. Bu anlamda çok ciddi sıkıntılar, sorunlar yaşıyorlar. Hani, kendi gündelik hayatını bile idame etmekte sorun yaşayan insanlar bu kadar uzun süreli bu kredileri nasıl ödeyecek? O bile çok tartışma konusu. Yani bir açlık sınırı var, yoksulluk sınırı altında yaşıyor insanlar; geçinmiyorlar, barınamıyorlar. Barınma ve konut sorunu ise yeni inşaatlar yapmakla, düşük faizli kredi vermekle, TOKİ projeleri yapmakla çözülmez. Konuta ilişkin yaşanan krizlerin temeli, barınmayı temel ihtiyaç olarak görmemekten kaynaklanmaktadır. Konut ihtiyacı bir yatırım aracı ve lükse dönüştürülmüş, oysaki barınma hakkı en temel insan hakkıdır; herkesin güvenli, sağlıklı bir konutta yaşama hakkı vardır. Devlet, tüm temel hak ve özgürlükler gibi bu hakkı da korumak ve sağlamakta yükümlüdür. Buradan hareketle, konutu bir yatırım aracı hâline getiren bütün uygulamaların acilen terk edilmesi gerekmektedir. Konut ihtiyacının serbest piyasanın insafına... Acımasızca ve spekülâtif yatırımlara müdahaleler edilmelidir. Kendi ihtiyacından fazla konuta sahip olan vatandaşların mal varlığının gerçek

anlamda vergilendirilmesi ve bu verginin öncelikle ihtiyacı bulunan toplumsal kesimlerin barınma sorunu için kullanılması, toplumsal sınıflar arasındaki temel haklara erişim konusundaki eşitsizliği bir ölçüde giderileceğini düşünüyoruz.

Kira fiyatlarının son derece kontrolsüz bir şekilde arttığı günümüzde kamucu bir yönetimle planlanarak yapılacak konutların, mülkiyeti yine kamuda olacak şekilde uygun bedellerle halkın kullanımına sunulması konuk krizinin çözümü için elzemdir. Milyonlarca kişinin asgari ücretle yaşamaya çalıştığı ülkemizde dar gelirli yurttaşlara kira yardımıyla bulunulması konut krizi için de önemlidir.

“Barınamıyoruz.” eylemleriyle gündeme oturan üniversite öğrencileri için daha fazla yurt yapımına ilişkin planların yapılması gerektiğini düşünüyoruz. “Kaynak nerede?” diyecek olursanız da kamu-özel sektör ortaklığıyla, yönetimiyle yapılan büyük ölçekli kentsel projeler için -işte, havalimanları, şehir hastaneleri, köprü, otoyollar ve benzeri- yatırımcıya verilen garanti nedeniyle büyük bir kamu kaynağı konut ihtiyacı için de harcansa şimdiye kadar konut krizinin büyük ölçüde çözülebileceğini düşünüyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

Bu arada ara vermeyeceğim, devam edeceğiz görüşmelerimize.

Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün ülkemiz derin bir konut krizi yaşıyor. Neden bir konut krizi yaşandığına birazdan değineceğim ancak önce bu konut krizinden en çok etkilenenlerin yoksullar, asgari ücretle geçinmeye çalışanlar; bir yanda enflasyon, öbür yanda gelir vergisi zulmüyle parası pul olan tüm ücretliler olduğunu söylemek istiyorum. Kaybeden varsa kazanan da vardır. En çok kazananlar ise her zamanki gibi para baronları. Emlak rantından da borsa spekülasyonlarından da “faiz neden enflasyon sonu” saçmalığından da en çok götüren bu baronlar olmuştur. Bu baronların karşısında alın teriyle yaşamını sürdüren milyonların hakkını savunmak ise bizim temel görevimiz elbet. Bugün de bu görevi yerine getireceğiz.

Her şeyden önce şu noktaya değinmek istiyorum: Elimizdeki kanun teklifi AKP’nin son yıllardaki yasa pratiğinin bütün özelliklerini taşımakta. Öncelikle, bütçeden bir kaynak aktarma mekanizması kuruluyor, daha sonra bu kaynak aktarmayı cıdalayacak, -tırnak içinde- meşrulaştıracak bir popülist politika ortaya koyuyor, sonra bu politikanın hedeflerine ulaşmış ulaşmadığı hakkında bir hesap da verilmiyor. Kaynak aktarımı tamamlandıktan sonra iktidar açısından amaç hasıl olmuş oluyor.

Değerli milletvekilleri, teklife baktığımızda iktidarın 16 Ocakta başlattığı orta gelirliye konut programına yasal altyapı hazırlandığını görüyoruz. Yine yasası olmadan bir uygulama duyuruldu, Meclis iradesi hiçe sayıldı ve şimdi karşımıza getiriliyor. Bu projenin parasal tarafını karşılamak için de Maliye Bakanına genel bütçe ödeneklerinin yüzde 5’i kadar ödenek ekleme yetkisi veriliyor. “Cumhurbaşkanı da bu tutarı 2 katına çıkarabilir.” deniliyor. Bu yılki genel bütçe ödeneklerinin yüzde 5’i 211 milyar lira. Cumhurbaşkanının yetkisiyle bütçeye 422 milyar lira ödenek ekleme yetkisi

verildiğini görüyoruz. Bu paranın devasa bir kaynak aktarımı olduğunu, seçim öncesinde Meclisin, iktidarı en geç dört beş ay içinde devredecek bir iktidara bu parayı vermesinin sakıncalarını tekrar tekrar vurgulamaya gerek yok. Bu kadar ödenek kullanılır ya da kullanılamaz bilinmez ama yürütmeye, bütçe ödeneklerinin yüzde 10'u kadar bütçeye ödenek ekleme yetkisi vermek Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkından vazgeçmesi anlamına gelir. Bu ödeneğin ek bütçe yasa teklifiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilip bütçeye eklenmesi gerekirdi oysa. Ha şunu da söyleyelim: Bizim orta ya da alt gelir gelirliilerinin ev sahibi olabileceği bir projeye karşı çıkmamız kesinlikle mümkün değil. Bütün çabamız, gerçekten bu kesimlerin şu anki gelirleriyle bir ev sahibi olabilmeleri için. Ancak bu kanun teklifinin bunu hedeflemekten çok iktidara, seçim öncesi isteğine istediği şekilde dağıtabileceği bir devasa kaynak sunmayı hedeflediğini görmek için de kâhin olmaya gerek yok.

Değerli milletvekilleri, iktidar enflasyon gerçeğini ciddiye almıyor. Enflasyon, başta ücret geliri elde edenler olmak üzere halkın büyük kesimini yoksullaştıran, gelir dağılımını bozan, temsilsiz ve adaletsiz bir vergidir. Enflasyon, cebimizdeki parayı gün gün, dakika dakika çalan bir hırsızdır. İktidarın “yeni ekonomi” adlı beceriksiz programıyla enflasyon yeniden hortlamıştır, bunun sonucunda iki Türkiye arasındaki uçurum büyümüştür. Karnede annesi et alanlar, sınav kazanınca babası pizza ısmarlayanlar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Et işi yalan çıktı ya, yalan söylemişler.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tablet, tablet.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – ...mezuniyette ailece kebabçıya giden sade vatandaşlar bir yana; karnesiz marnesiz, babası BMW, gemicik, rezidans alan haramiler öte yanda.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – A Haber...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, tamamlasın Süleyman Bey.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bu enflasyonist ortamda faizleri biraz indirince insanlar ev sahibi mi olacak zannediyorsunuz?

Bakın, bir örnek vereyim. Değerli arkadaşlar, Muğla merkezde, Kötekli’de bir mahalleden bahsetmek istiyorum. İki yıl önce 400 bin lira olan, 2+1 yani 60 metrekare olan, lüks olmayan bir daire bugün en az 2 milyon lira; daha kredi paketi devreye girmedenki tablo bu; iki yıllık artış oranı yüzde 400. Aynı şekilde, iki yıl önce 1 milyon olan, yine Muğla merkezdeki 120 metrekarelik bir daire bugün için 4 milyon lira; burada da artış oranı yüzde 300. Ülkemizin neresine bakarsanız son iki yılda bu artış oranlarını görürsünüz zaten, işte, konut krizi dediğim bu.

Samimiyetle sormak istiyorum: Ülkede çalışanların yarısı şu anda asgari ücretle çalışıyor ve asgari ücret 8.500 lira. Bir çift düşünelim, ikisi de asgari ücret ya da biraz üzerinde maaş alıyor olsun, hanenin aylık geliri 17-20 bin; ev kirasına, elektrik parasına, mutfak masrafına yetişmiyor zaten, çocuğun okul masrafına yetişemiyor; bu koşullarda temel sorun kredi olmaması mıdır yoksa krediyi karşılayacak ödeme gücünün erimiş olması mıdır?

Bakın, bir tablo göstermek istiyorum. Merkez Bankası eski başekonomisti Hakan Kara kendi hesabında bir hesaplama yayımladı; konut kredilerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı: Almanya’da bu oran yüzde 40, yüzde 50 dolayında, Bulgaristan’da yüzde 10 dolayında, Türkiye’de yüzde 5 dolayında. Burada açıkça görüyoruz ki Türkiye’de konut kredisi kullanma oranı çok düşük. Almanya’da konut kredilerinin oranı gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 50’sine yaklaşmış durumdayken Bulgaristan’da yüzde 10, Türkiye’de -biraz önce söyledim- yüzde 5’in altında. Burada bir tercih yapmak gerekiyor: Ya halkın ödeme gücünü artıran gerçek projeler üretilecek ya da seçime odaklı, kısa vadeli kredi genişlemesi tercih edilecek. İktidar kredi genişlemesini tercih ediyor. Ancak bu tür kampanyalar konut

fiyatlarını artırarak vatandaşlar ve kamu bankalarından konut yapan müteahhitlik firmalarına kaynak aktarım mekanizmasına dönüşüyor. Türkiye’de son iki yıldır, 2021-2022 yıllarında konut satışları önceki yıla göre azalıyor ancak konut fiyatları artıyor. Konut satışlarının yüzde 0,5 oranında azaldığı 2021 yılında konut fiyatları yüzde 60, 2022 yılında da yüzde 174 oranında arttı. Konut birim fiyatları metrekare üzerinden yapılan hesaplama göre 120 metrekarelik bir konutun Türkiye genelinde ortalama 2020 yılında 352 bin lira olan fiyatı, 2021 yılında ortalama 703 bin liraya, 2022 yılında ise 2 milyon 38 bin liraya çıktı. Dolayısıyla, bu kampanyalar aslında yüksek fiyatlar yüzünden satış yapamayan müteahhitleri kurtarıırken büyük çoğunluğun ev sahibi olmasını giderek zorlaştırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak iş dönüp dolaşıyor, büyük şirketlere yarıyor ve 85 milyon insanımızın vergisinden oluşan bütçe büyük şirketlere aktarılıyor; özeti özeti budur. Konutu olmayan vatandaş değil büyük müteahhitleri koruyan bu düzenleme Anayasa kararlarına da aykırıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu, hazırsanız buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Süleyman Bey, o et mevzusu doğru değil, yalanlandı, annesi yalanladı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, o kadar et alamayan aile var ki İbrahim, boş ver sen onu.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar...

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – A Haber’se yanıltır o, baskı yapmıştır muhtemelen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne baskısı ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Mehmet Bey’e söz verdim, müsaade ederseniz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Süremi yeniden...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yeniden başlatıyorum sürenizi.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, teklif sahibi arkadaşımız; hepimizi saygıyla selamlıyorum, bürokratları da tabii.

Şimdi, elbette vatandaşın konut ihtiyacını gidermek için devletin taşın altına eline koyması takdir edilecek bir şeydir, doğrudur değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz, en önemli sıkıntılardan biri. Şimdi, sosyal konutlarla ilgili İlk Evim, İlk İş Yerim şeyleri yapıldı, şimdi de orta gelire bu destekler verileceği söyleniyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, burası bir hukuk devleti yani yapacağı her şey hukukla sınırlıdır, kayıtlıdır ve gelecekte oluşturacağı problemleri de dikkate almak mecburiyetindedir yasama görevi yapan bizler, işte, bu konuda adım atmak isteyen hükümetler. Anayasa’mız çok açık, net yazıyor; birçok konusunu, yerini eleştirebilirsiniz ama Anayasa’nın 7’nci, 8’inci ve 9’uncu maddesi o kadar açık ki. İşte, 7’nci maddesi yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde, 8’inci maddesi yürütme yetkisi ve görevinin Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılması, yasama yetkisi; Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisi de elbette Anayasa yargısı denetimine tabidir, uygun mudur, değil midir, bunlara dikkat etmek mecburiyetindeyiz. Anayasa’yla ilgili tartışmayı oy

çoğuyla, parmakla geçirdik. Şimdi, Sayın Başkan da elbette çoğunluk şeyini yapacaktır yani sanki çoğunluk yapmayacak söyleyen birisi varmış gibi, birileri varmış gibi çoğunluk yapacaktır. Hayır, biz bütün ayrıntılarıyla ne konuşuyoruz, ne tartışıyoruz ortaya çıksın, belki çoğunluk milletvekilleri de buna “hayır” diyeceklerdir dolayısıyla bizim itiraz etmemiz, konuşmamız, netice itibarıyla yapılacak oylamayı kabul etmeyeceğiz, reddedeceğiz anlamında değildir ama şunu da söylüyoruz: Burada ortaya çıkacak sonuçlardan maddi ve manevi manevi olarak, yasal olarak her konuda da Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri elbette sorumludurlar. Hiç olmazsa siyasi sorumlulukları var, vicdani sorumlulukları var, bunu söylemeye çalışıyoruz. Buna kızmaya, bunu örtmeye çalışmaya gerek yok. Hele hele Meclisi, Bütçe Komisyonunu yöneten Başkanın bu konularda tavır koyması asla ve asla kabul edilmez ve etmiyoruz.

Değerli arkadaşlar, usul tartışmasında da ifade ettim, çok yakın zamanda bu konuyla ilgili yani bütçe kanunu dışında ödenek koyma, böyle bir yetki hiçbir şekilde devredilecek bir yetki değildir. Ya, bütçe hakkına ters bir durumdur, bu hak asla paylaşılamaz; Cumhurbaşkanı, bakan, her herhangi birisiyle paylaşılamaz, böyle bir şey söz konusu bile değildir. Nereden biliyoruz bunu? Anayasa maddelerinden biliyoruz. Başka nereden biliyoruz? Başka da elbette, Anayasa Mahkemesinin çok yakın zamanda 13/10/2022 tarihinde vermiş olduğu kararlar. Yine, siz arkadaşlar, gözümüzün içine bakarak “Anayasaya aykırıdır.” diye uyarılarımıza rağmen “Anayasa Mahkemesinden dönerse dönsün.” diye bu yasaya el kaldırdınız ve ne demiştiniz? “19/12/2020 tarihli 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nda yer alan genel bütçe gelir tahmini üzerinden gerçekleşen gelir kadar, genel bütçe kapsamında kamu idareleri ile özel bütçe idarelerinin bütçelerinden ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.” “Yetkili değildir.” dedi, Anayasa Mahkemesi bunu iptal etti. Aynı şeyi yapıyorsunuz, bunu söylüyoruz; bundan dolayı kızmanıza gerek yok. “Anayasa bizi ilgilendirmez, biz çoğunluğuz.” Olmaz... Bu, çadır devletlerinde, muz cumhuriyetlerinde olan bir şeydir; meclisler göstermeliktir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir şey söyleyen olmadı Mehmet Bey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben hatırlatıyorum, söyleyen oldu demiyorum ki. Ya “Biz yetkiliyiz.” diyor işte, ısrarla el kaldırıyor... Anayasa Mahkemesi reddetmiş altı ay evvel yaptığınız bu değişikliği, üç ay evvel reddetmiş; onu söylüyorum size; “Olsun, reddetsin, biz yerine çıkarırız.” diyorsunuz; o zaman söyleyecek bir şey yok yani yapacak bir şey yok, bize söylemek düşüyor.

Değerli arkadaşlarım, bu kanunun içeriğiyle ilgili çok ciddi problemler var. Üç tane problem... Bir defa, şöyle bir durum var: Hani geçenlerde meşhur Şevki Yılmaz, Rizeli hemşehrim size “Ne bekliyorsunuz? Duydum ki Merkez Bankasında 700 ton altın var, bozdurup harcayın, verin, kazanın bu seçimi; bunlara mı bırakacaksınız, onlara mı bırakacaksınız o parayı?” dedi ya. “Onlar” dediği muhalefet şeyler yani Yunanistan’dan gelmişler, bilmem nereden burayı işgal... “Onlara mı bırakacaksınız?” Anlaşılan o ki sevgili arkadaşlarım, 700 ton gitti, işte, ihtiyat akçeleri gitti, gitti; şimdi, hayal üzerinden şey yapıyorsunuz; finans literatüründe “hayalî finans” diye bir durum var, şimdi, bununla ilgili... Ama bu hayalî finans ülkelere çok büyük sıkıntılar açmıştır, problemler çıkarmıştır. Özellikle de Amerika’daki “mortgage” krizini hatırlayacaksınız, çok sıkıntılar oluşturmuştur. Amerika ya da gelişmiş ülkeler bu sıkıntıları kaldırabilir ama biz bu sıkıntıları kaldıracak bir ülke değiliz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, diyorsunuz ki: “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişilerin konut finansmanı taksit ödemelerini kolaylaştırmak amacıyla bankalar tarafından sağlanan konut finansmanı taksitlerine katkı sağlanmasına yönelik olarak Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek bir kamu bankası aracılığıyla 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren bankalara nakit kaynak aktarılır. Nakit kaynak aktarımı için Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenecek eklemeye

Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu madde kapsamında bir yıl içerisinde üçüncü fıkranın (a) bendindeki katkının sağlanabileceği konut finansmanının toplam anapara...” Bu şekilde devam ediyor. Peki, bu para nereden gelecek, Hazine’de böyle paralar var mı arkadaşlar? Yok aslında böyle bir para. Ya borçlanacaksınız, değil mi -nereden gelir- ya da vergilerden, bir yerden gelecek. Vergilerle ilgili şeyi ortaya koymuşuz, bakmayın geçtiğimiz sene enflasyon muhasebesi yapmadığınızdan dolayı gelirlerin artmasına, işte “Şu kadar fazla verdik, şu kadar öngörülenden az açık verdik.” falan demeye bakmayın; 2023’te çok ciddi problemler olduğunu hepimiz biliyorsunuz, siz de biliyorsunuz. Böyle bir kaynak yok; bu, borçlanma yetkisi değil; bu, ek ödenek koyma yetkisidir. Peki, nasıl olacak? Onu da 6’ncı fıkrasından öğreniyoruz, diyor ki: “Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu madde kapsamında sağlanan finansmanın menkul kıymetleştirilmesi amacıyla bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan kuruluşlar ve bunların kuracağı fonlara ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ihraç etmeye ve/veya anılan kuruluş ve fonlar tarafından çıkarılacak varlığa dayalı menkul kıymetlerin alınması karşılığında özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ve kira sertifikaları ihraç etmeye ve ihraç edilecek senetlerin ve kira sertifikalarının vade, faiz/getiri ve diğer şartlarını belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.” Nedir bu değerli arkadaşlarım, gerçekten bunu okudunuz mu arkadaşlar? Bu, şudur: “Biz insanları konut edindirme şeklinde borçlandıracakız ve bu borçları kâğıda çevireceğiz.” Değerli arkadaşlar, bu, aynen sizin köy gibi bir şey. Yani beni borçlandıracaksınız, ben gelecekte çalışacağım, belki benim ömrüm yetmeyecek, çocuğum, eşim neyse çalışacak ve kazandığı paralarla bunları ve faizlerini de ödeyecek. Ha, faiz derken bir şey daha söyleyeyim: Bu düzenleme sadece Anayasa’ya aykırı değildir değerli arkadaşlarım, nassa da aykırıdır yani onu da hatırlatmak isterim. “Ya, bizi çok fazla ilgilendirmiyor, biz nas meselesini seçmene selam verirken kullanıyoruz, yoksa pratiklerde nasla bir ilgimiz yoktur.” Bunu kabul edin, millete yalan söylemeyin; bunu kabul edin; durum budur.

Şimdi, nedir? Şimdi, bu borç alacaklarına karşılık kâğıt basılacak; bunu ya Hazine Bakanlığı basacak “özel tertip iç borçlanma senedi” adı altında ya da bu şeyde aracılık yapacak olan bankalar basacak ama Hazine üzerinden yani bir şekilde Hazinesin de garantisi alınacak, ondan sonra Hazine bu kâğıtları bankalara verecek, bankalar da gidip bunu Merkez Bankasında kırdıracaklar değerli arkadaşlarım. Bu bir hatırlama senedidir, devlet hatırlama senedi çıkarıyor. Böyle bir para yok, hayaldir bu; “hayali finansman” dediğimiz şey budur. Siz, nas faize karşı olduğu için faiz işinden kaçırıyorsunuz öyle mi? Hayır. Siz faizin faizinin, tefeciliğin tefeciliğinin içindesiniz. Bu sistem var ya bu sistem, bu “vıdımık”lar, efendim, senetler, türev ürünler -“kirlenmiş ürünler” de deniliyor bunlara dünya literatüründe- bu ürünler faizin faizidir değerli arkadaşlarım. Nitekim, siz bunun içine giriyorsunuz. Öyle, basit, seçim kazanmak için falan da bir şey yapmıyorsunuz siz. Siz her gün küfrettiğiniz dünya neoliberal sistemiyle yani kapitalizmin bugünkü vahşi hâliyle iş birliği yapıyorsunuz. O nedenle, bu sistemi getiriyorsunuz; zorluyorlar sizi buna. Bir taraftan bağırıp çağıracaksınız “Amerika, sen terörü destekledin, sen bunu yaptın, sen şunu yaptın.” diyeceksiniz ama para babalarının icat etmiş olduğu bu sistemi harfiyen buraya getirip uygulayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız... Süreniz bitti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunu tamamlıyorum değerli arkadaşlarım.

Fakat bir teklifim var Sayın Başkanım, maddeler üzerindeki konuşmayı -3 maddeyi- birleştirin, bize on beş dakika söz verin yani rahat bir şekilde konuşalım eğer arkadaşlar da kabul ederse.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Çok makul bir öneri.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Rahat bir şekilde konuşalım yani maddeleri ayrı ayrı oylamayalım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Olur Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, o zaman devam edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, devam ediyoruz.

Geneli üzerinde AK PARTİ Grubundan Sayın Orhan Yegin.

Buyurun lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, teşekkür ederim.

Burada bulunan herkesi saygıyla selamlıyorum.

Çok kıymetli bir projenin, Cumhurbaşkanımızın açıkladığı bir projenin bugün hep beraber yasal altyapısını hazırlamak üzere buradayız.

Tabii, muhalefetteki arkadaşlardan her zaman şu tepki geliyor, biz bunu hep açıklıyoruz ama yine aynı şeyleri duyuyoruz: “Yasası olmadan bir karar açıkladı Cumhurbaşkanı, Meclisin iradesi hiçe sayıldı.” Tekraren altını çizerek söylemek istiyoruz: Cumhurbaşkanımız yürütmenin başıdır, Cumhurbaşkanımız Hükümetin başıdır. Devletin elindeki maddi ve finansal imkânların ve bunların uygulanmasına ilişkin bütün projeksiyonların hepsinin en teferruatlı, en detaylı bilgisi devlettedir, yürütmededir; dolayısıyla, bir şeyin yapılabilirliği veya yapılamazlığıyla ilgili daha net ve gerçekçi bilgiler yürütmeye aittir. Bu anlamda da biz, Cumhuriyet İttifakı’nın mensupları olarak, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Hükümetimize sonuna kadar -tıpkı milletimiz gibi- güvenmekteyiz. Yürütmenin başındaki insanlar olarak, kişiler olarak onlar da bizim adımıza bir karar alabilir, milletin menfaatleri doğrultusunda düşünüp birtakım icraatlar ortaya koymayı düşünebilir ve sonuna kadar arkalarında olacağımızı, onlarla beraber olduğumuzu... Cumhuriyet İttifakı olarak bu anlamda onlara taahhüt ve ifade ettiğimiz için de o güven duygusu içerisinde onlar da bazı şeylerin yasal altyapısı olmadan bunları yapmak üzere açıklamalarını yapabilirler ve biz de burada onların kanunlarını getirir, komisyonlarımızda tartışırız; önce Komisyonun takdirine, sonra Genel Kurulun takdirine arz ederiz ve yasalaşır, hayata geçer. Dolayısıyla “Meclisin iradesinin hiçe sayılması” son derece siyasi, son derece polemik üretmek üzerine kurulan bir cümledir; külliye reddediyoruz. Biz, bu anlamda, ortak ve istişare içerisinde bir karar almaktan ve bu uygulamaların bir parçası olmaktan ancak ve ancak duyduğumuz memnuniyeti ifade edebiliriz.

Şimdi, özellikle, teklif metninde geçen bir cümle üzerinden yani “yüzde 5’i kadar ve Cumhurbaşkanının bunu 1 katı artırması -yüzde 10’u kadar- bütçenin...” gibi bir cümleden yorumla, sanki bütçeye 450-500 milyar liralık yeni bir yük getirilecekmiş gibi bir anlam ortaya çıkmış gördüğüm kadarıyla, birçok hatip bunu söyledi. Ben düz mantıkla sadece bir şey söyleyip aslında bu kaygının yersizliğini ifade etmek istiyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O zaman düşün, 2.750’ye düşün. Niye 5?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, ifademe müsaade edin lütfen, izin verin lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Buyurun, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, Ankara’da 3 milyon lira maksimum kullanılacak kredi, 100 bin tane konut deniliyor maksimum. 100 bin kredinin 100 bini de Ankara’da ve maksimum limitten yani 3 milyon limitinden kullanılsa totalde 300 milyar para eder; devlet bunun tamamını karşılasa, konut alana kuruş para ödetmese on beş yılda maksimum edeceği rakam 300 milyardır zaten. İstanbul’da maksimum limit 5 milyon; 100 bin konutun 100 bini de İstanbul’da kullanılsa bu kaynak maksimum

limitten, 5 milyondan kullandırılrsa 100 bin konut için ödenecek toplam para 500 milyar eder; tamamını devlet ödese, alan kişinin cebinden kuruluş para çıkmasa ancak 500 milyar lira hazineye on beş yılda bir yük biner. Dolayısıyla, bu mantıktan baktığınızda bile, basit, sade bir matematik hesabından baktığınızda bile sizin kaygınızın, sizin korkunuzun veyahut da aslında olmadığı hâlde burada ifadelendirilen ve bir panik üretmek üzere söylenen cümlelerin yani öyle algılandıysa yanlış algı, öyle algı değil de bir algı oluşturulmaya çalışılıyorsa yine yersiz ve gereksiz olduğunu özellikle ifade etmek isterim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Önergeyle bunu bu anlattığınıza göre revize edelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, bak çok basit bir şey söylüyorum, bunu en iyi siz anlarsınız.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Onu bırak bırak, bir önergeyle...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu 100 bin konutun 100 bini İstanbul’da kullanılsa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı diyaloga girmeyelim, herkes fikrini ifade ediyor.

Sayın Yılmaz, karşılıklı...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, süreme de dâhil edebilirsek yetmeyebilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 100 bin konutun, 100 bini İstanbul’da kullanılsa ve maksimumdan kullanılsa toplam değeri 500 milyar eder. Dolayısıyla...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Doğru, hesabın doğru. O zaman bunu revize et önergeyle...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, görüşünüzü ifade ettiniz, rica ediyorum...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, Başkanım “seçim yaklaşımı” “yeni bir seçim” “seçim yatırımı” işte “seçim yatırımı yapıyor Hükümet” bunlar... Zaten ne zaman iyi bir şey yapsanız, ne zaman güzel bir şey yapsanız arkadaşlar mutlaka ona bir yakıştırma yapma ihtiyacı hissediyorlar, bizce muhalefet etme tekniği bu olmamalı ama bunu tercih ediyorlar, diyecek bir şey yok. Biz, sadece seçim zamanı çalışan, sadece seçim zamanı oturup karar alan bir Hükümet veyahut da bir grup veyahut da bir ittifak değiliz; biz, milletimizin sorunlarını her zaman gören, sadece sorunlar değil, milletin omzundaki yük değil sadece, taleplerini de gören hem bu yükü omzundan hafifletmek için hem de taleplerini karşılamak için bütün dönemi boyunca sürekli çalışan ve icraat ortaya koyan bir ittifakız, bir Hükümetiz, bir partiyiz. Şimdi, bunu bir seçim yatırımı olarak görmek, yapılan her şeyi seçim yatırımı olarak görmek isteyene, evet, mümkün müdür? Mümkündür ama AK PARTİ’nin pratiklerine, son beş yılda Cumhur İttifakı’nın pratiklerine bakan bir insan için bu yapılan işi sadece seçim yatırımı olarak değerlendirmek vicdan sahibi bir insanın vicdanına oturmayacak bir cümledir. O yüzden bunu kabul etmediğimizi özellikle ifade etmek istiyoruz.

Sonra, devam etti bir tanesi, birkaç tanesi, dedi ki: “Ama asıl mesele, asıl maksat inşaat sektörüne para aktarmak ve ticari bankalara kâr sağlamak.” Bunu söyleyen kişi aynı zamanda konuşmasının daha önceki dakikalarında “Bunlara hiçbir ticari banka katılmayacak, hep kamu bankaları üzerinden bunu yapacaksınız; göreceksiniz, bu kârlı olmadığı için hiçbir ticari banka buna katılmayacak.” demişken cümlesinin tamamlanmasına doğru veya bir başka arkadaşının cümlesinde yine içerikte gördük “Siz burada ticari bankalara kâr aktarmak istiyorsunuz.” diye hem kendi cümle bütünlüğü içerisinde hem de grup bütünlüğü içerisinde birbiriyle çelişen arkadaşları burada dinlemek bütün bürokratlar için, teklif sahibi için, hepimiz için zor olsa veyahut da ironik olsa gerek.

Şimdi “seçim yatırımı” “TOKİ” şu, bu, birçok şey söylendi; “Bakanlık konut problemini çözme-yi konut yapmak olarak görüyor.” işte “Böyle konut problemi mi çözülür?” vesaire. Bakınız, Başkanım, TOKİ’nin otuz sekiz yıllık bir tarihi var yaklaşık; bu otuz sekiz yıllık tarihin on sekiz yılı AK PARTİ öncesi dönemlerde geçmiş, yirmi yılı AK PARTİ döneminde geçmiş yani yarı yarıya, kafa kafaya bir dönem. Bu on sekiz yıllık AK PARTİ öncesi dönemde Allah razı olsun bir şeyler yapılmış -bütün yapma gayretinde olanlardan, hükümetlerden kim gayret etmişse Allah razı olsun- on sekiz yılda ürettiği konut sayısı toplam 45 bin, AK PARTİ’nin yirmi yılda ürettiği konut sayısı 1 milyon 170 bin. Yani konut üretmeden konut problemini nasıl çözeceğiz? Bir şeyin arzı az ise talebi çok olduğu için fiyatı yükseliyor. Dolayısıyla, burada dengelemeyi yakalayabilmek için, burada bir durumu tersine çevirebilmek için konut üretmeniz gerekiyor. Kendisinden önceki on sekiz yılda 45 bin konut üreten TOKİ’yi kendi döneminde, yirmi yılda 1 milyon 170 bin konut üreten artı on binlerce sosyal donatı alanı üreten bir idare hâline getirmiş AK PARTİ. Ya, bu da mı seçim yatırımı? “Sosyal donatı” deyince bunlar belki kafe, işte, ne bileyim büfe falan zannedebilirler, heykel zannedenler olabilir; sosyal donatı dediğimiz hastaneler, havalimanları, koca koca donatı alanları, ondan sonra bir sürü şey yapmış bunun yanında. Şimdi, biz, kalkıp bunları “Seçim yatırımı, işte yaptığınız iş mi, Bakanlık konut problemini çözecek bir şey yapıyor mu?” diye böyle küçümseyici ifadelerle konuşursak bu ayıp olur, bu ifadeleri kullananlar küçümsenir hâle gelir. Hiç kusura bakmayın, milletin aklı var, fikri var. Evet, millet bazı şeylerin yetersiz olduğunu görüyor; evet, millet bazı şeylerin hâlâ tamamen ihtiyaçları karşılamadığını görüyor ama sizin gibi de öyle dalga geçer vaziyette “Yok, konut üretmekle bu iş mi olur?” On sekiz yılda 45 bin konut üreten idareyi yirmi yılda 1 milyon 170 bin konut üreten ve bugün 250 bin sosyal konutun temelini atan, kuralarını çeken bir idare hâline getirmişiz; burada dalga geçiliyor vesaire falan filan, geçelim bunları...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 2019’daki konutlar ne oldu bir de ona cevap versene.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, bakın diyorlar ki: “Niye Ankara’ya, İstanbul’a yönlendiriyorsunuz?”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aynı şekilde 2019’da ilan etmiştiniz, 2019 ne oldu, 2019 sosyal konutları hele bir söyle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, fikirlerinizi ifade ettiniz, rica ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne oldu 2019’da?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Deniliyor ki Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, rica ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – At bakalım, bütün televizyonlar sizin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkes sırası geldiğinde ifade edecek.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne oldu 2019’da?

ORHAN YEGİN (Ankara) – “İnsanları niye Ankara’ya, İstanbul’a yönlendiriyorsunuz Sayın Savaş?” Ya, hiç okumamışlar metni, Ankara’ya İstanbul’a yönlendirmek ne demek? Ankara’da olursa maksimum limit 3 milyon, İstanbul’da olursa maksimum limit 5 milyon.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İstanbul sadece yüzde 25 .

ORHAN YEGİN (Ankara) – Diğer bütün şehirlerde de limit vermiş 1 milyon. Diğer bütün şehirleri kapsayan bir şey. “Niye sadece Ankara’ya İstanbul’a yönlendiriyorsun?” Ya, hiç olmayan bir şey yani ya okumamışlar ya okumuşlar burada yani yalan demeyeyim de çarpıtıyorlar ya, böyle bir şey olabilir mi ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, tamamlarsanız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, lütfen süreme ek yapabiliyorsanız sevinirim.

Şimdi, işte Avrupa insanları kıra yönlendiriyormuş, bizde kır boşaltılıyormuş. Bizim büyükşehirle insanları yönlendirdiğimiz yok, taşra illerimizde, ilçelerimizde de konut alınabilir diyoruz, hepsi olabilir diyoruz. Şimdi, tam tersini yapsak -bak dedim ya az önce cümle bütünlüğü içerisinde veya grup bütünlüğü içerisinde bir çelişki- şimdi, dedikleri gibi başka bir şey yapsak, tamamen kır teşvik eden bir şey yapsak bu defa da ne diyecekler biliyor musunuz? “İnsanlar köyde kalsın istiyorsunuz, büyükşehre gelmesinler istiyorsunuz.”

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Gelmesinler.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İnsanlar oradan çıkma... Yani her şeye bunların cümleleri var, yapacağınız her şeyi kötü göstermeye zihinlerini odaklamışlar. Ne yaparsanız yapın ağızlarından güzel bir cümle, tek kelime duymazsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yakında betonun yenmeyeceğini anlayacaksınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ha, şunu da söyleyeyim: Biz kıra da kente de destek veriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Betonun yenmeyeceğini anlayacaksınız yakında.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ayrıca şunu söyleyeyim: Kırdaki hayat sadece teşvikle, destekleyle olmaz; kır terörle bitirdiler. Biz, şimdi terörü bitirerek o kırı yeniden canlandırıyoruz. Dün bombaların patladığı o kırlarda bugün mesela Cudi’de, Cudi Cup’ta bugün raket sesleri duyulur hâlde geldi. Hiç merak etmeyin, o kırlarda tarım da hayvancılık da... İşte, bugün petrolü bulduğumuz yerler de var, yarın başka şeyler de bulunacak. Biz, Allah’ın izniyle bu terörü bitireceğiz, tarım da hayvancılık da zenginlik de kıra da yayılacak kente de yayılacak. Memuruna, emeklisine, başörtülüsüne...

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Konuttan teröre nasıl geldik?

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...açığına, namaz kılanına, beynamaz olanına, herkese yansıyacak, kimseyi ayırt etmeden hiç merak etmeyin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belli oluyor, belli oluyor, yirmi yılda belli oluyor(!)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, Başkanım, bitireyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Peki, biz özetle şunu söylemek istiyoruz.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Söзде bunlar hep, sözde; pratiğe bak, pratiğe.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Söylediklerinin hepsi doğru!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, bir diyalogdan kaçınırsak hatibi dinliyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Söylemek istediğimiz şey şudur: Bu Hükûmet, bu siyaset aklı, bu ittifak milletin derdiyle dertlenen, milletin derdini istismar malzemesi yapmayan, sahici tartışmalarla, sahici istişarelerle atılabilecek adımların hesabını düzgün bir şekilde yaparak bizim 2053-2071 vizyonlarımızın temelinde...

CAVİT ARI (Antalya) – Ne zamana kadar dinleyeceğiz Başkanım, kaç dakika daha fazla konuşturacaksınız?

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...istikrar vardır. Bugün, siz bir şeyi sağlarsınız ama onu bir defa sağlamak yetmez, onu istikrarlı bir şekilde, düzenli bir şekilde sağlayacak ekonomik altyapıyı da insan kaynağı altyapısını da her türlü kaynak altyapısını da oluşturmak gerekir. Biz el ele veriyoruz, kafa kafaya veriyoruz, milletimizin her derdinin de her talebinin de farkındayız ve bunları gerçekleştirmek için el ele vermiş, omuz omuza, yedi düvelle mücadelemizi gösterip yine de bu milletimize hiçbir şeyi bahane etmeden, o talepleriyle milletimizi buluşturmaya çalışıyoruz; bu da onlardan bir tanesidir. Sayın Savaş'ı bu teklifin ilk imza sahibi olduğu için tebrik ediyoruz, Cumhurbaşkanımıza bizim bu anlamda böyle bir kanuna vesile olanlardan olmamızı sağladığı için teşekkür ediyoruz. Cenab-ı Allah memleketimize, milletimize zeval vermesin; Cenab-ı Allah memleketimizin, milletimizin yolunu, bahtını açık etsin diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar ve basın mensupları; ben de sizleri selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, kimse kimseyi kandırmasın yirmi yıllık bir iktidar süreciniz içerisinde TOKİ'yle ilgili, örneğin, yaptığınız yatırımlar veya daireler, inşaatlar varsa var, bugüne kadar yaptığınızı yaptınız ancak geçtiğimiz tarihlerde, yakın tarihlerde yani ülkemiz açısından en önemli seçim sürecine altı yedi ay kala bir proje açıkladınız. Projenizle “500 bin konut projesi” adı altında gençlerimizin, bugüne kadar ev alamamış birçok vatandaşımızın hayalleri üzerinden önümüzdeki yapılacak olan seçim sürecine etki etme gayreti içerisine girdiniz. Yani “Biz zaten bunları düşünüyorduk. Efendim, seçim süreci geldiyse biz ne yapalım, bizim zaten böyle bir çalışmamız vardı.” sözüne, lafına bizi inandıramazsınız. Eğer ki seçim süreci gelmeseydi böyle “500 bin konut” vesaire gibi adında kampanyalar olmazdı, bunu herkes biliyor ve siz şu an ihtiyaç sahibi ve bugüne kadar sizlerin yarattığı, yarattığınız ekonomik nedenlerden dolayı ancak karnını doyurabilen, ev sahibi olamayan başta gençlerimiz olmak üzere vatandaşlarımızın hayallerini bu şekilde sabote edemezsiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yirmi yıldan beri yapıyor, herkes ev yurt sahibi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O nedenle ev fiyatları yüzde 200-300 artıyor, kiralar 300-500...

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, değerli arkadaşlar, ben konuşuyorum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hatibe müdahale etmeyelim lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, yeni bir kampanyayla karşı karşıyayız. Şimdi, bunu ne zaman yapıyorsunuz? Seçim kararının neredeyse alındığı günlerde. Ya, Sayın Cumhurbaşkanı bir seçim tarihi açıkladı neredeyse ve belki de resmileşecek ve siz bugün yeni bir “Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun” adıyla bir kredi yöntemiyle konut edindirme girişiminde bulunduğunuzu ifade ediyorsunuz.

Şimdi, ben, burada, birkaç konuya değinmek istiyorum. Bakın, bu içerisinde çok sayıda hüküm bulunan ama 1 maddelik düzenlemenin önce Anayasa'ya aykırılığıyla ilgili düşüncelerimizi bir cümleyle daha tekrar etmiş olduk. Bu düzenlemede bakın ne diyorsunuz: “...önce satılmamış ve yüklenici firmaların mülkiyetinde olan konutlar...” Bu ne demektir? Bakın, bu, müteahhitlerin elinde kalan, kalmış olan, satılmamış veya satılmamış hâlihazırda yüklenici firma yani müteahhitlerin elinde duran daireleri kapsıyor ve bundan sonra yapılacak olanları, birincisi o.

Şimdi, bu projeye dâhil olacak firmalar geçtiğimiz haftalarda bu konu gündeme gelince kampanyalarını ilan ettiler, muhtemelen Bakanlıktan onay alarak bu kampanya sürecine dâhil oldular, isimleri hemen hemen belliydi. Kamuoyu tepkisiyle birlikte bu kapsamı genişlettiniz ve bütün müteahhitleri bir anlamda bu kapsam içerisine dâhil etmek zorunda kaldınız ancak ilk çıktığında bu kapsama girecek olan -ilanlardan da görüldüğü gibi- firmalar belliydi. Şimdi, burada amaç, satılmamış, satılamamış veya müteahhit tarafından üretilecek daireleri kapsamakta, birinci konu o ve böylelikle bakın, daha bu projenin ilan edilmesiyle birlikte neredeyse şu bir aylık süre içerisinde daire fiyatlarının yüzde 25, 30, 40 oranlarında yükseldiğini herkes biliyor. Ya, zaten fiyatlar çok yüksek, rakamlar ekonominin genel koşulları içerisinde yükselmiş şimdi bu kampanyanın ilanıyla birlikte daha da yükseldi, bir anda bu ilanla birlikte yükseldi.

Şimdi, bakın, burada bir madde var, diyor ki: “Yüzde 5’i konut satış bedeli üzerinden, yüzde 5’i müteahhit firmadan alınarak geçici hesapta tutulacak.” Yani ilk başta baktığınızda mantıklı, doğru, güzel. Peki, bu firma bu parayı nereden alacak? Müşterisine yükleyecek. Siz bu projeyi başlatırken yani bu sisteme giriş yaparken -ben size soruyorum- daire fiyatları hakkında bir ön tespit yapıldı mı yani bu kapsama girebilecek olan örneğin büyük projelerde bundan üç ay önceki, iki ay önceki, bir ay önceki fiyatları tespit ettiniz mi, o rakamlar üzerinden mi satılacak yoksa şimdi bu süreç başlayınca yükseltilecek rakamlar üzerinden mi satılacak? Müteahhit firma sonuçta burada kesilecek olan yüzde 5’i zaten direkt müşterisine yani alıcıya yükleyecek, oradan aldığı parayla bu bloke gerçekleşecek. Yani kısa özet, uygulamada sıkıntıları devam edecek olan bir konudur. Vatandaşımız bu zor koşullar içerisinde daire alabilmek için her yolu denemeye gayret göstermekte, gençlerimiz bilhassa. Şimdi bu koşullar içerisinde neyi görüyoruz? Sonuçta alıcıdan çok satıcının korunduğu bir düzenlemeyle karşı karşıya olduğumuz açıkça ortada çünkü burada müteahhit firmalar desteklenmekte. Yani sonuçta, bakın, biraz önce de söyledim, alıcılar her bulduğu daireyi değil sadece yüklenici firma üzerinde, yani müteahhitte olacak daireleri almaya yönlendirilmekte.

Bir şey daha söylemek istiyorum: Bakın, bu müteahhitlerin, firmaların yapmakta olduğu inşaatlarla ilgili yaşadıkları sorunlar varsa bunları tespit ediyor musunuz? Bu sorunları devam eden firmaları bu sistem içerisine yine alacak mısınız diye ben size sormak istiyorum. Örneğin Antalya’da büyük bir kentsel dönüşüm projesi var. AK PARTİ iktidarının her fırsatta “Antalya’da gerçekleştirdik.” diye övünmeye çalıştığı, yine AK PARTİ’li Büyükşehir Belediye Başkanı döneminde gerçekleştirilen, daha doğrusu başlayan, bir kentsel dönüşüm var. Şimdi, bu kentsel dönüşüm süreci bugün Antalya’da büyük bir travma yaratmış durumdadır. Sur İnşaat tarafından yürütülen ve Antalya’da hak sahiplerinin mağdur edildiği bir proje var değerli yetkililer, Sayın Vekilim, Sayın Bakan; bakın, Antalya’da Sur İnşaat tarafından yaratılan bir mağduriyet var ve hak sahiplerine şu an daha daireleri teslim edilememiş durumda ve bu firma hak sahiplerinin dairelerini, inşaatlarını değil bugün hem kendi inşaatını hem de bu kampanyayla satacak olduğu dairelerin inşaatlarını yürütme çabası içerisinde. Ya, 2019 sürecinde tamamlanması gereken daireleri bugün oldu daha tamamlayamadı, teslim edilen daire sayısı belli; 2.424 daire teslim edilebildi, şu an daha 2.631 konut teslim edilmesi lazım; dördüncü yıl geçti, toplamda yedi yıl. Bakın, toplamda yedi yıl, 2019’dan bu tarafa dört yıl geçti ve dört yıl geçmiş olmasına rağmen hâlihazırda çok sayıda vatandaşımız dairesine kavuşamamış ve ayrıca da başlangıçta 600, sonra 750, bugün 1.100 TL olarak kira ödediği bir durumla karşı karşıya vatandaş. 1+1’in 150 bin TL’den, 2+1’in 200 bin TL’den, 3+1’in 350 bin TL’den satışa çıkarıldığı günlerde 600, 700 veya şimdiki 1.100 TL’yi bir anlamda makul görebilirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, süreniz doldu.

Toparlayan bir iki cümle, lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım.

Bir anlamda makul görebildik ancak bugün Antalya’da en düşük kira 5 bin TL oldu en köşe noktalarda. Şimdi, bu firma bu daireleri bugün 2 milyon 500 bin, 2 milyon 750 bin, 3,5 milyon gibi rakamlarla satarken hâlâ vatandaşımıza 1.100 TL kira ödenmekte yani el insaf! Şimdi, bu sisteme bu firma da girecek ve siz, bu ve bunun gibi firmalara bir anlamda maliyeti olmayan kredi açıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) – Bakın, sonuçta bu kampanyadan yararlanan, alıcıdan çok satıcıdır diyorum ve özellikle de bu konuya dikkat çekiyorum. Sorunlu müteahhitlerin bu kapsama girmemesi gerekir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – ...aksi hâlde yeni sorunlu müşteriler, alıcılar, vatandaşlar yaratacaksınız.

Şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Sibel Özdemir’e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Özdemir.

Süreniz beş dakikadır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli üyeler ve tüm bürokrasiyi ben de saygıyla selamlıyorum.

Evet, önemli bir kanun teklifi Sayın Savaş’ın getirdiği, tek maddeden oluşan ama detaylı. Cumhurbaşkanının, bir nevi, yirmi yıllık yönetim sonucunda bir seçim tarihi de ilan etmişken öncesinde, ocak ayında ilan ettiği bir sosyal konut projesinin kanun teklifi bu, detaylı ve çok önemli. Etki analizi, Kanunlar ve Kararların raporu, bunların hepsi şu an yani kanunun görüşmelerine başladıktan sonra geldi; bunu önemli bir sorun olarak görüyorum.

Sayın Yegin şöyle cümleler kurdu: “Her şeye bunların söyleyeceği bir şeyi var, her şeye bunların söyleyeceği bir itiraz var; panik üretme, algı yaratma, algı operasyonu.” Şimdi, bizler millet adına seçilmiş milletvekilleriyiz ve bu kanunda da çok ciddi bir sorun olan, kamu kaynaklarının, Meclise verdiğimiz bütçe yetkisinin kullanılmasıyla ilgili... Yani bu sosyal konut projesinde ciddi bir kamu kaynağı ve kamu bütçesinden bir kaynak aktarılacak ve buna Anayasa’ya aykırı şekilde bir bütçe yetkisi verilirken doğal olarak bizlerin bunları dile getirmesini iktidar tarafının ve değerli milletvekilinin de bu şekilde belirtmesinin gerçekten sorgulanması gerekiyor. “Bunlar” değil biz, biz milletin seçmiş olduğu milletvekilleriyiz ve siz de Sayın Savaş, ciddi bir kamu kaynağının aktarılmasını kanun teklifinize yazmışsınız zaten. Hatta 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun gibi ciddi bir kanunda da değişiklik yapılıyor.

Şimdi, buraya gelen bütün kanun teklifleri -Plan ve Bütçeye ve diğer komisyonlara da- bu iktidarın yaratmış olduğu sorun alanlarını bir nevi ortadan kaldırmaya ya da bu sorun alanını, etkilenen vatandaşları rahatlatmaya dönük ama Sayın Kuşoğlu, Sayın Yılmaz da belirttiler, diğer hatiplerimiz de belirttiler asıl sorunun kaynağını: Ciddi bir konut kriziyle neden karşı karşıya kaldık? Enflasyon sorunu, yanlış para politikaları uygulamaları, yanlış siyasi ve politik tercihler ile evrensel kabul görmüş ekonomi politikalarının aksine yeni bir model arayışı ve bu model arayışında ciddi şekilde enflasyonla mücadelede yetersiz ya da hiç öncelikli alana alınmayan uygulamalar.

Konut krizi ciddi bir kriz ve bu krizin sebepleri neler? Bu arz talep dengesi nasıl ortaya çıktı? TL’nin ciddi değer kaybetmesi, aşırı enflasyonist ortam, konut fiyatlarının hızlı artması, konut edinmenin hızlı düşmesi, kira ve satın almayla ilgili yaşanan sorunlar... Müteahhitler sorunu dile getiriliyor, özellikle

düşük rayıç bedeller göstererek kredi imkânlarıyla ilgili bir sorun alanı var. Arz talep dengesinden alım gücüne, faiz-yatırım ilişkisi ve konut piyasasının artık bir yatırım alanına dönüşmesine, yabancı nüfusun hızla artmasına ve buraya hiçbir denetim getirilmeden yabancılara çok yüksek sayıda konut satışına... Ya, böyle krizler alanı varken burada sorun: Vatandaş konut sahibi yapmak. Şimdi, asıl bakanlıklarınızın sorumluluk alanı bu krize sebep veren alanları ortadan kaldırmak ya da bunlarla ilgili bir denetim mekanizması... Bir denetim mekanizması yok, hiçbir komisyonumuza denetimle ilgili bir kanun maddesi gelmedi. Kamu kaynağından ciddi bir kamu bütçesi ve bir finans... Burada da bir finansman modeli var; bir fon oluşturuluyor ve belli kesimler finanse ediliyor. Ya, işte burada genel “yapısal sorun” dediğimiz açıdan bakmak gerekiyor, bunlar sorun alanı. Ya, denetimsiz gelen bir süreç var. Neden zamanında bu piyasaya müdahale edilmedi ya da tedbirler alınmadı?

Cumhurbaşkanının bir proje açıklamasıyla karşı karşıya kaldık. Amacına ulaşacak mı? Bu kanun maddesi bunun güvencesini vermiyor. Bu amacına ulaşacak mı? Belli, o alım gücü yoksul olan... Seçim kararı almış ve yetkisi üç ay içerisinde veyahut da daha kısa sürede sonlanacak olan bir Cumhurbaşkanı, Kabinesi ve Meclis. Şimdi, bu sistem nasıl uygulanacak? Hazine Bakanına, Cumhurbaşkanına yetki veriyorsunuz; Cumhurbaşkanının ve bu Kabinenin kişisel tercihleriyle getirilen bir proje bu. Şimdi, ileriki dönemde bu ne olacak? Bu vatandaşlar açısından ödeme... İşte Sayın Savaş’ın model olarak sunduğu ödeme modelinde 15 bin alan bir kişi üç yıl sonra 11 bine yakın bir kredi ödeyecek galiba değil mi yanlış anlamadıysam? Yani hata yapmak istemiyorum. Nasıl olacak bu 15 bin?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sekiz yıl sonra.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz doldu, bir tamamlarsanız Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ya, bunu öngörebiliyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sibel Hanım, süreniz doldu.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Fiyatlar ne olacak? Hane halkının alım gücü ne olacak? Bu krediyi ödeyebilecekler mi? Bütçenin, kamunun kaynaklarını hazine kullanacak, yetki vereceğiz. Yüklenicinin orası hâlâ bir muallak, ben anlayamadım. Yüklenici nasıl bir noktada? Bunu da açıklarsanız...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onlara topluca cevap vererseniz...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ama en önemlisi, Sayın Savaş, sizin kanun teklifiniz... Siz, evet, değerli bir milletvekilimiz olarak bankacılık, finans sektöründen geliyorsunuz ama burada gerçekten emsal bir karar olan, Cumhurbaşkanına bu yetkinin, bu bütçe artırma yetkisinin verilmesi anayasal açıdan ciddi bir sorun alanı. Bunu, bu yetkinin verilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum Sibel Hanım.

Sayın İbrahim Kaboğlu, buyurunuz.

Süreniz beş dakikadır.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Savaş’ın sunuşundan birçok kavram not ettim ama ikisini telaffuz edeceğim şimdi. Bir “sürdürülebilir konut hakkı”, “konut arzı”; iki “bankacılık mevzuatınca kredi verilebilir yurttaş”. Şimdi, tabii, aslında konut hakkı açısından ne ölçüde yaklaşıldı acaba diye aradım ama ne metinde görebildim onu ne de sizin sunumunuzda görebildim. Şimdi böyle olduğu için aslında amaç gerçekten desteklenmeli, belirttiğiniz kavramlar açısından da desteklenmeli ama tabii ki “konut hakkı” deyince o zaman yoksulların, asgari gelire sahip olan kişilerin, Anayasa madde 57’nin kenar başlığında olduğu gibi, konut hakkına yönelik bir düzenleme diye düşündüm, öyle olmalıydı ve tabii, devlet, bu ihtiyacı

gidermek için gerek bir el olarak gerekse toplu konut yoluyla bunu karşılaması... Bu, bundan uzak. Ama şimdi amaç araç ilişkisi; amaç tam konulmamış ama konulmuş olan amaca bu araçla ulaşılabilir mi? O, şu bakımdan sorunlu...

Sürekli dile getirildi: “Sayı bizde, hâliyle haklılık da bizde.” Tabii, bunu siz söylüyorsunuz diye değil, buradaki konuşmalardan anladığımız bu. Öyle olunca aslında sayının haklılık sağlamadığını Anayasa Mahkemesi kararında gördük -üç ay önce Anayasa Mahkemesinin açıklanan kararı, verilen kararı- açıkça gördük, bütçe kanunu, bütçe hakkı kimin tarafından kullanılır, sınırları nelerdir, genişletilebilir mi, genişletilemez mi. Şimdi burada ise...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaboğlu, o ifadeyi belki bana atfen söylediniz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yok, size atfen söylemedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Benim sadece Komisyonun öncelikleri, hani hangi konuyu görüşecek bağlamında kullandığım ifadeler onlar.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yok, size atfen demedim, genel olarak tanık olduğumuz husus.

CAVİT ARI (Antalya) – “Seçimde seçmen değerlendirir.” dediniz Başkanım. Tutanakları isteyin de ne dediğinize bir bakın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Anayasa Mahkemesi kararı varken hiç Anayasa Mahkemesi kararı yokmuş gibi böyle bir düzenlemenin yapılması, açıkçası, Anayasa madde 153 sona aykırılık teşkil etmektedir. Şimdi, bu açıdan burada çok ciddi bir şey olarak, en azından ön sorun olarak Anayasa’ya uygunluk sorunu var, Anayasa’ya aykırılık söz konusu. Şimdi, bir, bunu gidermemiz gerekir ki bunu gidermemiz çok zor çünkü Anayasa madde 87 ve 161 açık, bunu görmezlikten gelemeyiz ve tabii ki hani, bizi dehşete düşürmesi gereken bir husus, “Evet, Anayasa’ya aykırı, Anayasa’ya aykırı olabilir ama Anayasa Mahkemesine gidebilirsiniz.” Şimdi, altmış iki yıllık Anayasa Mahkemesine sahip olan bir devlette eğer bir milletvekili bunu söylüyorsa o zaman Anayasa madde 81 çerçevesinde içtiği Anayasa andını yadsıyor demektir. Bu gerçekten esef verici bir durumdur. “Gelin, bunu konuşalım, tartışalım.” demek yerine “Anayasa Mahkemesine gidersiniz.” demek, işte, Anayasa Mahkemesine gidersiniz, kapı gibi karar var. Şimdi, bu teklif o kadar ıvecen hazırlanmış ki Sayın Savaş, şimdi “etki analizi” diyoruz, etki analizi sanki maliyet analizi gibi olmuş yani siz çok deneyimli bir politikacısınız, buna “etki analizi” denir mi? Doğrusu, sadece bu soruyu sormakla yetineyim. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı bugünkü tarihi taşıyan bir bilgi notu geliyor. Şöyle düzeltilecek, böyle düzeltilecek, şu öneriliyor, bu öneriliyor ve yürürlüğe giriş tarihi bile 16/1/2023 olarak belirleniyor. Şimdi, bu kadar ıvecen bir şey söz konusuysa, acil bir düzenleme söz konusuysa niçin 18 Hazirana kadar tahammül edilmiyor, o da ayrıca sorulmalıdır. Şimdi, bu bakımdan tabii ki bu konular ön sorunlardır ve ana sorun Anayasa madde 57’nin öngördüğü konut hakkına böyle bir düzenlemenin uzak durmasıdır. Uzak durduğu için Anayasa madde 65, hâliyle sosyal devletin öncelikleri burada bulunmuyor çünkü gerçekten yoksul kesim, asgari ücrete sahip olan kesim zaten kredi verilebilir kesim değildir. Yani devlet sosyal devlet gereklerini bankacılık yoluyla kredi verilebilirlik ölçütüyle mi gerçekleştirmeli? Bu da tabii, hâliyle “sosyal devlet” kuralına, kavramına ve gereklerine aykırıdır. Öyle olunca, eğer biz “bütçe hakkının devredilmezliği” kuralını tekrar hatırlayacak olursak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız, süreniz doldu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Toplayayım, tamamlayayım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa madde 87, Anayasa madde 7 ve bu çerçevede çok önemli tabii ki Anayasa'nın 5'inci maddesi, esasen devletin bunu yapmak zorunda olması ve 2'nci maddesi hem hukuk devleti hem de sosyal devlet gerekleri açısından keşke değerlendirilseydi.

Daha da çok var ama şimdilik bu kadarla yetineyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Geneli üzerinde başka talep olmazsa son konuşmacımız Sayın Emine Gülizar Emecan'a söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır.

Daha sonra cevap vermek üzere size söz vereceğim Sayın Savaş.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Evet, şu ana kadar epeyce değerlendirme yapıldı Değerli Başkanım. Öncelikle teşekkür ediyoruz getirdiğiniz teklif için.

Şöyle başlamak istiyorum: Birkaç noktadan değerlendirme yapacağım bu kanun teklifiyle ilgili. Neyi görüyorsunuz? Bunu da aynı zamanda kayıtlara girmesi açısından... Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni düzenliyoruz ve AK PARTİ iktidarının “Yeni Evim” kampanyası üzerine konuşuyoruz, finansal düzenlemeleri konuşuyoruz. Şimdi, bu kanuni düzenlemede usul üzerine yaptığım konuşmada da belirttiğim gibi ve birçok konuşmacının belirttiği gibi, aslında bu ödenek ekleme yetkisi tanınması sorunlu bir durum. Şimdi, bu kadar ödenek kullanılır ya da kullanılmaz bu kampanya için ama yürütmeye bütçe ödeneklerinin yüzde 10'u kadar bütçeye ödenek ekleme yetkisi vermek Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkından vazgeçilmesi anlamına gelir ve bu ödeneğin ek bütçe yasa teklifiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilip bütçeye eklenmesi gerekirdi ama bu yapılmadı, yine alalecele bir şekilde böyle bir düzenleme getirildi.

Şimdi, evet, inşaat sektöründe -tabii ki, biraz sektörel ilgili, baktığımız zaman- sıkıntılar var ancak bu sıkıntılar sizin ekonomi yönetiminizden kaynaklı sıkıntılar. Yeni hayata geçirdiğiniz “Türkiye ekonomi modeli” çerçevesinde önce Merkez Bankası politika faizini peş peşe düşürerek faizi değersizleştirdiniz, buna bağlı olarak kurların artmasına ve enflasyonun da hızla yükselmesine, fiyatların da hızla yükselmesine sebep oldunuz. Arkadan “kur korumalı mevduat” diye bir araç çıkardınız ve hazineden bu 1 milyon mevduat sahibine yüklü miktarda para aktarılmasına sebep oldunuz. Hem hazineden hem Merkez Bankasından milletin paraları bu hesap sahiplerine aktarıldı ama bir türlü durmuyorsunuz. Siz, enflasyonla mücadele etmeniz gerekirken enflasyona uyumlu düzenlemeler getirmeye çalışıyorsunuz. “Yani evet, enflasyon yükseliyor, hayat pahalıya gidiyor, e, biz buna uyum sağlayalım, ne yapalım? İnşaat maliyetleri arttı, konut satışları düştü, azaldı. E, biz de o zaman bir kampanya çıkaralım da şu konut satışları artsın, müteahhitler de ellerindeki bu konutları eritsinler, satsınlar. İşte, vatandaşlarımız da -ama hangi vatandaşlarımız, şimdi ona da geleceğiz- konut sahibi olsunlar.” Ya, aslında yaptığımız bu, seçim üstü giderken e, biraz da seçmene işte böyle pozitif görünelim, iyi görünelim falan filan. Ama kim yararlanacak yani bundan?

Şimdi, yatırım, ülkede yatırım yok, insanlar kendi birikimlerini de değerlendiremiyorlar. Neden değerlendiremiyorlar? 2022 yılında artık borsa konuşur oldu herkes çünkü borsa dışında hiçbir yatırım aracı insanın parasının enflasyon karşısına düşüşüne engel olamıyor. Bakın, örneğin, tasarruf sahipleri

yaptıkları birikimleri son kuruşuna kadar TL mevduatında tutsa reel olarak 2022 yılında yüzde 29,3 oranında bir erimesi oluyor mevduatının. Dolarda değerlendirildiğinde yine yüzde 16,2 eriyor parası. Yine, euroda tutanların yüzde 21,5 eriyor. E, tabii bu arada parası olanlar -diğer araçlarla ilgili de konuşacağım ama- konuta yatırım yapmaya başladılar o süreçte. Ama yabancılara konut satışı yapıldı, yabancılara konut satışıyla emlak sektörü evet, biraz canlandı, talep arttı ancak bu arz-talep dengesinde elbette ki maliyetler de arttı, fiyatlar da arttı. Şimdi, Türkiye’de son iki yıldır evet, bir azalma vardı ama konut satışlarının yüzde 0,5 oranında azaldığı 2021 yılında konut fiyatları yüzde 60, 2022 yılında yüzde 174 oranında artmış. İnşaat maliyetleriyle karşılaştırdığımızda, bir yıl içerisinde bina inşaat maliyetleri yüzde 113,5 artarken malzeme fiyatları yüzde 129,61 artmış, maliyetler, gördüğünüz gibi ciddi anlamda malzeme fiyatları artış gösteriyor. Ve son altı yılda da vatandaşın durumuna baktığımızda, inşaat maliyetleri 6 kat artarken satın alma gücü 3 kat azalmış. Şimdi, tabi ki sonuç olarak konut satışlarının da yavaşlaması gibi bir sonuç ortaya çıkıyor.

Yükselen enflasyon tabii ki dar ve sabit gelirlielerin giderek fakirleşmesine sebep oldu, ülkedeki ortalama ücret, asgari ücret hâline geldi ve her ikisi de zaten açlık sınırına yaklaştı, böyle bir ortamda işte bu düzenlemeleri getiriyorsunuz. Ben, İstanbul’dan küçük bir örnek vermek istiyorum. İstanbul çok konuşuldu, bazı arkadaşlarımız “Ya, işte İstanbul’daki konut satışlarının artacağı söyleniyor.” Evet, artacak, İstanbul’da konut satışı teşvik ediliyor, hazır yapılan sıfır binaların çoğunluğunun da İstanbul’da olduğunu göz önüne alırsak durum böyle. Şimdi, yine Emlak Konut Genel Müdürünün bir açıklamasından: “İstanbul’da 3+1 daire ortalama 3-3,5 milyon TL’ye bulunabilir.” Kendisi diyor bunu. Yani biraz önce hani 1 milyon TL, 1,5 milyon TL İstanbul’da konut, belki o da bulunabilir ama ortalamaya baktığımızda 3-3,5 milyon TL; semtler bazında baktığımızda -Sayın Durmuş Yılmaz çok detaylı örnekler verdi, girmeyeceğim ama- tabii ki arada daire fiyatlarında uçurumlar var. Mesela, bu durumda, 3,5 milyon TL kredi çekerseniz, aylık kredi geri ödemeniz 33.830 TL olacak.

Şimdi, Türkiye’de asgari ücret 8.506 TL, ortalama ücret ise yaklaşık 11.000 TL. İstanbul’daki konut fiyatlarına baktığımız zaman bu konutlara ulaşım, dar gelirli vatandaş bir kenara bıraktık, normal vatandaşın orta gelirli vatandaşın bu konutlara ulaşımı nasıl olacak? Biraz önce siz de bir ödeme planı paylaştınız ancak yıllar içerisinde taksitlerde çok hızlı bir artış görülüyor. Bu hızlı artış bu kişilerin, konut alan kişilerin gelecek yıllarda ödemekte zorlanacağını da aslında bir göstergesi oluyor. Teklif sahibine bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Şimdi, tabii, İstanbul’daki konut satışının desteklenmemesi ve biraz daha Anadolu’daki konut satışlarının desteklenecek şekilde önlemler alınarak bu kanun teklifini getirilmiş olması gerekiyordu. Bakın, İstanbul’da çok ciddi çevre problemleri de var yani sadece İstanbul’un nüfus artışı değil, bu nüfus artışı çevre problemlerini de getiriyor. Üretimin, sanayinin tamamen İstanbul’a, Marmara Bölgesi’ne sıkışıp kalmış olması orada, özellikle Marmara Denizi’nde de çevresel problemlerin arttığını gösteriyor ve oradaki yoğunlaşmanın azaltılmasına yönelik teşvik ve Anadolu’ya yönelik teşviklerin getirilmesi gerekiyordu ama bunu da bu düzenlemede pek görebildiğimizi söyleyemeyeceğim.

Şimdi, sonuç olarak şuna geliyoruz: Siz iktidar olarak öncelikle dar ve orta gelirlieleri evet, zaman zaman TOKİ üzerinden konut sahibi yapmaya çalışıyorsunuz ama ne kadar başarılı oldunuz, ona da bakmak lazım. Son yıllarda hızlı bir şekilde konut kampanyaları başlattınız. Örneğin, 2019 yılında 81 ilde 100 bin sosyal konut projesi açıklandı ancak bunu vadedtiğiniz gibi yürütemediniz. 2022 Eylülünde 250 bini iki yıl içerisinde olmak üzere 2023-2028 arası 500 bin sosyal konut yapılacağı açıklandı, projenin ismi “İlk Evim İlk İşyerim” idi; işte, 8 milyon başvuru oldu, 5 milyon kişinin başvurusu kabul edildi, kuraya katılım hakkı kazandı ve 4 Ocak tarihinde yeni bir konut projesi daha açıkladınız, “Yeni Evim”

Şimdi, değerli arkadaşlar, aslında, bu, sosyal konut konusunda sınıfta kaldığınızın bir itirafıdır, bu son yaptığınız uygulama da. “E, sosyal konutta çok fazla yol alamıyoruz, bari birazcık orta ve üst gelirliye bir şeyler çıkaralım, müteahhitleri destekleyelim.” dediniz herhâlde. Şimdi, sosyal konutların Türkiye’deki toplam konut stokuna oranı sadece yüzde 2. Bu oranın daha fazla olması lazım ama artıramıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İstanbul’dan bir örnek vereceğim: Geçen hafta KİPTAŞ on üç ayda Tuzla’da bir sosyal konut teslim etti, hemen yanında, TOKİ’nin 2019’da 50 bin sosyal konut projesi kampanyasından satışa çıkardığı proje de vardı. Aslında KİPTAŞ projesinden bir ay önce temeli atılan TOKİ hâlen yüzde 35 seviyesinde.

Sayın Murat Kurum’un, bütçe görüşmelerinde bu sosyal konutlarla ilgili yaptığı açıklamaların tutanağı da elimde var, şu anda sürem olmadığı için paylaşamayacağım ama hiçbir şekilde orada da net bir şekilde ne kadar konutun teslim edildiğini kendisi ifade edememiştir.

Evet, inşaat sektörünün gelişmesi gerektiğini biz de biliyoruz, müteahhit düşmanı da değiliz ama bu defa konutları TOKİ değil Türkiye genelinde üretim yapan büyük inşaat şirketleri yapıyor olacak. Aslında şu gerçek ki bir sermaye transferi vardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bağlarsanız sevinirim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Son cümlem...

Bakın, eğer hazinden bir kaynak aktarılacak idiyse sosyal konut projesi daha ulaşılabilir, daha yapılabilir hâle getirilebilirdi, hızlandırılabilirdi; müteahhitlerin stokları hazine kaynaklarıyla eritmeye kalkılmazdı.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

Diğer değerlendirmelerime madde üzerindeki konuşmamda devam edeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, ilave bir söz talebi var.

Sayın Tamer Osmanağaoğlu, buyurunuz lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Başta kanun teklifini hazırlayan Mustafa Savaş Bey ve arkadaşlarına, bakan yardımcılarımıza, bürokratlarımıza böyle kıymetli bir kanun teklifi hazırladıkları için teşekkür ediyorum.

Konuşmanın başında, görüşmekte olduğumuz kanun teklifini içeriği ve oluşturacağı etkiler açısından ziyadesiyle önemseyişimizi de ifade etmek isterim.

Kanun teklifiyle sadece orta gelirli vatandaşlarımızın konut sahibi olması sağlanmakla kalmıyor, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin dinamizmini yansıtan bir yaklaşımla, bakanlıklar arasındaki koordinasyonla çok daha güzel eserler meydana getireceğine de şahitlik ediyoruz.

Diğeryandan, bu kanun teklifi de daha önce görüştüğümüz birçok kanun teklifi gibi vatandaşlarımızın beklentilerine cevap verebilmek adına hazırlanan bir kanun teklifi olmasıyla da dikkat çekiyor. Salgın ve küresel ekonomik dalgalanmaların ardından özellikle konut piyasasında yaşanan fiyat yükselişi elbette sadece maliyetlerin yükselmesine bağlanamayacaktır. Bunun yanında, fırsatçıların serbest piyasa ekonomisinin açıklarından faydalanarak vatandaşlarımızı mağdur edecek seviyede girişimlerde

bulunması konut fiyatlarında dönemsel olarak ciddi bir yükselişi de beraberinde getirmiştir. Bu kanun teklifinin yasallaşmasıyla birlikte hem kısa vadede hem orta vadede konut sektöründe bir hareketliliğin yaşanacağı, inşaat sektöründe yeni istihdam alanlarının açılacağı, güçlü ekonomimize yeni katkı alanlarının açılacağı da muhakkaktır. Kaldı ki en önemli gördüğümüz hususların başında, devletimiz bir kez daha vatandaşının yanında olduğunu göstermek adına imkânlarını seferber ederek düşük gelirli vatandaşlarımızın ardından orta gelirli vatandaşlarımızın da konut sahibi olmasını kolaylaştırması gelmektedir. Şunu da ifade etmek isterim ki bu kampanyaya güzel İzmir'imizin de dâhil edilmesi memnuniyet vericidir. Kentsel dönüşüm ihtiyacının iyiden iyiye kendisini gösterdiği güzel İzmir'imizin projeye dâhil edilmesi İzmir'in Türk asrında her yönüyle katkı sunması için çok önem arz etmektedir.

Mevcut konut sektörünün stoklarının vatandaşımızın hizmetine sunulması için de teşvik edici yapısı olan kanun teklifinin yeni yatırımların da önünü açacak olduğu ortadadır. Yeni yatırımların önünü açması demek yeni istihdam alanlarının da doğması demektir. Ayrıca, artan konut maliyet fiyatlarının yeniden dengelenmesi, konut fiyatlarının artışıyla birlikte durağan bir seyir izleyen emlak sektörünün ve buna bağlı olarak inşaat sektörünün yeniden pozitif bir ivme kazanması hiç şüphe yok ki ülke ekonomimiz için de ayrıca önemlidir.

Bu vesileyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığımızın kıymetli bürokratlarına kanun teklifinin olgunlaşma sürecindeki katkılarından dolayı da teşekkür ediyorum.

Türk Yüzyılı'nda Türk milletinın yaşam alanına sahip, çevre bilincinin hâkim olduğu, mimarisi ve kalitesiyle Türk asrına yakışır konutlarla buluşturulması büyük ve anlamlı bir hedef olmasının yanında Türk asrı vizyonunun da bir göstergesidir. Uygur Kağanlığı dönemine tekabül eden Taryat Yazıtı'ndaki şu ifadeleri hatırlatmak isterim: "Dört taraftaki halk iş güç verir. Düşmanım, bölük yok oldu. Ötüken eliyle Tegres eli arasında vadilerim, tarlalarım; sekiz kollu Selenge, Orkun, Tuğla, Sebin, Teledü, Karağa, Burgu'dur. Bu yer suyunda konar göçerim." Bu misali böylesine müstesna bir kanun teklifi görüşmelerinde dile getirmemin sebebi de şudur: Türkiye Yüzyılı'nın şehircilik vizyonunun Türk medeniyet tasavvurunu besleyen binlerce yıllık tarihe ve birikime sırtını dayadığı da ortadadır.

Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin "İnsanın içinde doğduğu çevre, yine insanın hayat boyu ayrılmaz bir parçası, koruyup gözetmesi mecburu olan ortak bir hazinesidir. Çevresiz insan, insansız çevre yalnızca fantastik masalların konusudur." sözlerinin işaret ettiği anlayışın Türk asrının şehirlik vizyonunda tecessüm ettiğini gözlemlemekten duyduğumuz memnuniyeti de ifade etmek isterim.

Ben bu kanunun milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN CEDVET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, böylece geneli üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi ifade edilen görüş ve eleştirilere, yönlendirilen sorulara cevap vermek üzere teklif sahibimiz Sayın Mustafa Savaş'a söz veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, acaba STK'leri dinlesek mi?

BAŞKAN CEDVET YILMAZ – Maddeye geçince dinleyeceğiz.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, konuşmamda da belirttiğim üzere, bu huzurunuzda getirdiğimiz teklifimizden elde etmek istediğimiz murat, konut arzını sürdürülebilir bir hâle getirmek, özellikle -konuşmamda da bahsettiğim üzere- son dönemde konut arzı ile konut talebi arasında bir dengesizlik oldu ve yapı ruhsatı alımlarının son dönemde yüzde 50 azalmasından dolayı fiyatların arttığı şeklinde piyasada konuşulan konu. Biz de bu kanun teklifiyle konut arzını sürdürülebilir hâle getirerek özellikle yüklenici firmaların, müteahhitlerin bundan sonra iş yapış biçimlerini buna göre planlaması, buna göre plan yapması, yeni projelere girmesi şeklinde bir teklifimizi içeriyor burada. Bu programdan yararlanmak isteyen vatandaşlarımıza da ilk üç yıl ödeme kolaylığı sağlıyoruz. Yeni projelerse eğer, içerisinde oturmamışsa yani bitmemiş bir konutsa, projeden bir konut almak istiyorsa zaten üç yıl boyunca oturmadığı hâlde onun taksitlerini ödemek zorunda kalacağı için bu Hazine desteği de bu katkı da ona bir avantaj sağlayacaktır. Hem yüklenicinin desteği var burada hem de Hazinesinin bir desteği var ve hane gelirinin yüzde 30'unu aşan kısmı tamamıyla Hazine tarafından karşılanacak. Yüklenici firmanın konut satış bedeli üzerinden yüzde 5'lik kısmını bankaya yatıracak. Bankaya yatırılan, aracı hesaba yatırılan bu tutar, ilk yıl on iki aya bölünecek o kredi taksitini karşılamak üzere veya -diğer bir opsiyon daha var- kredinin ana parası üzerinden de tek seferde düşebilir; böyle bir opsiyon da getirdik. Yükleniciden kesilen o yüzde 5'lik bölümün ana paradan da düşülebilme imkânı var, böylelikle aylık taksitlerin daha düşük olma imkânı getiriliyor. Yani konuşmamda da belirttiğim üzere, dar gelirli vatandaşlarımıza yönelik son yirmi yılda TOKİ marifetiyle konut edindirdiğimiz rakamları ben söyledim; daha sonra, Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı konut projesi, altyapısı tamamlanmış arsa sayısı, bunları da söyledik. Bu, orta gelirli vatandaşlarımıza yönelik bir kampanya. Elinde imkânı olan, parası olan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Orta gelirli” dediniz, değil mi? “Dar gelirli” demediniz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hem orta gelirli hem dar gelirli.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Dar, olmaz, dar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz “orta” dediniz, kayıtlara geçti.

BAŞKAN CEDVET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Mustafa Bey tamamlasın lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Şimdi, burada, Sayın Paylan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kriterler düzenlemede var zaten, kim nasıl yorumlarsa yorumlasın.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Biz kriterleri detaylı olarak usul ve esaslarla belirleyeceğiz. Ben biraz önce konuşmamda da çok detaylı bir şekilde söyledim, biz bu gelirin üst sınırını usul ve esaslarla belirliyoruz. Ayrıca, Sayın Paylan, biraz önce konuşmanızda “AVM sahibi, diğer iş yerleri olan fabrika sahibi de buradan yararlanabilir, bu kapsamdan yararlanabilir.” şeklinde bir ifadede bulundunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Orada biz gelir beyanını alacağız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geliri yetmiyorsa, geliri yoksa?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kredi alamaz bir kere...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Geliri olmayan AVM sahibi mi olur! Olur mu öyle şey!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – AVM sahibi geliri olmayan şirket var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kredi alamaz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur, faiz ödüyor, kredi alıyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, eğer bir kere... Sayın Paylan, kredi alabilmesi için...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mustafa Bey’i dinleyelim rica ediyorum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama bakın, ben sizi hep dinledim Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pardon, oradan bana laf attılar da.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Mustafa Bey’i dinleyelim rica ediyorum. Maddelere geçince yine sorularımız olursa sorarız.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tabii, tabii, sorularınızı detaylı olarak tekrar sorabilirsiniz.

Şimdi, sürekli İstanbul üzerinden konuşuldu. Bizim ilk etapta 100 bin konutla ilgili bir projeksiyonumuz var, bu 100 bin konutla ilgili olarak sadece yüzde 25’ini İstanbul’la sınırladık, diğer yüzde 75’i ikinci grup ve üçüncü grupla ilgili yani tamamıyla İstanbul’la ilgili değil, orada da sınırlama yüzde 25’le sınırlanmış vaziyette.

Sivil toplum kuruluşlarıyla görüştük, bankalarla görüşüldü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bankalar Birliği yok.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kamu bankalarıyla görüştük. Biraz önce söylediğim gibi sektörün kullandığı toplam konut kredileri riski 361 milyar, bunun yüzde 70’i zaten kamu bankaları vasıtasıyla kullanılmış. Burada da kamu bankaları devreye girecek, isteyen özel bankalar da devreye girebilir, orada herhangi bir kısıtlama yok.

Şimdi, tabii, en çok konuşulan konu, burada, 220 milyarla ilgili olarak hazineye ek yük getirildiği ifade edildi. Bu 220 milyar bizim bu program kapsamında kullanılabilecek kredinin üst sınırıdır. Biz bütçeye referans göstererek, bütçeye ilişkilendirerek bu 220 milyarı belirttik; 2023 yılı bütçe ödenekleri başlangıç ödeneklerinin, 4,4 trilyon TL’nin yüzde 5’ine tekabül ettiği için orada 220 milyara atıfta bulunduk yani burada ilave olarak ek bir ödenek, ek bir yük getirecek bir durum söz konusu değil ve ilave olarak da bu sağladığımız hazine katkısı, ilk üç yıl sağladığımız hazine katkısı 8’inci yıldan itibaren faizli olarak da zaten geri alınacaktır; orada hazineye ilave bir yük getirmemektedir, hazineden verdiğimiz bu katkı karşılıksız bir katkı değildir; ileride, 8’inci yıldan itibaren o tekrar nemalandırılacak ve faizsiz bir şekilde geri alınacak; ilk etapta, ilk sekiz yıla tekabül eden rakam, ilk üç yılda verdiğimiz rakam faizli olarak adlandırılacak, 8’inci yıldan sonraki taksitlerin üzerine ilave edilecek. Ayrıca, burada, biz bu 220 milyarla sınırlandırdığımız kredi tabanını, kredi sınırını... Bankalar kredi kullandıracak netice itibarıyla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Para nerede?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İşte, bakın, bununla ilgili de (6)’ncı fıkrada bir düzenleme getiriyoruz. 220 milyarlık bir kredi kullandırılması hâlinde bu kredi alacakları varlığa dayalı menkul kıymetleştirilecek. Bu da kurulacak olan -usul ve esaslarla belirlenecek- kamu fonu vasıtasıyla menkul kıymetleştirilecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yeni bir fon kuruyoruz o zaman.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Mortgage!”

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yok, bankalar ihraç edecek onların kurduğu fonlara.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayali sermaye işte budur!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Vekilim, şunu bir açalım ve netleştirelim, birinci yılda...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Varlığa dayalı...

Sayın Başkanım, ben sözümü bitireyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir tamamlasın, yine soru sorarsınız, merak etmeyin.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Varlığa menkul kıymetleştirilen bu ürünler hazineye devredilecek, hazine tarafından özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilecek.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani kefil olacak hazine.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama bakın, kefil yok...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu kâğıtlara kefil olacak hazine.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hayır efendim, karşılığında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, bir müsaade ederseniz, tamamlasın; sonra yine sorarsınız, merak etmeyin.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Vekilim, karşılığında varlığa dayalı bir menkul kıymet alıyor. Netice itibarıyla orada senet ihraç ediyor ama karşılığında varlığa dayalı bir menkul kıymet var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi bir soru sorulması gerekiyor...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlasın, yine fırsatınız olacak, merak etmeyin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Cevapta geri başa döneceğiz, bir soru sorayım.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bu çıkarılan, ihraç edilen özel tertip iç borçlanma senedi yine o varlığa dayalı menkul kıymet üreten tarafa verilecek, oradan bankalara gönderilecek ve bankalar Merkez Bankasına giderek likidite oluşturması sağlanacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu Nasrettin Hoca'nın işi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani bugünkü yapı da böyle Sayın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tabii, öyle diyor. Bugünkü yapıya karşı çıkıyorsunuz ya siz “Nas.” diyorsunuz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, bir müsaade ederseniz tamamlasın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nas nerede nas? Hani karşı çıkıyordunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mustafa Bey, devam edin lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye, çok ısrar ediyor Durmuş Bey, normalde ben karşıyım bu sunumların kesilmesine. Bitsin, sorularımızı soralım ama çok ısrar ediyorsunuz.

Buyurun lütfen Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sorum şu: “221 milyarın yüzde 5'inin tamamının kullanılmasına gerek olmayabilir.” dediniz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Doğru.

Şimdi, siz birinci yıl özel tertip kamu kâğıdı ihracını kullanılabilecek mi göre yapacaksınız, 221 milyara göre mi yapacaksınız yani bunu nasıl yapacaksınız? Bunun...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kredi kullandırımına göre yapacağız. Bizim buradaki 220 milyar üst sınır, bu üst sınırdan hareketle hazinenin yükleneceği o yükün ne olacağını görebilmek adına biz üst sınırı 220 milyar milyarla belirliyoruz ve bunu bütçe ile ilişkilendiriyoruz, bütçeye referans alıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu enflasyon yaratacak mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sunum bitsin. Bunun sonu yok, lütfen.

Mustafa Bey, siz cevabınızı bitirin.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Neticede konut arzı olacağı için, orada bir üretim olacağı için, arz-talep dengesine katkı sağlayacağı için fiyatların da aşağıya inmesine vesile olacaktır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama artırdı fiyatları.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, rica ediyorum.

Tamamladınız mı Sayın Savaş?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tabii, diğer maddelerde, konularda detaylara gireceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeye geçince detaya girebilirsiniz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sorular olursa...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunun ikincil piyasası yurttaşlar veyahut bankalar arasında alınıp satılan bir şey değil, bankayla Merkez Bankası arasında...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, olabilir. İkincil piyasada alım satımı yapılabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim bir soruma cevap vermedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeye geçince... Ne sorusu?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bankalar “hedge” edebilir çünkü sabit faizli bir kredi kullandırımla söz konusu olduğu için bunun ...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Faiz içinde faiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, rica ediyorum, görüşlerinizi ifade ettiniz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Vekilim, dünyadaki gerçek, dünyadaki finans sistemi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yahu, dünyaya savaş açmadınız mı? Genel Başkanınız her gün dünyaya bağırıyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, hangi sorunuzdu cevaplanmadığını düşündünüz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mustafa Bey, bu sistemi yaklaşık bir ay önce açıkladınız...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu nasıl oluyor ya, merak ediyorum ben?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nasıl zoruna gidiyor, nasıl zoruna gidiyor!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizi faizden kurtaracağız ya, nassı çiğnemekten kurtaracağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, yeterince müdahale ettiniz, rica ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben konuşmamda da söyledim yeni, ona cevap vermediniz: Bu sistem yaklaşık bir ay önce açıklandı

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ayın 16’sı gibi müracaatı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle, bu süreçte eğer emlak komisyoncuları odasıyla, emlakçılar odasıyla görüşürseniz... Fiyatlar yaklaşık yüzde 20 daha fazla yükseldi yani siz vatandaşları teşvik edelim derken fiyatlar şişti. Buna ne diyorsunuz? Yani bu sistem fayda fiyatları şişirdi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, uzun vadede bu program konut üretimine vesile olacağı gibi fiyatı da istikrarlı hâle getirecektir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Arzı artıracak.” diyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, arzı artıracak, fiyatı istikrarlı hâle getirecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi görüşmeye açıyorum.

MADDE 1 - 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Yeni Konut Finansman Programı

GEÇİCİ MADDE 37- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişilerin konut finansmanı taksit ödemelerini kolaylaştırmak amacıyla bankalar tarafından sağlanan konut finansmanı taksitlerine katkı sağlanmasına yönelik olarak Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek bir kamu bankası aracılığıyla 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren bankalara nakit kaynak aktarılır. Nakit kaynak aktarımı için Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir. Bu madde kapsamında bir yıl içerisinde üçüncü fıkranın (a) bendindeki katkının sağlanabileceği konut finansmanının toplam anapara tutarı, ilgili yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 5'ini aşamaz. Bu tutarı bir katına kadar arttırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Bu madde kapsamında daha önce satılmamış ve yüklenici firmaların mülkiyetinde olan konutlar ile henüz başlamamış veya yapımı devam eden konut projelerinden konut edineceklere sağlanacak konut finansmanlarına katkı sağlanabilir. Henüz başlamamış veya yapımı devam eden konut projeleri açısından mülkiyeti yüklenici firmalara geçecek konutlara ilişkin sağlanacak finansmanlar da bu kapsamda değerlendirilir. Bu madde kapsamında, gayrimenkul geliştiricileri de yüklenici kabul edilir.

(3) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki katkılar; kullanılacak finansmana yönelik bankacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat kapsamında yeterli ödeme gücüne sahip olduğu bankalarca değerlendirilen ve katkı talebinde bulunan gerçek kişilere sağlanacak konut finansmanı için verilir. Bu çerçevede;

a) Bir gerçek kişi için ilk üç yıldaki finansman taksit tutarının gerçek kişinin hane gelirinin yüzde 30'unu aşan kısmı kadar Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulacak ödenek tertibinden birinci fıkra kapsamında belirlenen kamu bankasının talebi üzerine katkı aktarılır. Yüzde 30'luk oranı yüzde 30 ila yüzde 50 arasında belirlemeye, üç yıllık süreyi bir yıla kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu bent kapsamındaki katkı tutarının belirlenmesinde (b) bendindeki kesinti yapıldıktan sonra kalan kısım esas alınır.

b) Konut satış bedeli üzerinden yüzde 5 katkı payı yüklenici firma hesabından veya finansman tutarından tahsil edilerek finansmanı sağlayan bankalarda geçici hesaplara aktarılır. Bu tutarlar bir yıla kadar finansman taksitlerinin ödemelerinde kullanılır. Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde; bu tutarın bir kısmı ya da tamamı finansman anapara tutarından peşin olarak indirilebilir, bir yıllık süre ise üç yıla kadar uzatılabilir. Tahsil edilen tutar, hiçbir şekilde yükleniciler tarafından geri istenemez.

c) Birinci fıkra kapsamında belirlenen kamu bankası, her ayın ilk beş iş günü içerisinde, içinde bulunulan aya ilişkin bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki toplam katkı tutarını bir icmal listesi ile Bakanlığa bildirir. Bakanlık talep edilen katkı tutarını, bildirim yapılan ayın 15'ini takip eden ilk iş günü anılan bankaya, icmal listesini esas alarak aktarır. Bu katkının aktarım günü ile finansmana ilişkin taksit ödemeleri bankalarca aynı gün olarak belirlenir.

(4) Üçüncü fıkranın (a) bendi kapsamında sağlanan katkıların geri ödeme tutarları, geri ödemelerin başlayacağı tarihe kadar, finansmanın faiz oranı üzerinden basit faiz yöntemiyle hesaplanır. Bankaların, geri ödeme tutarlarını katkıdan yararlananlara bankacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat kapsamında rücu etme hakkını kullanması durumunda uygulayacakları faiz oranı dışında geri ödemelerin başlamasından sonra ek bir faiz oranı uygulanmaz. Geri ödemeler en geç konut finansmanı vadesi bitimine kadar Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmak üzere birinci fıkrada kapsamında belirlenecek bankaya finansmanı sağlayan bankalarca aktarılır. Geri ödemelerin katkıdan yararlananlarca yapıldığına bakılmaksızın tam ve zamanında Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmasından finansmanı sağlayan bankalar sorumludur. Geri ödemelerin finansmanı sağlayan bankalarca tam ve zamanında yapılmaması durumunda katkı geri ödemeleri, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte anılan Kanun hükümlerine göre finansmanı sağlayan bankadan ilgili vergi dairesince tahsil edilir. Bu madde kapsamındaki finansmanlara ilişkin icra takip sürecinin başlatılması durumunda, bu fıkrada kapsamında hesaplanacak geri ödemeler, finansmanı sağlayan bankalar tarafından icra takibinin başlatılmasından sonra en geç 30 gün içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmak üzere birinci fıkrada kapsamında belirlenecek bankaya aktarılır. Bankaların bu fıkrada kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığına aktardığı tutarları bankacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat kapsamında katkıdan yararlananlara rücu etme hakkı saklıdır.

(5) Üçüncü fıkranın (a) bendindeki katkıdan yararlanmak istemeyen gerçek kişiler için konut finansmanına yönelik diğer mevzuat kapsamında oluşturulan geri ödeme planlarında taksit tutarlarının hane gelirinin üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen oranı aştığı durumlarda; ilgili bankalarca bu kişilere ödeme kolaylığı sağlamak üzere taksit planında ilgili ayda alması gereken anapara ve faiz oranı / kar payı tutarını finansman ile aynı faiz oranı / kar payı ile kalan anapara üzerine ekleyerek erteleyebilir. Bu finansmanların vadesinden önce kapanmasının talep edilmesi durumunda diğer mevzuatta belirlenmiş kapama koşullarına ek olarak ertelenmiş anapara ve faiz oranı / kar payı tutarı var ise bunların tamamının ödenmesiyle kapama gerçekleştirilebilir. Bu fıkra da öngörülen hesaplama yöntemine ilişkin diğer kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmaz.

(6) Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu madde kapsamında sağlanan finansmanın menkul kıymetleştirilmesi amacıyla bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan kuruluşlar ve bunların kuracağı fonlara ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ihraç etmeye ve/veya anılan kuruluş ve fonlar tarafından çıkarılacak varlığa dayalı menkul kıymetlerin alınması karşılığında özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ve kira sertifikaları ihraç etmeye ve ihraç edilecek senetlerin ve kira sertifikalarının vade, faiz/getiri ve diğer şartlarını belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir. Bu fıkrada kapsamında ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ve kira sertifikaları için Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir. Bu fıkrada kapsamında ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ve kira sertifikaları bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen net borç kullanımı hesabına borçlanma olarak dahil edilmez. Bu fıkrada kapsamında ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri tutarı bu Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi kapsamında yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen limitin hesaplanmasında dikkate alınmaz. Bu fıkrada kapsamındaki varlığa dayalı menkul kıymetlerin değerinin belirlenmesine, bu menkul kıymetler ile ilgili yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.

(7) Bu madde kapsamında edinilen taşınmazların finansmanı sağlayan bankanın talebi üzerine bildirilen finansman tarihinden itibaren 5 yıl süreyle tescilsiz iktisap halleri hariç devir ve temlik edilemeyeceği ve satış vaa dine konu edilemeyeceği yönünde taşınmazların beyanlar hanesine belirtme yapılır. Süre

sonunda belirtme tapu müdürlüğünce resen terkin edilir. Bu madde kapsamındaki finansmanların borçlunun temerrüdü nedeniyle icra takip sürecinin başlatılması durumunda bu belirtme finansmanı sağlayan bankanın talebi üzerine terkin edilir.

(8) Bu madde kapsamında;

a) Sağlanacak finansman konusu konuta ilişkin düzenlenen değerlendirme raporunun yanlış veya gerçeğe aykırı olması halinde, raporu düzenleyen gayrimenkul değerlendirme uzmanı ve/veya gayrimenkul değerlendirme kuruluşu hakkında, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 76 ncı maddesinin onuncu fıkrası uyarınca verilecek idari para cezası tutarları 10 kat artırılarak uygulanır. Şu kadar ki uygulanacak idari para cezası tutarı, finansmana konu konutun satış bedelinin yüzde onundan az olamaz.

b) Aktarılabilecek katkının hak sahipliğinin tespiti ile katkının doğru ve tam hesaplanmasından ibraz edilen belgeler çerçevesinde konut finansmanını sağlayan banka sorumludur. Haksız olarak verildiği tespit edilen katkı tutarı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte anılan Kanun hükümlerine göre finansmanı sağlayan bankadan ilgili vergi dairesince tahsil edilir.

c) Katkılarından faydalanacak gerçek kişilerin yanlış ve/veya yanıltıcı beyanlarda bulunduğu tespit edilmesi durumunda; sağlanan katkılar dördüncü fıkraya göre hesaplanacak tutar üzerinden onuncu fıkra kapsamında belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde geri alınır ve kullanılan finansman tutarının yüzde 5'i kadar idari para cezası uygulanır. Bu madde kapsamında finansmana konu konutun yüklenici firmalarının yanlış ve/veya yanıltıcı beyanlarda bulunduğu tespit edilmesi durumunda, yüklenici firmalara finansmana konu konutun finansman sağlanırken beyan edilen satış bedelinin yüzde 25'i kadar idari para cezası uygulanır.

(9) Hazine ve Maliye Bakanlığı ile birinci fıkra kapsamında belirlenecek kamu bankası, bu maddenin uygulanması kapsamında bankalardan gerekli her türlü veri ve bilgiyi talep edebilir. Bankalar talep edilen veri ve bilgiyi Hazine ve Maliye Bakanlığının belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde vermekle yükümlüdür. Söz konusu veri ve bilginin iletilmesinde diğer kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmaz.

(10) Bu madde kapsamında; bankalar tarafından sağlanacak finansmana ilişkin tutar, vade, faiz oranı / kar payı, finansman sağlanacak konutların azami satış bedeli, katkılardan faydalanacak gerçek kişilerin kapsamı; bu kişilerin, konut sahipliği, hane geliri, hane geliri artış katsayısı ve hanedeki diğer kişilerin konut sahipliği gibi hususları belirlemeye ve finansmana ilişkin nitelikleri il bazında farklılaştırmaya, katkı olarak aktarılabilecek kaynağın kullanılmasına, katkının sonlandırılmasına, katkı geri ödemelerine, katkı geri ödemelerinin faiz hesaplama yöntemi, bu ödemelerin vade koşulları, vadesinden önce ve toplu ödeme hususlarına, uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye, uygulamaya ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve bu madde kapsamında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin diğer hususları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(11) Bu madde kapsamındaki konut finansmanları 31/12/2023 tarihine kadar kullanılabilir. Cumhurbaşkanı bu süreyi 31/12/2024 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 1'inci maddeyle ilgili bir tekrar olacak belki ama yine izah edecekseniz buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın)– Sayın Başkanım, burada da hazinenin katkı sağlamasını öngörüyoruz. Bu katkının merkezî yönetim bütçesinden aktarılması için Bakanlığımıza yetki veriyoruz burada.

Biraz önce söylediğim gibi, bu yüzde 5’lik sınır da toplam kullanılacak krediye ilişkin bir sınır yani ek ödenekle ilgili bir durum değil. Yani bizim bu getirdiğimiz düzenleme bütçe disiplini bozan, bütçe dengesini bozacak bir düzenleme değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bence, buradaki görüşmeler ışığında, gerekirse Genel Kurul aşamasına kadar ifadeye tekrar da bakılabilir.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bizim en güçlü yanımız bütçe disiplini, bütçe dengesini bozacak bir düzenleme değildir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, maddeyi görüşlerinize açıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, sosyal konutlar, Bankalar Birliği...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, önce onları dinleyelim, doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bankalar Birliği geldi mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi kimler var burada?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bankalar Birliği var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Emlakçılar geldi mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir saniye, kimseye zorla söz vermiyoruz, burada olan, söz talebinde bulunanlara söz verebiliriz. Biz davet ettik, isteyen gelir, görüşünü ifade eder. “Benim görüşüm yok, gelmiyorum.” diyen de gelmez. Bizim onları zorla getirecek hâlimiz yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen.

Kendinizi de bir tanıtn.

TÜRKİYE İNŞAAT SANAYİCİLERİ İŞVEREN SENDİKASI GENEL SEKRETERİ NECATİ ERSOY – Necati Ersoy, Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) Genel Sekreteri efendim.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Kanun teklifinin konut üreticisi, sektör temsilcileri açısından bu zorlu dönemde önem taşıdığına inanıyoruz. Üretim ve satış açısından hem enflasyonist maliyetlerdeki baskı hem de satışlardaki zorlukta zor bir dönemden geçen sektör için bu finansman zorluklarının aşılmasına imkân sağlayacağına inanıyoruz. Ancak, teklifte 2 önemli hususu sizlerin tensiplerinize arz etmek istiyoruz Başkanım. Öncelikle, 3/b bendinde yer alan konut satış bedeli üzerinden yüklenici firmalarımızın ödeyeceği yüzde 5’i -eğer takdir buyurulursa- en azından taksit dönemiyle ilişkilendirerek konuttan yararlanan kişinin taksitiyle doğru orantılı, taksitle ödenmesini arz ediyoruz. Ayrıca, kredi kullanımı hatalı veya yanlış olan kişiler için bu yüzde 5’lik miktarı yatırıyoruz ve bize, kanuna göre hiçbir şekilde geri dönüşü söz konusu olmuyor. Oysa kredi kullanan, konut imkânından yararlanan kişinin yanlış ve hatalı beyanından meydana gelen fesih sürecinde onunla ilgili yatırılan yüzde 5’in yükleniciye iadesinin hakkaniyete uygun olacağına inanıyoruz ve bunu takdirlerinize sunuyoruz.

Diğer konu da Sayın Başkanım, bildiğiniz gibi, bu konutlara ilişkin değerlemeyi gayrimenkul değerlendirme firmaları yapacak ve bu kanun teklifinde yer alan teklife göre de gayrimenkul değerlendirme firmalarına 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 76’ncı maddesinin (10)’uncu fıkrasında göre cezalar 10 kat artırılarak uygulanıyor yani en az 50 bin, en çok 500 bin TL’ye kadar ceza veriliyor gayrimenkul değerlendirme uzmanlarına. Dolayısıyla bu sistemle kurulmuş bir durumda yüklenicinin

yanlış bir beyanda bulunması hâlinde satış bedelinin yüzde 25'i kadar idari para cezası uygulanması çok yüksek bir orana tekabül ediyor Sayın Başkanım. Özellikle de hani suça uygun, suçla orantılı ceza ilkesinden hareket edilerek...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Yaptırım çok ağır.” diyorsunuz. Öyle mi?

TÜRKİYE İNŞAAT SANAYİCİLERİ İŞVEREN SENDİKASI GENEL SEKRETERİ NECATİ ERSOY – Evet, onu arz ediyorum efendim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Caydırıcı olması lazım Başkanım, caydırıcı olması lazım.

TÜRKİYE İNŞAAT SANAYİCİLERİ İŞVEREN SENDİKASI GENEL SEKRETERİ NECATİ ERSOY – En azından hangi durumlarda, hangi yanlış durumlarda bu cezanın uygulanacağı açıklığa kavuşturulmalı çünkü keyfi cezalar çok ciddi sonuçlara neden olabilir diye düşünüyoruz. Yükleniciler için bu yüksek katkı oranı ve ceza müessesesinin maliyetlerle ilgili de bir artış meydana getireceği düşüncesiyle konunun bu yönüyle de değerlendirilmesinin önemini yine tensiplerinize ve kararlarınıza arz ediyoruz.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Başka söz isteyen var mı STK'lerden? Önce onları bitirelim.

Bankalar Birliğinin bir temsilcisinin de yolda olduğu söyleniyor ama bir türlü ulaşamadı. Gelirse, yetişirse ona da söz veririz.

Katılım Bankacıları Birliğinden söz talebi var mı?

TÜRKİYE KATILIM BANKALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ İSMAİL VURAL – Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

TÜRKİYE KATILIM BANKALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ İSMAİL VURAL – İsmail Vural, Katılım Bankaları Birliği Genel Sekreteri.

Geneli itibarıyla biz bu kanun teklifini bankalarımız açısından olumlu değerlendiriyoruz. Özellikle konut üreticisi müşterilerimiz de... Bireysel müşterilerimizden yoğun bir talep geliyor yani hem piyasada bu konuda konut arzındaki sorunların halledilmesi hem de finansmanı yönündeki engellerin aşılması açısından önemli bir olay, önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Sektör olarak yaklaşımımız pozitif yönde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Başka söz talep eden var mı davet ettiğimiz kurumlardan?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mesela TOKİ mağduru vatandaşlar derneği yok mu? Niye çağırmadınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, Çevre Bakanlığının görüşlerini de alsak olur mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çevre Bakan Yardımcımız burada, bir bilgilendirme yapmak ister misiniz görüşmelerden önce yoksa sorulardan sonra mı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sorulardan sonra olsun, çok soracağız.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKAN YARDIMCISI FATMA VARANK – Sayın Vekilimiz kampanyayı çok güzel açıkladı, hani sorular olursa daha sonra cevap veririm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, 3 maddeyi birlikte görüşelim ki anlatabilelim meramımızı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız on beş dakika konuşursanız hani şey olabilir yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, herkes konuşmak zorunda değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “On dakika olsun, 3 madde olsun.” dersiniz o makul, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – On dakikaya tamamlayalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Bir kere konuşalım bitsin Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, on dakika ve 3 madde diyoruz, olur mu? Ayrı ayrı yine oylayacağız.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi görüşlerinize açıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben başlayayım mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz başlayabilirsiniz, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, tekrar söz aldım. Hepinizi tekrar selamlıyorum.

Şimdi, arkadaşlar, çok kızılıyorsunuz filan ama burada gerçekten faiz içinde faiz var, burada bankalar alacak yani bu madde öyle basit bir şey değil, tam bir Nasrettin Hoca hikâyesi var. Para? Para yok ortada, insanların borçlarını kâğıda çevirecekler, o kâğıtlar hazineye gidecek garanti alacak, o garanti tekrar Merkez Bankasına kâğıt olarak gidecek, Merkez Bankası da para basacak, çekecek. Nereden gelecek Merkez Bankasından? Böyle bir iş yani bu türevler işin içine girecek, kirlenecek ve ortaya ciddi bir problem çıkacak. Bakın, buradan söylüyorum, tutanaklara geçer yani bu öngörmedir, böyle şey değil. Bakın, beş sene sonra bu ve buna benzer yaptığınız işler dolayısıyla gerçekten insanlar çok ciddi sıkıntıya girecek ve bunları ödeyemeyecek, kabullenemeyecek, çok büyük ekonomik krizler gelebilir. Bunu sosyal krizler izler. “Sosyal krizler” dediğimiz toplumun dengesinin bozulması demektir değerli arkadaşlarım. İlle de seçimi bununla kazanacağız diye bunu yapmayın, milletin geleceğini, milletin dengesini, toplumun dengesini bozmayın. Bunu anlatmaya çalışıyoruz.

Bakın, bu işi yapanlar ve sizler tabii -yani Sayın Cumhurbaşkanı dâhil- konut meselesine kâr, rant, bu şekilde bakıyorsunuz, arsaya, toprağa da o şekilde bakıyorsunuz. Hâlbuki öyle değil değerli arkadaşlarım yani Anayasa çok açık, net konut hakkından söz eder, sağlık hakkıyla beraber anar. Bu ezbere falan değil yani bütün anayasalarımızda böyledir, en son değiştikten sonra da böyle kalmıştır. Bu, son derece önemli bir şey. Bakıyorum burada, bu müteahhitlerin dünya kadar mağdurları var, TOKİ’nin dünya kadar mağduru var, hiç kimse sesini çıkarmıyor. 2019’da yapılan kampanyadan on binlerce insan mahkemelik, mağdur; hiç bunlardan söz edilmiyor. Arkadaşımız Antalya’daki olayı anlattı, dünya kadar müteahhitlerin, grupların mağdurları var. Onların bir tek temsilcisi yok, hangisini çağırdın Sayın Başkanım? Çağırdın mı bu mağdurların bir temsilcilerini? Çağırmadınız, tabii burada çok memnun olacaklar hem finans kesiminin temsilcileri hem de müteahhitlerin temsilcisi. Müteahhit düşmanlığı falan da yapmıyorum, gerçeği söylüyorum. Müteahhit var, üçkâğıtçı var; değerli arkadaşlar, ayırıyorum yani bunu. Şimdi, herkes bundan istifade edecek, herkes bu paradan istifade edecek; bu, olacak iş mi?

Şimdi, ben bir soru sormak istiyorum: Bu para sadece insanların taksit ödemeleri için mi kullanılacak? Yoksa burada sözü edildiği gibi henüz başlamamış veya yapımı devam eden konut projeleri açısından mülkiyeti yüklenici firmalara -Soru 1: Kim bu mülkiyeti yüklenici firmalar?- geçecek konutlara ilişkin sağlanacak finansmanlar da bu kapsamda değerlendirilir. Bu kapsamda, gayrimenkul geliştiriciler de yükleniciler gibi kabul edilir. Hangi yolla para alacaklar bunlar? Ne şekilde para alacaklar merak ediyorum, o nasıl olacak yani? Şimdi, sadece yüzde 5'i ödenecekse bu kadar büyük ve dediğiniz gibi ilk senede 2 milyar 750 milyon lira harcanacaksa nasıl oluyor da 221 milyar, artı 221 milyar daha 442 milyarlık bir yetki alınıyor, devrediliyor? Bu, anlaşılır gibi değil, sıranız geldiği zaman bu soruya cevap verin.

Değerli arkadaşlarım, burada çok ciddi sıkıntılar var yani ek bütçeyle gelmemesini falan bir kenara bırakıyorum. Şimdi, başka bir şeyden daha söz ediliyor, maliyetin yüzde 5'ini yükleniciler üstlenecek.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Konut satış bedelinin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, konut satış bedelinin. Ya, bu yüklenicilere ne oldu yani bunlar şeye mi geldiler, ne oldu bu insanlara? Mesela satış bedeli 5 milyon lira olan şeyde 250 bin lira yüklenici üstlenecek, ne oldu bunlar? Hayırları mı şey yapacaklar? Bunu nasıl engelleyeceksiniz? 250 bin lirayı yüklenmeden evvel şu kadar zam yapmayacağını nereden bileceğiz, nasıl olacak? İnsafa kalacak. Bunları hiç düşünmemişsiniz yani gelip şeyli yazıyorsunuz. Ne? “Seçime gidiyoruz, millet bir hücum etsin buna, sonrasına bakarız.” Yaptığınız bütün işler böyle değerli arkadaşlarım, “Seçim gelsin sonrasına bakarız.”

Bakın, EYT çıkarıyorsunuz, çok geç kaldınız, şimdiye kadar çıkarmadınız, şimdi, bir kuruş para konmadan... Sayın Maliye Bakanı dedi ki: “2023’e EYT parasıyla geldik.” Ne, en son artırdığınız 200 milyarlık borçlanma mıdır, nedir bu değerli arkadaşlarım? Bu işlere hiçbir para koymadan işin içine giriyorsunuz, aynı Nasrettin Hoca misali. “Nerede para?” “Efendim, buraya dikenli tel gerdim, koyunlar geçecek, yünleri toplayacağım, satacağım, o parayla ödeyeceğim.” Bunun gibi bir şey. Bu cambazlıktır değerli arkadaşlarım, çok özür diliyorum, karşılığı olmayan para basmak kalpazanlıktır. Sizi bu kelimelerle itham etmiyorum ama bu çok yanlış bir şey yani bu son derece tehlikeli bir şey. Yani parayı çok sevenler, parayla boğuşanların, uğraşanların çok hoşuna gidiyor bu. Bu devlet bunların altından nasıl kalkacak? Bunu kimse söylemiyor, daha sonra bunların hepsi toplumsallaştırılacak. 2001 krizinde olduğu gibi, hâlâ enflasyonla, değişik sebeplerle toplumsallaştırılacak ve biz vatandaşlar olarak alım gücümüzün yarısını, dörtte 3’ünü kaybedeceğiz. Bedeli bu millet ödeyecek. Bu insanlar bir gün gelir bu bedelleri kaldırmaya güçleri yetmez ve sokaklara çıkarlar, toplumsal kargaşa, karışıklık dediğim şeyler budur değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bu bir madde ya, 4-5 tane maddesini bürokrat yapmış, çok açık, çok net. Şuradan sıkıntı gelebilir, buradan gelebilir diye kendisini garanti altına almak için yapmış çünkü sağlam bir şey yapmadığını biliyor adam.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hangisi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bilirsin sen.

Bakın, aman ha, tekrar söylüyoruz bürokratlara: Sağlam olmayan şeylerin altına imza atmayın, bu işin sonuna geliniyor, olmaz, tüyü bitmemiş yetimin hakkı hiç kimsede kalmaz değerli arkadaşlarım. Bu yirmi seneki dönem gibi bir dönem olmayacak, bunlar bitiyor, bu işin sonuna gelindi, bunu herkes bilsin, bilmesi gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, bir şeyi daha ifade etmek istiyorum. Bu borçlar senede, kâğıda çevrilecek, sonra özel tip iç borçlanma senedi olacak, tekrar bankalar üzerinden Merkez Bankasına gidecek ve para gelecek. Burada Hazine Bakanlığı ne koymuş buraya bakın: “Bu fıkra kapsamında ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ve kira sertifikaları bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen net borç kullanımı hesabına borçlanma olarak dahil edilmez.” Bu ne demektir değerli arkadaşlarım? Kanun ne diyor bakalım yani bakmışsınızdır, biliyorsunuzdur. Bu, borçlanma ikraz ve garanti limitidir yani Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçe hakkını kullanırken Hükûmete ne kadar borçlanacağını, nasıl borçlanacağını, burada vereceği garantinin limitini tayin ediyor. Şimdi, geliyorsunuz “Hayır.” diyorsunuz ama değil ya, biz yıllardan beri buradayız, ne olduğunu biliyoruz ve millete bunu tercüme etmek durumundayız. “Buna dâhil değil.” diyorsunuz. Ya, “Anayasa çiğnenebilir...” Bu Anayasa keyfi olarak yazılmamıştır, birtakım hak hukuk maddeleri de aslında keyfi değildir, hiçbir kelime. Bunları anlamla yani geçmişteki tecrübelerden yazmışlar, sınır koymuşlar. Niye? Hükûmetler böyle sizin yaptığınız gibi seçim zamanlarında vermişler... Hatırlıyorsunuz değil mi? “Kim ne verirse ben 5 bin fazla vereceğim.” zamanlarını... Onlardan hiçbir farkınız yok. Bunu engellemek için bunları buraya koymuşlar, bunlara uyulmadığı dönemlerden sonra ciddi krizler ortaya çıkmış. Gerçekten hiç gülünecek bir durum değil; samimi olarak, bu memleketin insanları olarak -her ne kadar siz bizi bu memlekette görmüyorsanız da düşman hukuku uyguluyorsanız da, yanlış, biz bu memleketin insanlarıyız- ciddi bir şekilde bunlardan rahatsız oluyoruz, bunları yapmayın.

Değerli arkadaşlarım, asla vazgeçemediğiniz bir şey Cumhurbaşkanı yetkileri. Yine Cumhurbaşkanına dünya kadar yetki yüklüyorsunuz. Bu nedir arkadaşlar? Bu maddenin kapsamında bankalar tarafından sağlanacak finansmana ilişkin tutar, vade, faiz, faiz oranı, kâr payı, finansman sağlanacak konutların azami satış bedeli, katkılardan faydalanacak gerçek kişilerin kapsamı, bu kişilerin konut sahipliği, hane geliri, hane geliri artış katsayısı ve hanedeki diğer kişilerin konut sahipliği gibi hususlar, bunların hepsini Cumhurbaşkanı tespit edecek. Ya, bu Cumhurbaşkanı sizin şeyiniz mi kardeşim, işçiniz mi ya? Bu Cumhurbaşkanı sizin memurunuz mu, görevliniz mi kardeşim ya? Bu memleketin çok daha ciddi önemli meseleleri yok mu? Bunları yapacak insan yok mu? Niye Cumhurbaşkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz doldu. Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Uyanık bürokrat koyuyorsunuz buraya. Niye? Yetki üstünlüğü... Çünkü bu işin içine girenler suç işleyecekler ama kanun çıkardınız diye bu suçu size havale edecekler. Onun için buraya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum. Görüşlerinizi ifade ettiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Birkaç cümle daha, ver de bitireyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, lütfen. Fazla da zorlamayın, bitirin lütfen.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, on beş dakikamdan işte bir dakika daha kullanayım ya.

Değerli arkadaşlar, bakın bu işin konut edindirmeyle bir ilgisi yoktur yani orta gelirliilerin konut edindirilmesiyle bir ilgisi yoktur. Orta gelirliilerin konut ihtiyacından hareketle onların hayallerini borçlandırarak, o borçları kâğıda çevirerek piyasayı döndürme işidir. Bu finans cambazlığıdır değerli arkadaşlarım, bu finans cambazlığıdır ve bu, Anayasa’ya da kurallara da aykırıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşlerinizi ifade ettiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bundan dolayı Batı’da, Amerika’da, değişik yerlerde çok ciddi krizler ortaya çıkmıştır. Dinen de hani “nas” diyorsunuz ya nas, nas da bunu reddeder.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Faiz içinde faiz var; kat kat riba var, sadece riba değil, kat kat riba var bunun içinde, yapmayın. Milleti kandırmak için “Faiz, nas var.” deyip... Ya, kandırıyorsunuz milleti kardeşim ya! Yeter ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kandırmak sizin işiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 3 maddeyle ilgili görüşmelerimize devam ediyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen kandırıyorsun milleti...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Millete yalan söylüyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz doğru söylemiyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Mustafa Kalaycı, hazırsanız size söz vereceğim.

Buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangisi yanlış? Bu söylediklerimden hangisi yanlış?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hepsi yanlış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kalaycı’ya söz verdim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O kadar çok yanlış ki...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman çıkın, söyleyin. Cevap verin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Mustafa Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Mustafa Bey’e söz verdim, rica ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Öncelikle Mustafa Savaş Bey’e teşekkür ediyorum; konuyu, uygulamayı teferruatıyla anlattı.

Ben, yine ta başta yaptığımız tartışmaya geleceğim. Yani bilmiyorum burada bütçeden kimse var mı? Hazine kısmı değil de bütçeden kimse var mı, Strateji Bütçeden? Şimdi, bir taraftan bütçeye ödenek koymaya yetki veriyor kanun ama hiçbir şey yok yani maliyet olarak baktığımız zaman “Toplam maliyet 18 milyar.” diyor, bu da daha sonra geri alınacak bir maliyet yani üç yılda 18 milyarlık destek verilecek. Şimdi yani arkadaşlar yani muhasebe bilgisi olanlar bilirler yani borç ayrı şeydir, gider ayrı şeydir, harcama ayrı şeydir, maliyet ayrı şeydir yani burada...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bankalar...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Dur, dur, Hocam, bir anlatayım, bir anlatayım, bir müsaade edin. Şimdi, burada ne yapılmak isteniyor? Özel tertip, iç borçlanma senedi çıkarıp bu finansmanı buradan sağlamayı planlamışlar benim anladığım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kim verecek, bu özel tertibi kim satacak?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Devlet ya...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Piyasaya mı satacak?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hocam, sürekli yapılan bir şey bu ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nereden gelecek? Para basılacak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Mehmet Bey, siz görüşlerinizi tutanaklara geçirdiniz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ya, etme Hocam ya, etme Hocam ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşlerinizi geçirdiniz tutanaklara, rica ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ya, daha, Maliye Bakanlığı yapmış. Bakanımız var burada ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade edin de başka görüşleri de dinleyelim, rica ediyorum.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Devlet iç borçlanma senedi nasıl alınır? Piyasaya sunarsın, vatandaş alır, belli bir faiz üzerinden...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Merkez Bankasından borçlandırarak bunu ya.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Özel tertipte öyle değil.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Özel tertip...

Şimdi, bakın, beni bir dinleyin.

Burada ihtiyaç olan... (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlarımız kendileri konuşurken müdahalelere çok sert tepki gösteriyorlar ama aynı şeyi kendileri yapıyorlar; ben bunu anlamıyorum doğrusu.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Burada söz konusu olan bütçe ödeneği değil değerli arkadaşlar, bunu geçmiş yıllarda bu Komisyon defalarca yaptı ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz de en çok bizi eleştiriyorsunuz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, ikide bir bana ayar vermeyin, lütfen, rica ediyorum; ikide bir bana ayar vermeyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz bize ayar veriyorsunuz, tarafsız yönetin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, ben herkese söz hakkı veriyorum. Bu sabah ters tarafınızdan kalktınız herhâlde. Rica ediyorum... İkide bir müdahale ediyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, siz her zamanki gibi tarafısınız Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiçbir şekilde tarafı değilim, siz istismar ediyorsunuz. Lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) – Siz istismar ediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sıra gelince fikrinizi ifade edersiniz.

CAVİT ARI (Antalya) – Tarafı yönetiyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulüne uyun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sizi tarafsızlığa davet ediyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Beni de uyardı Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben de sizi İç Tüzük’e uymaya davet ediyorum. Lütfen, hukuka ve kurallara uyun.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben İç Tüzük’e uygun davranıyorum; İç Tüzük’e uygun Başkanlık yapmıyorsunuz, tarafsız değilsiniz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Başkan sabahleyin beni 3 defa uyardı, bu mu yani taraflılık? 3 kez uyardı.

CAVİT ARI (Antalya) – Kimi uyardı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Haksızlık yapıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gayet iyi biliyor da herhâlde ters tarafından kalktı Cavit Bey; gerçekten enteresan, enteresan yani.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Tarafsızlık” derken sadece sizi mi uyarıyor, bizi de uyarıyor. Hiçbir Komisyonunda...

CAVİT ARI (Antalya) – “Tarafsızlık” derken bize dönüp fırça atıp size dönüp rica edemez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz dışarıdan bir tutanaklara bakın, kaç defa müdahale ettiğinize bakın, ondan sonra konuşalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kaç defa müdahale ettiğinize bakın.

CAVİT ARI (Antalya) – Karşı tarafı müdahale ederken uyarıyorsunuz, bize fırça atıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkese de müdahale ediyorum, herkese de ediyorum; kusura bakmayın.

CAVİT ARI (Antalya) – Ekrem Bey’e yaptığınız müdahaledeki tutanak kayıtlarını isteyin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, Ekrem Bey kadar başına taş düşsün, 50 kere söz verdi sana ya, en fazla siz CHP’liler konuşunuz ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mustafa Bey, ekleyeceğim, kusura bakmayın.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkanım, şimdi, siz de çok iyi biliyorsunuz, 4749 sayılı Kanun’un bir 5’inci maddesi var, ne kadar iç borçlanma senedi çıkarılabileceği bütçe kanunuyla belirlenir der orada. Bütçe kanununa baktığımız zaman da en son bütçe kanununda “Başlangıç ödeneklerinin yüzde 3’ü kadar iç borçlanma senedi çıkarılabilir.” diyor. Benim anlamak istediğim, bunu artırmak istiyorlar, geçmiş yıllara, şu son beş yıldaki geçici maddelere bakın, hepsinde artırdık. Geçen sene 200 milyar lira artırdık, ondan önceki sene limiti artırdık, “2 kat uygulanır.” dedik, ondan önceki sene 70 milyar lira artırılır dedik. Yani borçlanma limitini artırma ihtiyacı var, gider yazma değil.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, hayır, hayır.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Olur mu Sayın Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir soru olarak sormuş olalım bunu, cevaplarını alalım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – 1’inci madde ile 2’nci maddedeki gelir ile gider arasında değil; bu, özel tertip.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam, özel tertip. 5’inci maddeye bak Sayın Başkan, 5’inci maddeye bak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu soralım, izah etsinler isterseniz, soru olarak yönlendirmiş olalım.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Borçlanma limitinden de bunu muaf tuttuk.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bak, onun için saymıyorlar bunu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İşte, zaten (6)’ncı fıkrayı okuyunca tabloyu orada gördüm. Burada da yine bütçeyle irtibatlandırmışız, ödenek ekleme...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 2023’te bizim borçlanma limitimiz 660 milyar lira, o borçlanma limitine dâhil etmedik o dengeyi bozmasın diye.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şimdi, bir net borçlanma limiti var, tamam, o yüzde 5; bir de özel tertip devlet iç borçlanma senedi çıkarma hususu var 5’inci maddede o da bütçe kanunuyla belirlenir diyor, bütçe kanununda da yüzde 3, bu, onun üzerine ilave gelecek.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bakın, bunu “securitize” edecek ve nakit karşılığı olacak diyorum, aradaki fark bu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Nasıl?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Onu bütçeyle ilişkilendirdik zaten, özel kredi dış borçlanma senedini bütçeyle ilişkilendirdik.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bakın, bütçe kanununun 1’inci maddesindeki ödenek ile 2’nci maddesindeki gelir arasındaki fark net borçlar için karşılık... Ondan sonra, gelecek yılki gelire göre bu genellikle ne olmaktadır? Yıl içerisinde üstlenecekleri görev zararı vesaire nedeniyle onlara verilen bir hak, yüzde 3’ü sermayelendirmek vesaire için kullanılır, bunun karşılığında nakit yaratılmıyor. Ama burada ortaya konulan özel tertip bankaların yapacakları fonlara akıtılıyor, onun karşılığında nakit elde ediliyor. Bunun karşılığını Merkez Bankasında...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hocam, burada da aynı uygulama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Mustafa Bey’in vaktinden hep aldık, müsaade edelim, konuşsun Mustafa Bey, siz görüşlerinizi ifade ettiniz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Siz de dediniz “Yüzde 3’e kadar...” diye, şimdi yüzde 3 yetmeyecek burada hâliyle yani burayla ilişkilendirsek yetmeyecek; bu iş için özel bir iç borçlanma senedi çıkarma yetkisi almamız gerekecek.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O zaman, yüzde 3’ü yüzde 6 yapalım, yüzde 8 yapalım fakat nakit yok bunun karşısında, bunu nakde döndürüyor, “securitize” ediyor diyorum, aradaki fark bu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İç borçlanma senedini nasıl çıkaracak?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, Mustafa Bey bir bitirsin, rica ediyorum... Görüşünüzü ifade ettiniz, tutanaklara geçti.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Değerli arkadaşlarım, Plan ve Bütçe Komisyonundayız, hepimiz Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyiz, bana geçmiş bütçelerde bir tane “devlet iç borçlanma senedi gideri” diye bir gider bulun, ben bütün sözlerimi geri alacağım. Ya, borçlanma gideri olur mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Faizi olur.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Faizi olur.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Olur, olur; bak, enflasyona endeksi tahvillerin nasıl...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili diyalog usulümüz yok, rica ediyorum... Mustafa Bey tamamlasın, rica ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Dolayısıyla, ben pratik çözümün 4749’a yeni geçici madde eklenerek burayla ilgili özel tertip borçlanma senedi çıkarma yetkisi verelim diyorum, diğer hükümleri ayıklayalım. Anayasa Mahkemesinin kararına da bakarak “Bu aykırı.” denildi ya, o şeyi de ortadan

kaldırılmış oluruz. Aslında oradaki uygulama farklı. Orada Anayasa Mahkemesi neyi iptal etmiş? Bir gelir koymuşuz kanunla, gelirdeki artış kadar ödenekler artar demişiz; tabii, onu Anayasa Mahkemesi bozmuş burada. Buradaki durum aynı değil ama bana göre yazımda hata var yani bütçeye gider yazacağı bir şey yok burada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel Kurula kadar bu konuyu bir değerlendirsın arkadaşlar bütün ifade edilen eleştiriler doğrultusunda.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani yüzde 5’i 221 milyar lira, Cumhurbaşkanının 2 kat artırma yetkisiyle 440 milyar lira –benim ihtiyacım olan o- o da borçla ilgili.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Toplam kullanılacak krediyle ilgili üst sınır bu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani bütçeye 440 milyar lira gider yazacaktım gibi bir şey söz konusu değil.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hayır, krediyle ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, öyle bir şey yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama madde öyle yazılmış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yazıma tekrar bakalım Mustafa Bey, Genel Kurula kadar dikkatli bir şekilde bakalım tekrar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şöyle baktığımız zaman, maliyet burada... Gerçi burada da kafama takılan şeyler var da. İlk yıl 7 bin demişiz, ikinci yıl 52 bin; yüzde 5’leri mi o?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İlk yıl müteahhidin katkısı olduğu için hazine katkısı çok fazla olmuyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Üçüncü yıl düşmüş yine.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Orada da geliri artıyor, kredi kullanan kişinin, konutu alan vatandaşın da geliri artıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Neticede ben bunları sekizinci yıldan itibaren geri tahsil edeceğim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani giderime bir şeyi yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Net etkinin ne olacağı... Pozitif bile olabilir, negatif de olabilir, gidişata bağlı.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Katkımızı geri alırken tamamıyla faizli bir şekilde alıyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İsterseniz ek süre kullanabilirim, çok müdahale oldu ama ihtiyaç duymadınız herhâlde.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu konuyu vuzuha kavuşturalım diye yani yanlış bir yazımla...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bence bu uyarılar yerinde. İki taraftan da arkadaşlarımız ifadelerle ilgili tereddütler yaşadılar, sabahtan beri de ifade ediyorlar. Bence Genel Kurula kadar -alelacele bir şey yapmayalım- ilgili teknik arkadaşlarımızla bu ifadeyi tekrar bir gözden geçirmekte fayda olabilir diye ben de düşünüyorum.

Teşekkürler.

Şimdi madde üzerinde Sayın Durmuş Yılmaz’a söz veriyorum.

Buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başkanım, önce şunu söyleyeyim: Kanun ve Kararlar imla, düzeltme, redaksiyon vesaire gibi nedenlerle 3 sayfa metin hazırlamış. Dolayısıyla, burada bizim ilave söyleyeceğimiz bir şeyimiz yok “Bu düzeltilsin.” diyor, Genel Kurula da böyle gelsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir kısmını yapacağız redaksiyon yetkisi alarak.

Buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Milletvekilim, sabahki ilk sunuşunuzda da şimdiki değerlendirmelerinizde de yasanın amaçlarından bir tanesinin sürdürülebilir konut arzı olduğunu söylediniz. Şu anda gerçekten konut arzında bir sıkıntı mı var yani üretimde bir sıkıntı mı var? Talep çok, alıcı var ama bunu karşılayacak arz mı yok? Hâlbuki, biz biliyoruz ki şu anda fiyatlar sürekli artıyor. Bu tür kredi imkânlarının sağlanmasından dolayı ortaya çıkan beklentilerden dolayı mı fiyatlar artıyor, yoksa maliyetler arttığından dolayı mı üretim artmıyor ve dolayısıyla arz sıkıntısı var? Bu, gerçekten çok sıkıntılı bir durum. Hangisi bu? Böyle bir çalışma yaptınız mı? Bunun sebep-sonuç ilişkisi nedir? Diyorsunuz ki: “Arz kısıtlı, o nedenle fiyatlar artıyor.” ama öbür taraftan da diyorsunuz ki: “Yüklenicilerin elinde yapılmış, yapılacak olan ve yapılmakta olanlar var, bunların satılması gerekir, onun için de kredi imkânı sağlıyoruz ve insanlar bunu alsınlar, bu talep edilsin.” Bunun hangisi doğru?

ORHAN YEGİN (Ankara) – İkisi de doğru.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İkisi de doğru.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hem yeni projelere girilmesine imkân sağlıyoruz hem elinde varsa, yüklenicinin uhdesinde, yüklenicinin mülkiyetinde olan konutlara da imkân veriyoruz. Ondan sonra da yüklenici...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mustafa Bey, karşılıklı konuşmayalım, sonra topluca cevap verelim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Pardon Başkanım, tamam.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - O zaman ta ki arz bitinceye kadar fiyatların yükselmemesi lazım. Dediğiniz gibi, ikisi de doğru fakat yanlış yönetimden kaynaklanıyor bu.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bugün arz var, yarın bu arz ortadan kalktığına ne olacak? Yani dolayısıyla bu, yaşayan bir süreç, devam edecek.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla böyle bir ortamda, arz sıkıntısının olduğu bir ortamda, talebin çok olduğu bir ortamda yüklenici bu yüzde 5’i niye yüklensin, yapar, peynir ekmek gibi satar?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Konut alamıyor vatandaş.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Dolayısıyla burada kim neyin başı, neyin sonu; kim sebep, kim sonuç? Ne sebep ne sonuç; bu, kesinlikle belli değil.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Konut var ama vatandaş alamıyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Onun dışında, şimdi, maddenin (1)’inci fıkrasındaki yüzde 5’le ilgili olarak şu verdiğiniz değerlendirmede 2023 yılı için toplam hazine katkısı 2 milyar 750 milyon TL; Orhan Bey de bunu böyle söyledi. Orhan Bey de bir hesap yaptı, bir analiz yaptı ve analizine de katılıyorum. Eğer böyleyse -ki böyle- o zaman gelin, şu yüzde 5’i sadece şu 2023 yılı bütçesine koyalım, geriye kalanını bu senenin içinde, ekim ayında, kasım ayında 2024 yılı bütçesini görüşürken oraya koyun, bütçenin içine koyun. Ben sizden şu anda bu konuyla ilgili bir önerge bekliyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, onunla ilgili bir şey Genel Kurulda yapacağız inşallah; az önce Başkanım da söyledi.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Ben önerge bekliyorum; bu yüzde 5'i, vesaireyi kaldırın. Ben önerge verebilirim ama ben düzenlemenin esasına karşı olduğum için önerge falan vermeyeceğim. O zaman ben bunu sizden bekliyorum, bunu düzeltin, sadece 2023 yılı için bir önerge verin, yüzde 5'i azaltın. Ona karşılık gelecek olan özel tertip senetleri de ona göre çıkarılsın ki özel tertip senetler nakit karşılığı yapılmaz... Eğer bu, sonuçta Merkez Bankasının ikincil piyasası olacaksa ve sonuçta bunların Merkez Bankası, bunun bir para arzı tarafı var dolayısıyla sizin şu anda olmayan enflasyonla mücadele programınızı daha da zora sokacak ve bu ülkede enflasyonla mücadele Kafdağı'nın arkasına gidecek. Söyleyeceğim bu. Dolayısıyla, Orhan Bey, ben sizden bu konuyla ilgili sadece 2023 yılı için bir artış bekliyorum, diğerini önergeden lütfen çıkarın eğer analiziniz doğruysa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Cavit Arı, sonra Sayın Orhan Yegin konuşacak.

Buyurun Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) - Değerli arkadaşlar, şimdi, ülkede bir konut ihtiyacı olduğu çok açık; bunu kabul ediyoruz. Gençlerimiz başta olmak üzere, orta gelir seviyesinde olan vatandaşlarımız, eskiden emekliler “Emekli olayım da bir daire alayım.” derken bugün artık bunun mucize olduğu dönemleri yaşadığımız gerçek. Ancak bunun yanında da son dönemde, özellikle ekonomideki olumsuz koşullarla birlikte dairelerin rakamları çok yükseldi; 2 kat, 3 kat yükselen fiyatlar olduğunu da görüyoruz. Kiralar ayrıca uçtu; bugün, örneğin, Antalya’da en uzak mevkilerde 5 bin liranın altında kiralık daire kalmadığını, şehir merkezlerinde de özellikle de bu yaz sürecinde 60, 70 bin liraya kadar çıkan rakamlar olduğunu da görüyoruz. Bu ihtiyaçların karşılanması hepimizin ortak fikri. Biz de orta gelirli vatandaşlarımızın konut sahibi olmalarını destekliyoruz ve sonuna kadar da desteklemeye devam edeceğiz. Ancak biz burada -ihtiyaç sahibi olan vatandaşlarımızın da iradeleri- özellikle de seçim sürecinin yaklaştığı bugünlerde, bu şekilde, seçim yaklaşıncı akla gelen projeler değil de inşallah seçimden sonra ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın sorunlarını giderecek çalışmalar yapacağımızı buradan ifade etmek istiyorum ve sizlere soruyorum; Sayın Vekilim ve Değerli Bakan Yardımcılarına soruyorum: Geçtiğimiz süreçte TOKİ tarafından işte 500 bin konut yapıyla ilgili bir çalışma başlattığınızı ifade ederek gençlerin, şehit yakınlarının, gazilerin, emeklilerin 500 TL’lerini topladınız ve bir taraftan da kuralar çekiliyor. Örneğin, Antalya’da önceki gün başlayan kuralar devam ediyor. Ben buradan size önce şunu sormak istiyorum: Antalya’da yapılacak olan -şehir merkezinde 5 bin konut diye biliyorum ve ilçeler- bu konutların yapılacak olduğu taşınmazlar belli mi? Ada ve parsel olarak sizden ben bu taşınmazları istiyorum. Eğer ki siz kuralarını önceki gün ve bugünlerde -ayın 28’ine kadar- çekmeye devam ederseniz eğer bu taşınmazların hangi taşınmazlar olduğunu herhâlde tespit etmişsinizdir diye düşünüyorum. Bu nedenle de ada parsel olarak Antalya’da hangi taşınmazlar olduğunu öğrenelim.

İkincisi: Yapacak olduğunuz -sözde yapacak olduğunuz- bu projeler belli mi? Projeleri nerede görebiliriz? Ben de ilim Milletvekili olarak merak ediyorum. Yani hangi proje, 2 artı 1 nasıl, 3 artı 1 nasıl diye. Çizilmiş bir proje, onaylanmış proje var mı onları da görelim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, biz müteahhitlerin daire satmasına karşı değiliz, müteahhitlerin ekonomik koşullarının iyi olmasına karşı değiliz, tam tersi, ülkemiz gerçekleri açısından bakarsak da inşaat sektörü lokomotif sektörlerden biridir ve bu anlamda da sektörel olarak desteklenmesini biz de destekliyoruz yani bir sakıncası yok. Ancak, sadece müteahhit üzerinde duran konut bu kapsama alınırsa, sadece müteahhidin yapmış olduğu inşaat hâlihazırda satışı yapılmamış ve bundan sonra yapacak olduğu daireler eğer bu kapsama alınırsa konutların yani yeni yapılacak olan konutların

ucuzlaması mümkün değil. Bakın, burada yanılıyorsunuz, bu konutlar ucuzlamaz, tam tersi pahaladır. Çünkü rakamlar ortada bir taraftan, her geçen gün pahalalanıyor bir taraftan. Sadece müteahhidin elinde olan daireleri siz böyle kampanyaya dâhil eder de serbest rekabet içerisinde diğer vatandaşların dairelerini bu kapsama almazsanız haksız rekabet oluşacaktır ve de bir anlamda süreçte tekelleşme gelişecek ve artık bu kampanyaya uygun koşulları olan daire sahipleri rakamlarını yükseltecektir. Yani böylelikle zaten vatandaşımız dairelere zor ulaşmakta, zor konut sahibi olmakta, bu uygulama daha da zorlaştıracaktır. Yani bu yöntem çare değildir, bu yöntem tam tersi, fiyatları yükselten bir yöntemdir. O nedenle, burada düzenleme yapmakta fayda var.

Bizim önerimiz, öncelikle buradaki yöntemin değiştirilerek sizin yapmaya çalıştığınız gibi, müteahhitlerin desteklenmesi, sadece müteahhitlerin desteklenmesi değil, aynı zamanda alıcıya daha geniş seçme hakkı tanınarak alıcıya destekleme yapılması gerekir. Siz, müteahhit üzerinden alıcıya destekleme yapmaya çalıştığınızı ifade etmeye çalışıyorsunuz, aslında öyle değil, burada alıcının, yani durumu zayıf olan alıcının desteklenmesi gerekir. Şimdi, görüyoruz ki inşaatını bitirememiş müteahhidlerin veya elinde çok sayıda daire kalmış... Örneğin, Ankara’da da var ama şimdi burada şirket ismini ve elinde kalan daireleri ve bu proje söylentileri başlar başlamaz 0,69 kampanyasıyla sayfalarında reklamlar veren bir şirketin satamadığı daireleri bu kapsama alıp da gösterdiğini ben ilanlarda gördüm yani burada isim vermek çok doğru değil. Yani burada, siz, müteahhitlerin elinde kalan, satamadığı daireleri bu kapsama alarak bir anlamda vatandaş bunları almaya zorlar vaziyettesiniz. Yani sonuç itibarıyla, aslında vatandaştan, durumu zayıf olan kişiden yana değil, yine büyük şirketlerden yana tavır aldığınızı bir kez daha görüyoruz. Bakın, geçtiğimiz günlerde varlık yönetim şirketleri burada desteklenmişti. Nasıl desteklendi? “Efendim -sözde, vatandaşlar hakkında yapılan- 900 bin civarında olan dosyalardaki 2.500 TL’ye kadar olan tahsil edilememiş borcu siliyoruz.” diye. Bu Komisyonunda bir düzenleme kabul edildi -o gün de söyledim, Genel Kurulda da söyledim- aslında orada desteklenen vatandaş değildi, borcunu ödeyemeyen vatandaş değildi. Zaten -tahsil edilememiş, dosyası kapansa da- aslında yüzde 50’lik bir rakam, 420 milyon civarında bir rakam, bakın, şirketlere aktarıldı; devlete, millete, hazineye, hepimize ait olan o para varlık yönetim şirketlerine aktarıldı buradan. İşte şimdi de bu kaynaklar bir anlamda müteahhitlere destek olarak kullanılmakta.

Şunu da ifade edeyim: Biraz önce söylediğim gibi, biz müteahhide karşı değiliz; efendim, kesinlikle onların da işlerinin doğru gitmesinden yanayız ama bunu yaparken de vatandaşlarımızın hakkının, hukukunun korunmasında da fayda olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bunun yanı sıra, bakın, kamu bankalarının kaynakları, kamu kaynakları siyasi malzeme hâline dönüştürüldü. Bugün kamu bankalarına aktarılan paralar hepimizin parası; bunu siyasi malzeme hâline getirdiniz, bu çok doğru değil. Bu bankalar sizin siyaset mekanizmanızı geliştirmek için kullanılan bankalar olmamalı.

Bakın, buradan yine şunu söylemek istiyorum: Bu projelerin detayı nedir? Bu projelerin ödemeleri sabit mi olacak? Örneğin, bu konuda bir açıklama yapılmadı. Diğer kampanyada yıldan yıla enflasyon oranlarında artış vardı, bunda bir artış olacak mı? Ödemeler sabit mi? Yıllara göre artış olacak mı? Diğer hususların da netleşmesinde fayda var.

Ve son olarak şunu söylemek istiyorum: Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, burada mağdur olan kesimleri veya ihtiyaç sahibi olan kesimleri ev sahibi, konut sahibi yapmak için uğraşıyoruz bir taraftan ama bir taraftan da 50 bine yakın “Evim mağdurları” olarak geçen bizim vatandaşlarımız var. Geçtiğimiz süreçte yine bu Komisyonunda bir kanun teklifi görüşüldü, Genel Kuruldan da geçti. O zaman da söyledik, “Evim mağdurları”nın mağduriyeti bu kanun teklifiyle çözülmeyecek; tam tersi,

mağduriyet artacak diye söyledik; bugün bizim söylediğimiz ortaya çıkmıştır, “Evim mağdurları” bir kez daha mağdur olmuş durumdadır. Eğer biz, vatandaşımız konut sahibi olsun diyorsak konut sahibi olmak için mağdur edilmiş bu şahısların da hakkı, hukuku korunmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayın Sayın Arı.

CAVİTARI (Antalya) – ...onların da ev sahibi olabilmeleri için kendilerine gerekli destekler yeniden sağlanmalı ve özellikle de yüzde 80 katılım payı olarak verdikleri bedellerle ilgili konular yeniden gözden geçirilmeli ve onların mağduriyeti önlenmelidir. Ancak o zaman, böylelikle vatandaşların konut sahibi olabilmelerinin yolunu da açmış oluruz diyorum, şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Sayın Ekrem Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Belki biraz amiyane olacak ama kusuruma bakmayın. Şimdi Sayın Cavit Arı'yı ben dinledim yani sabahdan beri CHP Grubu bizi hep eleştiriyor ama... Ben Ağrılıyım, Ağrı'nın da çocuğuyum ama inanın, AK PARTİ hükümetlerinden başka ben Ağrı'da toplu konut yapan kimseyi görmedim. Buyurun gelin, hep beraber sizi götüreyim. Ya, yapıyoruz, yok; yapmıyoruz, yok; yapmasak “Niye yapmadınız?”, yaptıysak “Niye yaptınız?” Kanun getiriyoruz “Niye getiriyorsunuz?”, kanun getirmezsek “Vay efendim, Külliye, bilmem ne yaptınız, Meclisi baypas ettiniz, getirmiyorsunuz.” Ya, arkadaş, insan anlamıyor ki... Ben sabah da söyledim...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söylediklerimize cevap ver sen ya! Böyle demagojiyle nereye gideceksin?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, Sayın Bekaroğlu, bak, demin giderken de söyledim...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, herkes kendi fikrini ifade ediyor.

CAVİTARI (Antalya) – Ekrem Bey, neresini sen hazırladın bu kanun teklifinin? Bilelim yani...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söylediklerimize cevap, cevap...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkes kendi fikrini ifade ediyor. Rica ediyorum...

CAVİTARI (Antalya) – Ekrem Bey, ismimi verdiği için söylüyorum, neresini sen hazırladın bu kanun teklifinin?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir şey söylüyoruz, varsa söyleyeceğin söyle. Bu, demagojidir, demagoji; bu, trollüktür, trollük.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bekaroğlu, bakın, ben sizin şahsınıza saygı duyuyorum, yaşınıza saygı duyuyorum ama şöyle...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ne kadar saygılı, ne kadar kendinden emin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kardeşim, benim yaşıma saygı duyma, söylediğim söze saygı duy ve cevap ver.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Senin sözüne saygı duymuyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yaşımı bırak, ben istemiyorum, senin saygına ihtiyacım yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Senin sözüne saygı duymuyorum çünkü meseleye oradan geleceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sözüme cevap ver, sözüme...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle: Bakın, değerli üstadım, sabahdan beri konuşuyorsunuz, usulden 3 kere, 4 kere sen söz aldın. Ya, Allah aşkına, burada başka vekil mi yok? Eğer senin söylediğin her cümle doğruysa zaten senin cümlelerine biz geliriz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Al, sen de söz al.

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, hepimiz konuşuyoruz Ekrem Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ya, müsaade edin, Ekrem Bey fikirlerini ifade etsin. Değerli arkadaşlar, size kendini beğendirmek zorunda değil hiç kimse, fikirlerini ifade ediyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli arkadaşlar, bakın, ben sabah da söyledim, sizlerden bu devlete, bu millete kim hizmet ettiyse Cenab-ı Allah onun yardımcısı olsun; bu, AK PARTİ’li olur, başka bir partili olur, geçmişten...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu millete acı çektirenin, soyup soyana çevirenin de Allah belasını versin!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Âmin, zaten biz de en çok -sizin açınızda- bunu söylüyoruz. Yani değerli arkadaşlar, şöyle bir bakın, geçmiş hükûmetlere bakın, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne bakın, kara yollarına bakın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hemen niye üzerine alındın? Ortaya dedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, müsaade edecek misiniz arkadaşlarımızın konuşmasına, yoksa gidemeyiz bir yere, rica ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben kendi ilimle ilgili söyleyeyim değerli arkadaşım, bakın, kara yollarına bakın, ülkede kara yolu yoktu yani duble yol yoktu. Siz demir ağına baktığınız zaman yoktu, hızlı trene baktığınız zaman yoktu, hastaneye baktığınız zaman yoktu, konuta baktığınız zaman yoktu. Ya, bizim yaşlılarımıza bakın, emekli olduğu zaman konut edinme yaşı neredeyse 56’ydı, şu anda 24 yaşındaki insanlar konut alıyor ya.

Bakın, bir şey daha söyleyeyim, sabah da arz ettim: Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; 2002’ye kadar, AK PARTİ hükûmetleri gelinceye kadar bu ülkede yapılan konut sayısı total 43 bin. Eğer bu Hükûmet bu kadar kötüyse, eğer bu Hükûmet hiçbir şey yapmadıysa... Bakın, 2023’e kadar 1 milyon 170 bin adet konut yapılmıştır bu ülkede. Bu Hükûmetin yanlışı, doğrusu olur mu? Elbette ki olacak, bu bütün insanlarda vardır ama özellikle buna tu kaka yapmayı ben kesinlikle doğru bulmuyorum ya.

Şimdi, bakın -Allah’ını seversen- sabah birkaç tane not aldım: “Anayasa’ya aykırı...” Ya, Anayasa’ya aykırı olsa burada Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde -bir kere bizim Başkanımız hukukçu- en başta Türkiye Büyük Millet Başkanı der ki: “Kardeşim, bu, Anayasa’ya aykırıdır, gelmez.” İki, geldi; Sayın Mustafa Savaş bugün gelmiş, ilgili, iştirakli olan bakanlıklar da gelmiş, 3 Bakan Yardımcımız var burada, akabinde, bu kadar genel müdürleri var onların. Onlar bu işin altına imza atarlar mı? Kimse atmaz, demek ki “Anayasa’ya aykırılık” diye bir şey yok.

“Seçime gidiyoruz...” Ya, arkadaşlar, ne getirsek “Seçime gidiyoruz...” 2018’den beri, biz geldik, burada, efendim, nitelikli bir Komisyon, herkes bu Komisyona evvallah yapıyor, şapka çıkarıyor, herkes kendi alanında donanımlı, bilgili, kapasiteli; evvallah... Neydi? “Getirdiğinizde seçime gidiyoruz.” Ya, dün seçim yoktu, bugün seçim var; dün siz erken genel seçim istiyordunuz, Sayın Cumhurbaşkanımız tarihi açıklayınca “Vay, millet ekonomi derdinde, siz seçim derdindesiniz.” diye başlıklar atıyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Nerede yaptık ya? “8 Nisana kadar sandığı getirin.” diyen bizim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle bir şey demedik ya, sen uydurmaya başladın ya! Gözümüzün içine baka bakan yalan konuşuyorsun, ayıp ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade edin, Ekrem Bey fikirlerini ifade ediyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz hangi tarihte konutu... Efendim, hayalî bir konut üretmişsiniz...

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, nasıl da yalan yanlış konuşuyorsun arkadaşım ya, bu kadar iftira olmaz ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İnsan biraz çekinir ya, koca milletvekili yalan konuşuyor, gözümüzün içine baka baka yalan söylüyor! Kim dedi ya? Genel Başkan “14’ünde seçim var.” dedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz tahammül edin, farklı fikirlere tahammül edin, farklı fikirleri dinleyin lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Demin de söyledim, bakın, biz şu anda 1.200 tane konutu Ağrı merkeze, ilçelere götürüyoruz. Bakın, bu, hayal değil; bu, AK PARTİ’nin getirdiği hizmetlerden bir tanesi.

Sabah yine, bir tanesi söyledi: “Efendim, siz bundan para kalpazanlığı yapıyorsunuz.” Sonra cümlesini geri aldı. Ya, arkadaşlar, sizin konuştuğunuz her cümle burada kayıtlara geçiyor, sizin konuştuğunuz her cümleye yarın öbür gün sizin torunlarınız, çocuklarınız bakacak “Ya, benim dedem, benim babam Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu yasa gelirken ne konuştu?” diye. O zaman da diyecekler ki: “Vay benim dedemin hâline! Keşke o zaman bu cümleleri konuşmasaydı.”

CAVİT ARI (Antalya) – Ne konuştuk biliyor musunuz? Anayasa’ya aykırılık konuştuk, bu konuştuğumuz da Anayasa Mahkemesinden döndü, siz o zaman da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir müsaade edin, tamamlasın Ekrem Bey, rica ediyorum. Herkes kendi fikrini ifade ediyor, birbirimizi beğenmek zorunda değiliz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yine, bir iki şey daha söyleyeyim: Değerli arkadaşlar “Bankaları siyasetin hâline getiriniz...” Biz bankaları niye siyasetin hâline getirelim? Biz bankalara şunu söylüyoruz, diyoruz ki: “İlgili bakanlığımız bir proje yapıyor. Kardeşim, eğer imkânınız varsa siz de bu devletin halkına yardımcı olun.” Bizim şimdiye kadar getirdiğimiz 1 milyon 173 konutun semeresi Recep Tayyip Erdoğan’ın herkesi teşvik etmesi, elini taşın altına koymasından dolayı bugün buraya geldi.

Yine, varlık şirketleriyle ilgili... Ya, biz varlık şirketleriyle ilgili ne vermişiz para? Vatandaşa söylüyoruz “Kardeşim, senin borcun varsa, hangi varlık şirketine tabi olduysan git ona müracaatını yap, senin yerine devlet ödeyecek.”

CAVİT ARI (Antalya) – Otomatik sildiniz, otomatik. Siz ne karar aldığınızın farkında değilsiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bizim getirdiğimiz bu; kimsenin cebine bu devletin, garip gurebanın bir kuruşunu biz vermeyiz, yedirtmeyiz bunu. Asla da yedirtmedik, asla da yedirtmeyiz, bunu net olarak bilesiniz.

CAVİT ARI (Antalya) – Otomatik silindi, ne karar aldığınızın farkında değilsiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sizin cümlelerinizi ikinize tevdi ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yalan konuşuyorsunuz!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, rica ediyorum, yakışmıyor böyle ifadeler.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz yalan konuşuyorsunuz! Sizin yaptığınız şey sadece algıdır, yalandır, yalan üzerine cümlelerinizi konsensüs edip o yalan üzerinden millete hayal üretiyorsunuz, başka bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, bir milletvekiline kullandığınız bu ifadeler yakışmıyor, yakışmıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yahu, arkadaş, peki, şu ifade yakışıyor mu: Seçim kararı aldınız...

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, “Varlık yönetim şirketiyle ilgili müracaat şartı bile yok, otomatik siliyorsunuz.” dedik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Yanlış düşünüyorsunuz.” diyebilirsiniz, bu söylediğinizin...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ha, ona yakışıyor, bize yakışmıyor; ya, bu kadar taraflı olunmaz!

CAVİT ARI (Antalya) – Çıkardığınız kanundan haberiniz yok ya, çıkardığınız kanundan haberiniz yok sizin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size “yalancı” demedi, kusura bakmayın, siz söylediniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli arkadaşlar, AK PARTİ hükûmetleri geldiği günden bugüne kadar da Mustafa Bey’in söylediği gibi -ben Sayın Kalaycı’ya da burada teşekkür ediyorum- bakın, özellikle ekonomik anlamda Türkiye nerelerdeydi nereye geldi.

CAVİT ARI (Antalya) – 420 milyonu varlık yönetim şirketlerine aktardınız, aktarıyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gayrimenkul sektörü nelerdeydi nereye geldi, büyüdü. İnşaat sektörü yine aynı şekilde büyüdü ama pandemiyle birlikte bütün dünyada sıkıntılı olan bir inşaat sektörü elbette ki bizim ülkemizde hem durağan bir hâle geldi ama bundan sonraki süreçte, seçimden sonra Allah’ın izniyle katbekat bu büyüyecek.

Yine, ben bu yasa teklifinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkanım, zatiîlilerinize de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ağzına sağlık, doğruları söylediğin için minnettarız sana.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emine Hanım, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Mustafa Savaş, biraz önceki konuşmasında “konut arzını sürdürebilir hâle getirmek” dediniz. Elbette ki bu anlaşılabilir bir şey yani bizim de itiraz edeceğimiz bir şey değil, ancak yirmi yıldır Türkiye’nin büyüme politikasını inşaat sektörüne dayadınız ve üretimi desteklemediniz. Ve ekonomide uyguladığınız yöntemlerle, ekonominin bozulmasıyla beraber, gelir dağılımındaki adaletin bozulmasıyla beraber inşaat sektörü Türkiye ekonomisini taşıyamaz hâle geldi; şimdi bu gerçekleri de bilerek konuşalım bu konuda. Yani sanki her şey çok güllük güllüştü de birdenbire konut arzında bir sürdürülebilirlik sorunu yaşandı, şimdi bunu çözmeye çalışıyoruz; böyle bir şey yok. Yani sistem tıkanı, asıl sizin tarafınızdan tılandı bu sistem, şimdi tıkanan sistemi bir şekilde açmaya çalışıyorsunuz; öncelikle bunun altını çizelim.

Bir iki ifadem ve bir iki sorum olacak. Gelelim, İstanbul’la ilgili eleştirimize şöyle cevap verdiniz: “İstanbul’a ayrılan pay yüzde 25 yani 100 bin konutun 25 bin konutu ayrılıyor.” dediniz. Nüfusa oranladığımız zaman, İstanbul’un nüfusu Türkiye nüfusunun yüzde 18’ini oluşturuyor. Bir kere yüzde 25 ve yüzde 18 nüfusa oranla yüksek bir oran baktığımızda ve İstanbul’la ilgili şöyle de bir problem var: İstanbul’da konut edinimi ihtiyaçtan ziyade ticarî amaçlı yürütülen, ticarî amaçlı olarak edinilen bir durumda, ticarî amaçlı kullanılıyor yani yatırım amaçlı; bir konutu olan bir daha alıyor. Şimdi, siz

“Hanede konut olsa da işte, çocuğun konutu yoksa çocuk konut sahibi olacak.” Yani İstanbul’da varlık sahibi, gelir sahibi insanlar, aileler yine bu konutları çok rahat alacaklar değerli arkadaşlar. Zaten 5 milyonluk bir konutu da orta gelirli bir vatandaşın alma şansı yok.

Bu arada “orta gelirli vatandaş” tanımınızı da sormak istiyorum size: Nedir orta gelirli tanımı yani aylık geliri nedir, hanesine giren gelir ne kadar? Mesela, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nebati’nin şöyle bir açıklaması var, bunu da sorayım size: “Birinci bölgede azami gelir 80 bin TL, ikinci bölgede 65 bin TL, üçüncü bölgede de 45 bin TL olacak, bunları geçmeyecek.” şeklinde bazı gelir seviyeleri paylaştı. Bu üst gelirler bile, bugün Türkiye’de açlık sınırı, yoksulluk sınırı düşünüldüğünde, asgari ücret düşünüldüğünde, ortalama gelir düşünüldüğünde zaten yüksek değil mi? Sizin ortalama gelir tanımınız nedir yani kimler yararlanacak bu satışlardan?

Yine, Nebati’nin bir açıklaması var. Şimdi, bir yandan hazineden vatandaşa kaynak aktarıyorsunuz. Evet, yüzde 30’unu aşan kısmı hazine tarafından üstlenilecek alınan dairenin. Müteahhitlere de Kredi Garanti Fonu destekli 25 milyar liralık finansmana erişim imkânı sunuyorsunuz. Bir taraftan müteahhitlere de bir şekilde bir kaynak aktarımı var yani burada; bunun altını da çizmek lazım.

Bankalara baktığımız zaman bankalarla ilgili de şunu söyleyebiliriz ancak: Kusura bakmayın da kamu bankalarını iktidarınız döneminde iktidarın çiftliği hâline getirdiniz, her türlü kaynak aktarımını kamu bankaları üzerinden yaptınız. Bu bankaların sermayesi hazineye ait olmasına rağmen ve halkın vergileriyle oluşmasına rağmen, hazineden karşılanmasına rağmen siz, iktidarınıza yakın müteahhitlere, medya patronlarına, yandaş şirketlere, vakıflara kredi musluklarını açtınız; hatta dağıtılan bu milyarlarca lira kredinin yasal takibini bile doğru dürüst yapmadınız, tekrar tekrar krediler vermeye devam ettiniz bu kamu bankaları üzerinden. O nedenle, diğer taraftan, kamu bankalarının da bir kaynak aktarımı ve kamu bankalarına da nefes aldırma hamlesi olduğunu görüyoruz bu uygulamanın.

Yine, dağıtmış olduğunuz bu etki analizinde 2023 yılı için 2,7 milyar TL’lik bir etkisinin olacağını söylediniz. O zaman, tekrar sormak istiyorum: Neden yüzde 5 hazineye, yüzde 5 Cumhurbaşkanına -yani toplam yüzde 10- bütçeye ekleme yetkisini koyuyorsunuz? Madem bu kadar büyük etkisi yok, neden bu koyuluyor, bu yetki veriliyor yani 422 milyar TL’lik bir ekleme yetkisi, yük getirme yetkisi veriliyor? Buna da bir cevap alalım.

Bir diğer sorum da kanun teklifinin ikinci fıkrasında şöyle bir tanımlama var: “Henüz başlamamış veya yapımı devam eden konut projeleri açısından mülkiyeti yüklenici firmalara geçecek olan konutlara ilişkin...” Bu tam olarak ne demektir? Yine bu madde kapsamında “Gayrimenkul geliştiricileri de yüklenici kabul edilir...” Bir de bunun maddeye neden eklendiğini açıklansanız sevinirim.

Sonuç olarak, görüldüğü gibi, bu düzenleme aslında, Türkiye’de, yine parası olan vatandaşlara konut edindirme ve müteahhitlerin elindeki stokları eritme projesidir; hiç kusura bakmayın. Öyle, sizin söylediğiniz gibi konut arzını sürdürülebilir hâle getirmek falan değil. Onu biz de tabii ki destekleriz, biz de yaparız hiç endişeniz olmasın bu konuda.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Orhan Yegin, buyurun.

ORHAN YEGIN (Ankara) – Başkanım çok teşekkür ediyorum.

Yani çok fazla seçim yatırımı olarak hâlâ konuşulmaya devam etti; o yüzden bir iki cümle daha burada kurmak istiyorum.

Üstten, tepeden baktıkları milletin gücünü ve önemini belki de yeni yeni öğrenenler, milletsiz bu işin olmayacağını, nihayet almak zorunda oldukları millete sadece seçim zamanı ihtiyaç duydukları için olsa gerek yapılan her işe, her yatırıma, her şeye seçim yatırımı nazarıyla bakıyor veya öyle yaftalıyor olabilirler.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, bu sözünü düzeltmesini talep ediyorum Orhan Bey’in.

SALİH CORA (Trabzon) – Ne alakası var, niye düzelterek ya? Doğruyu söylüyor.

CAVİT ARI (Antalya) – “Millete tepeden bakan” diye kimi kastediyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Niye düzeltsin ya? Bir eleştiri yapıyor, hakaret etmedi kimseye.

SALİH CORA (Trabzon) – Herkes istediğini konuşacak, bizden kimse konuşmayacak; yok ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Sizin o zaman millete tepeden bakan ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Herkes istediğini konuşacak, bizden kimse konuşmayacak!

CAVİT ARI (Antalya) – Sizin ya, tepeden bakan!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz neler neler söylediniz, neler söylediniz...

CAVİT ARI (Antalya) – Ne söyledik Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neler söylediniz...

CAVİT ARI (Antalya) – Ne söyledik Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Kalpazan” bile dedi arkadaşınız, daha ne desin.

SALİH CORA (Trabzon) – Bekaroğlu’nun söylediklerine bakmadın mı ya! Ayıp ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Sizi tenzih ederek söyledi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, Başkanım, çok ağır laflar ediliyor...

CAVİT ARI (Antalya) – Böyle, tepedencilik yaklaşımı sergileyen sizsiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...çok ağır laflar ediliyor, şahsiyatla uğraşılıyor, biz en azından siyasi bir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz eleştiriye açık olacağız hepimiz ama hakaret etmeyeceğiz elbette.

Buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Ayıp ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Cümlemi yenilemek istiyorum müsaade ederseniz, geri almamın söylendiği cümlemi yenilemek istiyorum ve diyorum ki: Üstten, tepeden baktıkları milletin gücünü ve önemini yeni yeni öğrenenler...

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, nereden biliyorsun böyle baktığımızı? Kimi kastediyorsun arkadaş?

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...milletsiz bu işin olmayacağını nihayet anlamak zorunda kalanlar, millete sadece seçim zamanı ihtiyaç duydukları için olsa gerek...

CAVİT ARI (Antalya) – Biz milletin hakkını hukukunu savunuyoruz, yetimin hakkını savunuyoruz, bu mu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Öyle düşünüyoruz, düşünemez miyiz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...yapılan her şeye seçim yatırımı nazarıyla bakıyor ve bunu böyle yaftalıyor olabilirler...

CAVİT ARI (Antalya) – Aynen iade ediyorum bu sözleri sana, aynen iade ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...veya -şimdi tabii, farklı, hepsi bir değil- milletle sadece seçim yaklaşınca, seçim zamanı olunca iletişime geçenler yapılan bunca hizmeti, mütemadiyen, durmaksızın atılan adımları seçim yatırımı olarak görebilirler. Biz yirmi yıldır milletin gönlüne girmeye, milletin hayır duasını almaya yatırım yapıyoruz, bu böyle biline.

CAVİT ARI (Antalya) – Yirmi yıldır aklınıza gelmeyenler geldiği için söylüyoruz biz onları. Seçim yaklaştığı için aklınıza gelenler nedeniyle söylüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade ederseniz fikirlerini ifade etsin Orhan Bey.

SALİH CORA (Trabzon) – Her şeye laf yetiştiriyorsunuz ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, müsaade edin konuşsun arkadaşlarımız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O zaman konuşma metinlerimizi verin, öyle konuşalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Valla artık Cavit Bey bir sansür kurulu yapsın, kimin ne konuşacağına karar versin yani.

CAVİT ARI (Antalya) – En çok sansürleyen sizsiniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben öyle bir şey yapmıyorum, sadece hakarete müdahale ediyorum.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, gerçekler acıdır.

Şimdi, ikincisi, işte bürokratlar burada, ben onları savunacak değilim, kendileri kendilerini savunurlar. Ama, bürokratlar burada çok tehlike görmüşler, burada yolsuzluk veyahut da işte kanunsuz birçok iş yapılmış, bundan dolayı metnin içerisine, Cumhurbaşkanına... “O da nedir?” diye sordüğümüzde, Sayın Bekaroğlu “Sen okursan bilirsin.” dedi, sonra da konuşmasını tamamlarken bir örnek verdi Bekaroğlu. İşte, burada, Cumhurbaşkanına bazı sınırların, çerçevenin çizilmesiyle ilgili yetki verilmesini, bürokratin korkaklığı, yarın başına iş geleceği için, bundan emin olduğu için işi üzerinden savma telaşı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bürokrata “korkak” demedim ama tedbirini alıyor, doğru yapıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya neyse... Yani başından savma telaşı. “Korktuğu için yani yarın başıma iş gelir, burada kanunsuz, acayip kötü bir iş yapılıyor ve bundan dolayı, bunu yapanlar olarak sizler yargılanacaksınız.” tarzı bir şeyiniz oldu. Daha önce bu Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Şener de benzer bir ifade kullanarak “Ya, biz burada kanun yapıyoruz, bu kanundan dolayı yarın yargılanmayız, modern demokraside...” Yasama dokunulmazlığı diye bir şey var. Bir defa, buna kimsenin, en başta bir yasamanın mensubu olarak sizin laf söylemeniz doğru değil; bir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben öyle bir şey demedim, “Allah’a hesap vereceksiniz.” dedim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İkincisi, şimdi “Meclisin saygınlığı” diyorsunuz ya, Meclisin saygınlığını hep beraber, hepimizin kollaması lazım. Kanun, yasama dokunulmazlığı diye bir şeyi bu Meclisin mensuplarına, TBMM üyelerine vermiş, dolayısıyla herkesin bir kanun teklifi getirme, bu kanun teklifini tartışmaya açma gibi, çok yasal, tertemiz, berrak bir hakkı var.

Şimdi Cumhurbaşkanımıza bazı yetkilerin verilmesi... Aslında, burada, her şeyin, her teferruatın kanunda, kanun yapılırken yer almamasıyla ilgili olarak Meclisin yıllardır yaptığı pratiğin bir yansıması olarak, burada bazı sınırların genişletilmesi, çerçevenin farklı zamanlarda, farklı şekillerde genişletip, daraltılmasıyla ilgili Cumhurbaşkanına verilen bir yetki. Burada bir korku veyahut da burada bir başka şey olmasından kaynaklı bir şey yok

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Orhan Bey kardeşim, bunları biliyoruz. Hangi konuda Cumhurbaşkanına yetki verilir, hangi konuda verilmez biliyoruz biz. Sen bize ders anlatma, biliyoruz nerede yetki verilip verilmediğini.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, bir eleştiri yaptınız, cevap veriliyor, müsaade edin lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yapılacak en ufak bir çerçeve genişletilmesinin, Meclise, Plan ve Bütçeye, Genel Kurula getirilerek Meclisin burada yeniden, o teferruat üzerinden tartıştırp yorulmaması için yapılmış pratik bir çözüm olduğunu değerlendiriyorum. Eğer başka bir şeyse, oradan siz de arkadaşlar da ona göre bir şeyler söylerler.

Şimdi “Konut arzı talep mi, konut arzı sonuç mu?” “Arz mı, talep mi?” Bu tartışma şeye döndü “Faiz sebep mi, sonuç mu?” “Arz mı sebep, talep mi sonuç?” Ya, arkadaşlar, konut talebi var ve bu şöyle bir şey değil: Şu memleketteki, şu kainattaki bugün var olan konut talebini çözdünüz ve bitti, bir daha bu kainatta konut diye bir şey talep edilmeyecek; ya, böyle bir şey yok. Bir nüfus artış hızımız var, her yıl 1,5 milyonun üzerinde insan doğuyor; her yıl 1,5-2 milyon insan üniversiteden mezun oluyor; askerliğini bitiriyor, geliyor, evleniyor; çoluk çocuk sahibi oluyor, işe giriyor. Artık aileler küçülüyor, daha çekirdek aileler oluşmaya başlıyor. Bu konut ihtiyacı hiç bitmeyecek bir şey yani toplum zenginleştikçe bu konut ihtiyacı artacak. Bugün, senin çocuğun gidiyor, İstanbul’da üniversitede okuyor. Yarın, ekonomin daha iyi olursa, senin çocuğun gidip yurttan kalmayı tercih etmeyecek, diyecek ki “Ben bir konutta oturayım.” Ya kiralamayı tercih edecek ya “Satın al, anne-baba.” diyecek Yani bu zenginleşme oldukça, toplumun refahı arttıkça, 1 trilyon dolarlık gazı Allah’ın izniyle pompaya verip, satışına başlayıp, dolarları, dövizleri ülkemizin bütçesine kattıkça, terörden arındırdığımız Gabar’daki petrolü, Manisa’daki petrolü, başka başka yerlerdeki petrolü bulup, bütçemizi arttırdıkça, refahı arttırdıkça konut talebimiz, konut ihtiyacımız artacak bizim ya. Bu Hükûmet bunları başaracağı için, bugün bütün konut ihtiyacını çözsé bile, yarın yine, konut ihtiyacı ortaya çıkacağını öngörerek, bilerek Mustafa Savaş Bey diyor ki: “Bugün konut arzındaki sürekliliği arz etmemiz lazım.” Dolayısıyla, yok “Arz mı talebi üretti, talep mi arzı üretti?” “Faiz sebep midir, sonuç mudur?” Orada da dünya kadar dalga geçtiniz; evet, Cumhurbaşkanımız ne dedi? “Biraz sabır göstereceğiz, biraz tahammül edeceğiz.” Ama buyurun, o sabrın sonunda bugün -Allah’a hamdolsun- enflasyonun da düştüğü, işsizliğin de artmadığı bir döneme doğru gidiyoruz. Cenab-ı Allah’a sonsuz şükürler olsun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından gürlütler)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, Orhan, böyle bir şey yok; enflasyonda baz etkisiyle düşme müşme yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, bugün hatiplerden biri dönüp bizim Bakan Yardımcımız Hanımefendiye hitaben...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Nerede enflasyon düştü?

CAVİT ARI (Antalya) – Sen hangi ülkede yaşıyorsun ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir müsaade edin, fikirlerini tamamlasın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir dakika ya, hakaret mi var size ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) – ...dedi ki: “Ya, bu ‘sosyal konutlar’ dediniz, kuralar çekiyorsunuz; hani nerede? Benim de gidip bunları bilmem görmem...” Mesela keşke bize söyleseydiler, milletvekili arkadaşlarıyız biz, 4 Ocakta Etimesgut Ballıkuyumcu’da 3.800 tane sosyal konut projesinin kura çekim töreni yapıldı basın önünde, medya önünde, noter önünde ve müracaat edenlerin önünde. 6 Ocakta Ankara Sincan Yenipeçenek’te 4.800 sosyal konutun kura çekim törenini yaptık -aynı şekilde- basın önünde, millet önünde, katılımcılar önünde, başvuruçular önünde, herkesin önünde. 10 Ocakta Gölbaşı Gerder’de 1.545 sosyal konutun, 11 Ocakta Mamak’ta 3.645 sosyal konutun... Daha var, tek tek sayayım mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – 81 ilde yaptık.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani bunları, burada sanki olmuyormuş gibi, böyle bir algıya sebep olacak şekilde Bakan Yardımcımıza, bakanlarımıza söylemektense o ildeki yöneticilerimize sorsak onlar da size söylerler, davet ederler; gider o garipelerin, o sosyal konuttan almaya çalışan insanların bir kurasını da size çektirirlerdi, daire numarasını o noter huzurunda siz çeker, siz verirdiniz. La ilahe illallah ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 2019’da çektiğiniz kuralar ne oldu? 2019’un kuraları ne oldu?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Her şeye böyle bir esrarengizlik...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - 2019’un hesabını verin! 2019’da 100 bin konut ne oldu, onun hesabını verin!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade edin, tamamlasın.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Her şeyde böyle bir esrarengizlik üretme çabası. “Öyle diyorsunuz ama aslında öyle değil.” gibi havası. Bırakın bunları ya, her şey yapılıyor ya! Söylenip de yapılmamış hiçbir şey yok Allah’a sonsuz şükürler olsun, neden bahsediyorsunuz ya!

Şimdi, Başkanım, sürem az kaldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamlarsanız, bir dakika süre vereceğim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Nasıl bir öz güvendir bu, tebrik ediyorum sizi, gerçekten kutluyorum yani!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok “Müteahhide kaynak aktarma, şu bu...” Başkanım, fırından ekmek alırsan fırıncıya kaynak aktarmış olursun, kasaptan et alırsan kasaba kaynak aktarmış olursun; gider ne bileyim, kıyafet alırsan konfeksiyoncuya kaynak aktarmış olursun, daire alırsan o daireyi üretene, satana kaynak aktarmış olursun. Yani kalkıp kalkıp böyle bir imaj oluşturmaya... (CHP sıralarından gürültüler)

Şimdi, söylemek istediğim şey şudur: Şimdi, biz çiftçiye makine ekipman desteği çıkarıyoruz “Hangi üreticinin cebine para sokmaya çalışıyorsunuz, finanse ediyorsunuz?” diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, süreniz doldu, bitirerseniz...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bitiriyorum.

Borç silelim, vatandaşın sırtında, bu ödenememiş yani artık rezil olmuş süreçler, takibe düşmüş, süreç kötü olmuş “Vatandaş kurtaralım bu dertten.” diyoruz, borç siliyoruz, siz işte “Siz Varlık Fonunu finansa aktarıyorsunuz.” diyorlar.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Derdi kim yarattı?

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Eğitim teşviki verelim, eğitim yatırımları artsın, çocuklar daha fazla özel okullarda okuyabilsin.” diyoruz “Özel okul patronlarına finansman aktarıyorsunuz.” diyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız... Anlaşıldı diye düşünüyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, “konut alım desteği” diyoruz “Ya bankalara ya müteahhitlere para aktarma.” diyorlar. “Savunma sanayi desteği” diyoruz “Akrobasya, yandaşa para aktarma.” diyorlar. “İHA, SİHA desteği” diyoruz “Geleceğiz, dokunacağız.” diyorlar Başkanım, mantık böyle çalışıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, böyle çalışan bir mantığa hak hukuk, gerçek çerçevesinde anlatacağın hiçbir şey isabet etmez. Çünkü mantığı başka türlü çalıştırıp izahı başka türlü yapmak istiyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, son cümlem: Dolayısıyla, bizim için bu işte önemli olan vatandaşımızın mülk edinmesidir, vatandaşımızın mülk edinmesi için de bir kaynak, bir genişlik açılmıştır. Bunu düşünene, bunu önerene, bunu getirene, bunu planlayana, bunu da bugün kanun teklifi olarak buraya sunana ve bu Komisyonunda ve Genel Kurulda kabul edecek olanlara teşekkür ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yaparsa AK PARTİ yapar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Sibel Özdemir, buyurunuz lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Karşı tarafı dinlediğimiz zaman şimdi... Burası Plan ve Bütçe Komisyonu Sayın Yegin, az evvel siz yoktunuz, söyledim ben konuşmam esnasında; mesela şöyle bir cümle kurdunuz ve bu, Plan ve Bütçe Komisyonunda kurulmaması gereken bir cümle: “Her şeye bunların söyleyeceği bir şey var, bir eleştirisi var.” “Her şeye bunların” kavramını kullanarak...

CAVİT ARI (Antalya) – Yakışksız sözler!

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Bunların” derken...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Bu doğru bir kavram değil. Bugün az evvelki konuşmanızda da Ekrem Bey’i ya da sizi dinlediğimiz zaman yani bu refah artışı, vatandaşlarımızın zenginleşmesi; ya, bunları verilerle desteklemeniz lazım. Bakın, millî gelirimiz düşüyor, kişi başına millî gelirimiz düşüyor. Tarihin en yüksek enflasyon ortamıyla karşı karşıyayız. İşsizlik verileri çok yüksek, tarihin en yüksek genç işsizliğini yaşıyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Avrupa ülkelerinde de öyle; İngiltere’ye bakın, Fransa’ya bakın, Almanya’ya bakın.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Öyle değil.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Avrupa ülkeleri değil, bakın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hatibe müsaade edelim lütfen, fikirlerini paylaşıyor.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Ekrem Vekilim, Avrupa ülkelerinde, EUROSTAT’ın verilerine baktığımız zaman, eğitim düzeyi arttıkça işsizlik sayısı artan ülkeyiz. Bu tablo doğru mu? Yani millî gelirimiz düşüyor, düşük gelir tuzağındayız şu an. Ya, bu gerçekçi verileri niye kabul etmiyorsunuz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, bir şey söyleyeceğim, sadece bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Karşılıklı konuşmayalım. Arkadaşlar, tamamlamamız gerekiyor, yarına bu kanun teklifini yetiştirmeye gayret ediyoruz, toparlamamız lazım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çevre ve Şehircilik Bakanı Ağrı’ya geldi. 2 şahıs geldi, dedi ki: “Biz iş istiyoruz.” “Tamam.” dedim, ellerinden tuttum, Bakan Bey’e getirdim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Ekrem Bey, ikili diyalog usulümüz yok. Rica ediyorum ama uzatıyoruz, sonra konuşursunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sadece şu cümleyi söyleyeyim, dedi ki: “Ekrem Bey, ben seni hemen şirkete yönlendireyim.” “Efendim, ben kamu istiyorum.” dedi. “Kamu yok.” dedi. “Ben kamu istiyorum, kamuya geçmek istiyorum.” dedi, şey yapmadı. Bakın, bunları mühendisler dedi, dolayısıyla, bir de burada gizli işsizlik...

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, Ekrem Bey, ne anlatıyorsun Allah aşkına! Burada bir kişiyi anlatıyorsun, milyonlar işsiz ya!

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ya, ama bakın, Sayın Çelebi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Ekrem Bey, teşekkür ediyorum. Sibel Hanım, genele hitap ederseniz, rica ediyorum...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Çelebi, ne olursa olsun ülkemizde ciddi bir genç üniversite mezunu işsizliği var, bunu kabul etmemiz gerekiyor. Ciddi bir gelir adaletsizliği var, servet dağılımının en yüksek yüzde 1’iyle en düşük yüzde 1’i arasında ciddi bir makas var ve ciddi açılıyor. Bir refah artışından bahsedemeyiz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bahsediyoruz, gelin, bakın.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Gerçekçi olmak zorundayız, ciddi bir alım gücü sorunu var, bunları yok sayamazsınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, her hatibe müdahale etmeyi bırakalım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şimdi, ben kanun teklifinin kapsamına geliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bir saniye, ilave edeceğim sürenize.

Demokratik bir ortamdayız, aynı şekilde düşünseydik herhâlde hepimiz aynı partide olurduk, hepimiz aynı şeyleri söyledik. Hepimiz aynı şeyleri söylüyor olsaydık burası demokratik bir ülke olmazdı zaten. Farklı şeyler söyleyeceğiz ve tahammül edeceğiz birbirimize. Her konuya sanki böyle hakaret varmış gibi, birbirimizi rencide ediyormuş gibi bakarsak demokratik bir ortamdan uzaklaşırız, tahammül kültürümüz de zayıflar. Rica ediyorum, farklı fikirlere, özellikle de sahip olduğumuzdan farklı fikirlere saygı duyalım, sırası geldiğinde biz de fikirlerimizi ifade edelim ama başka türlü bu işi tamamlamayacağız.

Sibel Hanım, buyurun, devam edin.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şimdi, konut piyasası özeline geldiğimiz zaman ise ciddi bir sorun bu sektör. Hazırlanan kanun teklifinde detaylı bir şekilde bütün aşamalar açıklanmış, bir fon mekanizması kuruluyor. İşte, yükleniciler, kamu bankaları ve bütün bu süreçteki bütün yetkiler de Cumhurbaşkanına bırakılmış; o fiyatların belirlenmesi, vadeler, faiz oranı, hangi bankalar bütün bu kapsamda Cumhurbaşkanının yetkisinde, usul ve esasları detaylandıracaksınız ama neticede Hazine Bakanı ve Cumhurbaşkanına bu yetki verilecek. Ama burada, işte, anayasal anlamda bir sorun alanı oluştuğu için ve bütçede ciddi bir kullanım yetkisi verildiği için, bu sorunları dile getirdiğimiz zaman... Kamusal görevimiz gereği bunları sormak zorundayız.

Şimdi, sektörde ciddi bir dengesizlik var. “Bir arz güvenliği sağlanacak.” diyorsunuz. Yapılmış konutlar var, kimler alıyor bu konutları? Fiyatlar neden bu seviyede? Orta hâlli bir vatandaş Türkiye koşullarında neden bu konutları, var olan konutları satın alamıyor? Kredi mekanizması nedir? Yüklenicilerin belirlediği rayiç bedeller nedir? Ya, tamamen denetimsiz, sorunlu bir alan.

Şimdi, tabii, para, faiz, döviz kuru ve TL değer mekanizması; burası ciddi bir ekonomik sorun alanı olarak duruyor. İşte, bu yeni bir modelle bu aşılmaya çalışılıyor ama bu kısa vadede çözülecek bir sorun değil yani kısa vadede bunun etkisini yaşayamayacak vatandaşlarımız, bu çok uzun vadeli bir süreç. Sizin getirdiğiniz bu yapı, bu sorunu ne kadar çözecek; bizim kaygımız bu. Bunu çözebilecek mi? Üç ay içerisinde bir seçim bekliyor ülkeyi. Bu mekanizmaların hepsi çok sorunlu; TL'nin aşırı değer kaybetmesi, faiz, döviz kuru ve enflasyon, bu sarmal içerisinde, bu getirdiğiniz kanun teklifi ne kadar etkin olacak? Bir fon kurulacak, bu fonun çalışması ve sonuç vermesi... Bunları dikkatinize sunmak istiyorum.

Sayın Cavit Arı'ya teşekkür ediyorum, önemli bir konuyu açtı, o nedenle ben de söz aldım. Şimdi, Sayın Hazine Bakan Yardımcımız da burada, zaman zaman da ilettik bu sorunu, bu Komisyonun kabul ettiği bir kanun teklifiyle, kendini “evim mağdurları” olarak nitelendiren... Ve bu Komisyon'da da işte yüzde 20 hizmet bedeliyle birçok firma lağvedilip belli firmalar belirlendi ve o firmalar üzerinden de “evim” mağduriyeti yaşayan vatandaşlarımızın bu mağduriyeti giderilmeye çalışıldı. Ama sorun devam ediyor Sayın Bakan Yardımcısı, ben TMSF Başkanlığına da ilettim bu sorunu. Burada, yüzde... Bir defa, firmalar kanunu uygulamıyorlar yani mevcutta da konutta sorunumuz var; buna da odaklanmamız gerekiyor. Yüzde 80 bedeli ve vade farkı var, geri alamıyorlar ücretlerini yani bu konunun tekrar detaylı çalışılması gerekir.

Artı, İstanbul'da, benim seçim bölgem olan Esenyurt'ta ciddi bir konut mağduriyeti var. Hayalden, kâğıt üzerinde satışlar yapılmış. 200 bine yakın vatandaş hukuksal bir sonuç alamıyorlar. Müteahhitler var, kâğıt üzerinde konutlar satılmış... Ya, bunlar da var, bu sorunları da gündeminize almanız gerekiyor. Salt, uzun vadeli bir proje değil, mevcut olan sorunlara da odaklanılması gerektiğini düşünüyorum.

Başkanım, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Yalnız, bana göre sol taraftaki arkadaşlardan verdiğim sürenin olabildiğince verimli kullanılmasını rica ediyorum.

Sayın İsmail Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz, çok değerli Bakan Yardımcılarımız, değerli bürokratlarımız, basın mensuplarımız ve çok değerli sivil toplum örgütünün temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu kanun teklifiyle... Mustafa Savaş Vekilimiz ve 71 milletvekili arkadaşımız bu kanun teklifine imza attı. Tabii, AK PARTİ iktidarlarında şuna bakmak lazım; konut gerçekten de herkesin sahip olmayı arzu ettiği bir varlık ve herkesin hayali. Ve geçmiş dönemlere baktığımız zaman, AK PARTİ iktidarlarında konut sahibi olan kesimlere baktığımız zaman gerçekten de önemli sayıda vatandaşımızın konut sahibi olduğunu görmekteyiz. Eskiden orta sınıftaki vatandaşlarımız konut sahibi olamazken... Ben bunu yaşantımdan da biliyorum, diyelim ki bir doktor olarak hastanede çalışırken hemşire arkadaşlarımızın, sağlık memuru arkadaşlarımızın ev sahibi olmaya ait bir hayalleri dahi yoktu ve AK PARTİ'nin iktidara gelmesiyle bu arkadaşlarımız ev sahibi oldular, hatta 2'nci evlerini ve arabalarını aldılar ve bunlar güzel bir şey. Bununla da kalmadı, AK PARTİ iktidarlarında TOKİ'ye büyük

bir destek verildi. Bugün 1 milyon 170 bin konut yapıldı ve alt gelir grubuna sahip vatandaşlarımız da yani asgari ücretle çalışan kardeşlerimiz de konut sahibi oldu. Geriye dönüp baktığımız zaman bu gerçekten de önemli bir atılımdır.

Şimdi, biz bu dönemde ne yapıyoruz? Yine, konut edinmeyi arttırmak istiyoruz. Tabii, Covid sürecinde yaşadığımız emtia fiyatlarının artmış olması, inşaat maliyetlerinin artmış olması, tüm dünyadaki enflasyonun artmış olması, maliyetlerin artmış olması gerçekten de piyasa dengelerini altüst etti. Sayın Savaş da ifade etti: İşte, daha önce 1 milyon bağımsız bölüm yapı ruhsatı alınırken bunun 500 bine düşmüş olması gerçekten de arzın ne kadar düşmüş olduğunu göstermektedir. Tabii, arz düşünce talep de artınca... Bugün, Türkiye’de aşağı yukarı 1 milyon ila 1 milyon 200 bin civarında çocuk doğmaktadır. Bunların evlendiğini varsayarsak, aşağı yukarı her aileye bir ev olduğunu düşürsek 500-600 bin tane ev gerekmektedir. Dolayısıyla bir taraftan biz devlet olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde Cumhuriyet İttifakı olarak dar gelirliyle ait konut edinmeyi sağlamak amacıyla zaten mevcut olan TOKİ’lerin üzerine 500 bin konutun daha yapımına başlandı. Bu gerçekten de çok önemli bir şey, burada süreç devam ediyor. Bunun yanında, burada daha çok alt gelir sınıfındaki vatandaşlarımız konut alıyor.

Diğer taraftan, bu süreçte ne yapacağız biz? Daha çok orta gelirli sınıfların ev sahibi olmasına katkıda bulunacağız. Tabii, bir taraftan diyelim ki evini yapmış, satamamış müteahhitlere de bunun faydası olacak, o sektörü de hareketlendireceğiz, yeni ev yapımlarını artıracacağız ve diğer taraftan da insanların ev sahibi olmasını sağlayacağız. Tabii ki burada muhalefetteki arkadaşlar “Bunun finansmanını nasıl sağlayacaksınız?” diyorlar. Burada da gördüğüm kadarıyla Hazine buraya kendisi bir para koymayacak ve neticede bu düzenlemiş olacağı özel tertipleri de satacak, bunu almak isteyen vatandaşlarımız alacak dolayısıyla da buradan bir kaynak oluşturulacak ve onun neticesinde de bu finansman sağlanmış olacak diye ben düşünüyorum.

Tabii, burada, muhalefetteki arkadaşlar şunu ifade ettiler: “Ya, bu, seçime yönelik bir yatırım.” Arkadaşlar, biz vatandaşımızın talebi neyse onu yerine getiriyoruz. Bu, seçime yakın veya uzak, bizim için önemli değil ki biz sürekli vatandaşımızın taleplerini yerine getiriyoruz. Şimdi, biz “Arkadaşlar, seçim geliyor, biz bunu yapmayalım.” mı diyeceğiz? Yani bu istekleri görmezden mi geleceğiz? Peki, diyelim ki bu şeyleri siz yapmış olsaydınız, bu vaatleri siz söylemiş olsaydınız seçim yatırımı olmuyor fakat bunları biz yapınca, bu kanun teklifini biz getirince seçim vaadi oluyor. Bunu da çok doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Dolayısıyla da bu kanun teklifinde diyelim ki bazen size uygun olmayan, eleştirdiğiniz yönler olabilir. Bunu, zamanla ne kadar faydalı veya diyelim ki birtakım pürüzlerin olabileceğini hep birlikte göreceğiz. Neticede buradaki niyet iyi niyet, hasıl olan iyi niyet. Ve dolayısıyla da hem bütçeye bir yük bindirmeyeceğiz hem de diğer taraftan da sektörü hareketlendireceğiz ve ev sahibi olmak isteyenlere de fırsat vermiş olacağız diyorum ben.

Bu teklifimizin ülkemiz, milletimiz adına hayırlı uğurlu olmasını temenni eder, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın İbrahim Kaboğlu, buyurunuz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, 1’inci madde... Sayın Mustafa Savaş ve heyeti tabii bizi dinlemeye çalışıyor, notlar da alıyor muhtemelen ve bizim önerilerimizin ne denli somut ve önemli olduğunu onlar takdir ediyorlardır, kuşkusuz edeceklerdir. Bu nedenle bunu siyasallaştırmaya bence gerek yok.

“Seçime yönelik” derken arkadaşlarımız şunu kastediyor: Yakında seçim olacak, seçim ise siyasal münavebeyi beraberinde getirebilecek. Dolayısıyla, tabii, biz getireceğine inanıyoruz zaten. Şimdi, burada iki yönlü bir sorun söz konusu. Birincisi, yasamanın yetkisinin yürütmeye tanınması, yürütmeye aktarılması. Zaten Anayasa Mahkemesi kararı da bunu söylüyor. Şimdi diyorsunuz ki: “Bütçeye konmuyor.” Ama bütçe burada yazıyor yani bütçeye konmayacak olsa o zaman burada yazmasına gerek yok, bir başka formül bulunurdu. Dolayısıyla burada var olan kelimeleri, deyimleri, kavramları okumak durumundayız. “Hayır, burada yazanı, siz onu görmeyin, nasılsa bütçeden değil.” deniyor. Oysa burada açık. Ve hâliyle ne oluyor? Vatandaşların ödediği bütçelerden, ödediği vergilerden oluşacak olan bütçeden borçlanma olacak ya da bütçeden ödenme olacak. Dolayısıyla buna denk düşen bir Anayasa Mahkemesi kararı da var. Şimdi, bunu görmezlikten gelmek mümkün olmaz ama bunun biraz fazla gayriciddi olarak ele alınması ve o şekilde politik alana kaydırılması gerçekten, cidden esef vericidir.

İçerik olarak Sayın Savaş, böyle bir maddeyi ben ilk kez görüyorum. Tanzimat Fermanı bile bundan daha kısaydı. Bu kadar uzun bir yasa maddesi hukuk devletinde görülmüş bir şey değildir. Neden? Tabii ki siz yazmadınız, bir ekip yazdı bunu, kolektif hazırladınız ama bu çok yönlü olarak sorunlu. Çünkü daha baştan zaten “program” deniyor. Şimdi, hani, norm mudur, program mıdır? Bu yasa maddesi dediğimiz zaman bir norm olmalı. Şimdi, “program” olunca kenar başlık, yazılış tarzı da sanki bir program gibi olmuş ve o nedenle bir yasa maddesinde bulunması gereken deyimler ve teknikler burada kullanılmamış, daha çok program gibi olmuş. Bunu, yalnızca yürütmeye tanınan yetkiler, konu bakımından, zaman bakımından bu yetkilerin ölçüsüz olması açısından değil... Çünkü 13’üncü maddeye göre takdir yetkisi tanınsa da bu yetkilerin ölçülü olması gerekiyor. Ölçüsüz yetkiler hem zaman bakımından hem miktar bakımından; “1 katına kadar artırılır.” demek “Yüzde 100 arttırılır.” demektir. Yani yüzde 5 olabilir de yüzde 100 arttırılma olunca o zaman hukuk devletinden uzaklaşıyoruz çünkü hukuk devleti bizatihi makul olandır; işlemleri makul olan, eylemleri makul olan ve takdir marjı da makul olan devlet demektir. Şimdi, buraya baktığımız zaman çeşitli paragraflara dağıtılmış olan bu yetkiler, takdir yetkileri, hukuk devleti içerisinde ve Anayasa madde 13 çerçevesinde değerlendireceğimiz yetkiler değil. O nedenle, hem burada nicelik açısından uzun ama nitelik açısından da metin anlaşılabilir, öngörülebilir olmaktan uzaktır. Uzak olduğu için, evet, bu bir madde olacak tabii ki oylanırsa, 2’nci ve 3’üncü şeyleriyle birlikte, bu bir yasa maddesi olacak ama bu yasa maddesi maddi anlamda bir yasa olmayacak. Şimdi, bunu ben tamamen bu siyasal tartışmaların ötesinde söylüyorum ve o kadar o takdir yetkilerinde ölçüyü aşan onca yetkinin yanında “erteleyebilir” “gerçekleştirebilir” “belirleyebilir”; bunlar hangi ölçütlere göre olacak? Bunlar hiç belli değil, belirsiz yani belirsizlik öğeleriyle maluldür bütün bu şeyler ve yasa tekniğine aykırıdır. Bizatihi, aslında bunu okuduğum zaman, okuduğumuz zaman 10-15 maddeye yayılması gereken bir yasadan söz ediyoruz. 10-15 maddelik bir yasa hacmi, yasa içeriği nedense 1 maddeye konulmuş ve o madde içerisinde bazı teknik öğeler var. Tamam, kamu bankası Cumhurbaşkanınca belirlenecek; hangi banka mesela, en büyük banka mı, niçin A bankası da B bankası değil? Ölçüt olmalı, bunlar kesinlikle yasanın içermesi gereken hususlar. Yani nesnel olmaktan uzak. Yarın, 14 Mayıstan sonra bir başka Cumhurbaşkanı olabilir -ki muhtemelen de öyle olacak- o zaman siz ona değil... Orada değilim ben yani bu yetkinin, yasama yetkisinin yürütmeye bu şekilde aktarılması bütçe hakkı açısından, bütçe yetkisi açısından çok sorunlu.

Şimdi, bunu Anayasa Mahkemesine götüreceğiz, hâliyle götürmemiz gerekir ama bu kez denecek ki: “Efendim, konut hakkını engellemek için Cumhuriyet Halk Partisi yine Anayasa Mahkemesinin kapısını çaldı.” Yani şimdi, öyle bir çelişki içerisindeyiz ki yani bu çelişkiden burada çıkmak durumundayız çünkü siz de dâhil olmak üzere her birimiz -her ne kadar bürokratlar etmediyse de- Anayasa madde 81’e göre Anayasa’ya sadakat yemini etmiş bulunuyoruz. Anayasa’ya sadakat yemini

içen vekiller topu Anayasa Mahkemesine atamazlar, burada gördükleri Anayasa'ya aykırılığı dile getirmek durumundalar ve onu gidermek durumundalar. Biz zaten sabahleyin Başkana onu önerdik; gelin, birkaç saat geç olsun ama bunu yasa yazım tekniğine göre yapalım.

Evet, şu anda tercihiniz orta sınıftır, biz ise alt sınıfları hedef alacağız kuşkusuz çünkü sosyal devletin gereği odur. Orta sınıfı da kollamak durumundayız ama yoksulları da barınma hakkı açısından, konut hakkı açısından kesinlikle düşünmek durumundayız. Dikkat ederseniz biz şunu sorgulamıyoruz; “Neden sosyal devletin gereklerini yerine getirmek amacıyla alt sınıflara, yoksul kesimlere yönelmediniz?” demiyoruz. Tamam, orta sınıflara siz dürüstçe bunu açıkladınız, biz de “Ama bunun anayasal ve yasal araçları böyle değil; bu, Anayasa'ya aykırıdır.” diyoruz. Şimdi, bunu söyleyince o zaman bunun düzeltilmesi gerekir, bunun ciddiye alınması gerekir yani yasa maddesi bu şekilde yazılmaz. Bu bakımdan, bunu bir kez daha vurgulamış oluyorum ve takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun Sayın Kaboğlu.

Sayın İbrahim Aydemir, başka talep olmazsa son konuşmacımız, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, Mustafa Bey'e de teşekkür ediyorum. Bu düzenleme neyi getiriyor? Fakiri fukarayı ev sahibi yapmayı gerektiriyor. Biz bugüne kadar hep bunu yaptık, millet neyi talep etmişse, milletin ne problemi varsa onları izale ede ede yürüyoruz. Yirmi küsur yıldır böyle geldik, şimdi de bunu yapıyoruz. Zamanlamamız da yok bizim, “Efendim, seçim zamanıdır, öyleyse böyle yapalım.” Hayır efendim, ihtiyaç hasıl olmuştur, öyleyse bu ihtiyacı orta yerden kaldırmak lazım, buna dönük çalışıyoruz ve her daim hazırlıklıyız. Hesabı kitabı sadece ve sadece seçim üzerine yapmıyoruz. Kaldı ki bu neviden tenkit getirenlere de bir dönüp bakmak lazım, ne yapıyorlar? Şunun şurasında seçimlere kalmış üç ay, bizi suçlayanlar, bakıyorum sabahtan beri, “Efendim, seçim için bunlar yapılıyor.” filan, bir aday tespitinde bile aciz hâldeler, sıkıntı duyuyorlar, daha aralarındaki kavgayı orta yerden kaldıramamışlar. Ve bize bu tür suçlamaları getirenler ne yapıyorlar? İftirayla, bühtanla yöneliyorlar. İşte, bugün -ben aslında kendisine de çok değer veriyorum, çok da saygıdeğer bir isim- Süleyman Bey konuşmasının bir yerine kattı, efendim, çocuk et istemiş karne hediyesi olarak. En azından şunu fahmetmek, akletmek lazım ki böyle bir şey olabilir mi?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – A Haber'de bazen böyle baskıyla çocukların aileleri haberleri geri aldrabiliyorlar yani.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nasıl?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Öyle, ben biraz şüpheli yaklaşıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Süleyman Bey, bu iş CHP'nin işi, bu CHP anlayışının işi, bizim değil. Bakın, annesi, sadece şuna bakacaksınız...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sonradan baskıyla ifadeleri geri alan aileler var, tanık olduğumuz için...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir ifade etsin İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Süleyman Bey, bakın, şuna bakacaksınız: Bunların hayata yansıyan çok örneği var. Biz vermiyoruz bu örnekleri, vermeyiz de, gerek de yok ama iş size ait; yaparsanız siz o tür düşük işleri... Bizden böyle bir şey sâdır olmaz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Yok bize ait değil, bizde öyle bir şey olmaz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın, annesine ne diyor? “Biz varlıklı aileyiz, yeri geldiğinde biz başka ailelere destek veriyoruz. Ben evladına karne hediyesi olarak tablet alıyorum.” diyor. Niye bu? Şunun için: Millete dönük yansıtacağımız müspet herhangi bir projeniz yok, programınız yok. İşte sabahdan beri tartışıyoruz; ben teknik mevzulara bir şey demiyorum, onlarla ilgili İbrahim Hocam demin konuştu, çok muttali değilim, hukukçu değilim ama olayın orijin noktasında ne var? Fakiri fukarayı ev sahibi yapmak var. Buna dönük bile ipe sapa gelmez tenkit getirirseniz o zaman size dönüp derler ki... İstismar kapılarını kapatmazsanız millet size yönelmez. Bakın, şimdi ne yaşıyor? Şu an yaşananlar, cari olanlar; bir genel başkanın Efendimiz’in sülalesinden geldiğini iddia edenler filan... Ne adına? Muhafazakâr seçmenden oy alma adına. Bir başkası, beş vakit namaz kılıyormuş, hacıymış filan; bunlara gerek var mı arkadaşlar? Niye? Dediğim gibi hamule olmayınca, birikim olmayınca, heybede millete dönük sunulacak herhangi bir proje olmayınca bu böyle oluyor. Bunu yapmak yerine siz de daha müttekâmil, daha mükemmel şeyler düşünüp buraya yansıtırsanız karşılığı milletin desteği olur.

Senelerdir burada konuşuyoruz; Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi çare olmuş, geçerli olmuş, beş yıl olmuş arkadaşlar ya. “Cumhurbaşkanı” demek, eski sistemdeki “bakanlar kurulu” demek; biz burada bir yetki verirken Cumhurbaşkanına tek adam yetkisi vermiyoruz. Yani eskiden bakanlar kuruluna o yetki veriliyordu, şimdi cumhurbaşkanına veriliyor. Hâlen daha bugün bunlar tartışılıyorsa bu demektir ki yaptığımız işe dönük bile böyle bir yönelmemiz, sahici yönelmemiz yok ya da en azından saygınlık noktasında bir noksanımız var diye ben düşünüyorum. Öyleyse, arkadaşlar, siyasi malzeme isnadını reddederek şunu söylüyoruz biz: Mustafa Başkanım, minnettarız; kendisi de KİT Komisyonu Başkanımız, vukufiyeti de yüksek, bankacılıktan da gelen bir arkadaşımız. Bir özel çalışma yapmış 70 arkadaşımızla beraber, inşallah, milletin yüreğini ferahlatacak bir kanuni düzenlemeye imza atıyor. Allah’ın izniyle de millet nezdinde çok çok itibar görecektir bir sonuç olacaktır. Muhalefet, rahatsız olmaya devam etsinler. Elleri özel bankaları olan partiler bankaları bizim istismar ettiğimizi, siyasi istismara dayanak tuttuğumuzu söylüyorlar. Yahu elinizde banka var ya, banka!

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, ne kadar iftiraya dayalı konuşuyorsunuz ya! Banka nerede bizim elimizde ya, nerede bizim elimizde de böyle iftira atıyorsun arkadaş sen ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O bankayla neler yaptığınızı, ne tür atraksiyonlar içerisinde olduğunuzu millet biliyor. Şimdi, sen burada kalkmışsın “Bankaları kullanıyor...” Hangi bankayı, ne kullanmışsınız ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Siz kullanıyorsunuz devlet bankalarını ya! İşte, ortadasınız ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ezbere konuşuyorsun, senin hayatını burada beş yıldır görüyorum, sen üfürüp duruyorsun, başka bir şey yaptığın yok.

CAVİT ARI (Antalya) – Devlet bankalarını kullana kullana bugünlere geldiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade edin, tamamlasın İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Millet adına en küçük bir şeyin yok. Beş yıldır ben burada görüyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – İş Bankasıyla bizim ne ilgimiz var ya? Ne ilgimiz var?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Senden sâdır olmuş bir tane müspet ne var? Hiçbir şey.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bankalar sayenizde yüzde 400 kâr eder oldu ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Ne var? Devlet banlarını siyasetinize alet ede ede bugünlere geldiniz be! Ayıp ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sadece bu tarafa uyduruktan uyduruktan laf atmak var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, sıranızda konuştunuz, rica ediyorum...

CAVİT ARI (Antalya) – Kamu kaynaklarını bu kadar kullanmaya utanmıyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Özet olarak şunu söyleyeceğim: Ne yaptırırsak doğrusunu yaptık; bu defa da öyle yapıyoruz. Yapan arkadaşımıza, 1'inci imza sahibi olarak Mustafa Bey'e minnettarım, kimin katkısı varsa... Burada konuşmacılar da oldu, elbette onlardan da istifade ettik, onlara da teşekkür ediyorum. Hususen sevgili Başkanımıza, sabrına, o çelebi yaklaşımına da ayrıca minnettar olduğumun altını çiziyorum.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum, saygı sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkanım, İbrahim Bey'in konuşması üzerine söz almak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Garo Bey'e söz vereyim, sonra size vereyim olur mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce söz verebilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani siz önce talep ettiğiniz için ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Verebilirsiniz, Bakanımıza verin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun buyurun, nasıl isterseniz, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hani son konuşmadı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz tahrik ettiniz herhâlde yeni konuşmaları...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben tahrik etmedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, gündem yaptınız anlamında, sebep oldunuz anlamında.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Sayın Başkan, değerli hazırun; konut finansmanı ile ilgili bir yasa teklifi üzerinde konuşuyoruz. Elbette iktidar, lehine argümanlar neyse onu söyleyecek, muhalefet de neresinde eksiklik görüyorsa onu ifade edecek ve nitekim, diğer yasalarda olduğu gibi de konu bu şekilde tartışılarak gidiyor. Sizin söylediklerinizde doğrular olabilir, bizim söylediklerimizde de, muhalefetin söylediklerinde de; sizin söylediklerinizde de yanlışlar olabilir, muhalefetin söylediklerinde de yanlışlar olabilir. Buradan “Vay efendim, siz şunu yanlış söylüyorsunuz, bunu yanlış söylüyorsunuz.” diye abartmanın da bir anlamı yoktur. Özellikle konu bağlamında işi siyasete çekmiş olmasını ben doğru bulmadım yani seçim “PR”ı yaparken herkes yapıyor, Cumhurbaşkanının cuma namazlarında camide nutuk attığını ben söyleme ihtiyacı duymadım, şimdiye kadar hiç söyleme ihtiyacı duymadım; orada da bir riyakârlık var bana göre.

CAVİT ARI (Antalya) – Gazeteciler soru soracak yeri camide mi buldular? Camide mi soru soruyorlar gazeteciler?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Caminin dışında ya.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ama yani karşı taraftan bununla bağlantılı bir şeyler söylenmeseydi bunu bile telaffuz etmezdim. İnsan...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, “İstismar ediyorsunuz.” derken bize dönük, karşı istismar argümanlarını koyuyoruz. “Kim istismar etmiş? İstismarın âlâsı orada.” diyoruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Öbüründe yok mu istismar? Öbüründe istismar olmadığını mı düşünüyorsunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne yaptık?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ne var Sayın Bakanım ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, konumuza dönersek memnun olurum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani siyasi nutuk...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O siyasi konuları başka yerlerde tartışalım, konumuza dönersek sevinirim doğrusu.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Dolayısıyla yani son konuşmaya puan vermediğimi yani bunu beklemediğimi, yakışık da almadığımı düşünüyorum; onu bir tarafa koymak isterim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Puan 9 mu oldu yani?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yalnız, burada teklifle ilgili olarak şunu sormak istiyorum: Şimdi, konut edinmek isteyenlere Hazine'den borç para veriyorsunuz, bir süre sonra katkı payı yapıyorsunuz, sonra da o katkı payını bir süre sonra, borç taksitleri devam ederken geri istiyorsunuz. Ben daha önce, ömrümde böyle Hazine'nin veya bütçe ödeneklerinin borç vermek için kullanıldığını görmedim; bütçeden harcarsınız biter. Eğer bu, bir borç gibi verilecekse zaten krediyi veren banka, banka versin borcu da; önce fazla versin, bir süre sonra o verdiği fazlayı istesin, taksitler devam etsin; bu araya Hazineyi sokmanın bir faydası olduğu kanaatinde değilim yani bankacılık sistemi içerisinde çözülecek bir şeye bütçeyi, Hazineyi karıştırarak işi hiç bütçe geleneğinde olmayan bir mecraya sokmanın çok sağlıklı olduğu kanaatindeyim ben. Ve özellikle buna benzer mekanizmalarla sürekli kamuyu yükümlülük altına sokuyor; bu iktidar özellikle son yıllarda, özellikle son beş yılda yaptığı bütün icraatlarda, sürekli olarak, gelecek yıllara yönelik olarak kamuyu borçlandırıyor, yükümlülük altına sokuyor; bu, doğru bir hadise değil. “Biz borç veriyoruz ama geri alıyoruz, bak, sıfır maliyetli iş yapıyorduk.” demek doğru değil. O zaman başka bir sorun var; taksitlerini öderken ödeyebilsin diye siz buna katkı payı veriyorsunuz da sonra hem katkı payını istiyorsunuz hem de taksitlerini istiyorsunuz. Çifter çifter nasıl ödeyecek katkıyı ödemeye başladığı zaman?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Enflasyona yedirecek, ucuzlayacak, bedavaya gelecek; bütün varsayım enflasyona dayalı.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani enflasyonu kaç hesaplıyorsunuz o zaman? Yine böyle 80-90 devam mı edecek?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Aynen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Onu hesapladığınız için mi böyle bir düzenleme yaptınız? Burada da bir garabet var. Onun için, kalıcı, doğru, sistematik şeyler kurmak lazım. Benim Bakanlığımın son yılında bir “mortgage” yasası çıkarmıştık. Buradaki (6)’ncı bent de o “mortgage”a benzer menkul kıymetleştirmeden falan filan bahsediyor ama niteliği başka. “Mortgage”deki menkul kıymetler borsada işlem görecekti, bankalar ödedikleri krediyi o menkul kâğıtlar vasıtasıyla borsadan finanse edeceklerdi. Şimdi, o kanun hâlen yürürlükte yani kanunda bir değişiklik yapılmadı, iptal edilmedi ama sistem devreye sokulmadı. Bunda özellikle 2008’deki dünya “mortgage” krizi nedeniyle tereddütler oluşmuş olabilir ama o krizin de ortaya çıktığı sonuçları değerlendirdiğiniz zaman öngörülen, daha sağlam tabana dayanan, riskleri ortadan kaldıran bir yapı içerisinde bu devam ettirilebilir. Nitekim, o “mortgage” yasası iki ay tartışıldı, iki ay. Hem Türkiye içinde değişik sivil örgütlenmelerle, meslek gruplarıyla hem ulusal nitelikte hem de uluslararası nitelikte toplantılarla sürekli olgunlaştırılarak hazırlanmış bir

kanun teklifiydi; bu madde kimler tarafından, kaç saatlik mesaiyle buraya getirildi bilmiyorum ama çok uzun tartışmalarla oluşturularak getirilmişti, hazırlanmıştı ve bence Türkiye'nin sermayesini büyütmeye açısından, yaşanan tecrübelerden de yararlanarak riskleri minimize etmek kaydıyla, buna ihtiyacı var.

Süleyman Bey, konuşmasında OECD ülkeleri içerisinde gayrisafi milliî hasıla oranı itibarıyla en düşük konut kredisi kullandıran ülkenin Türkiye olduğunu söyledi. Neden? Çünkü o diğer ülkelerin hepsinde “mortgage” var ve ona dayalı olarak faizler düşük. Şimdi, 0,69’u “Oo, çok önemli bir düşük faizle kredi vereceğiz.” diyorsunuz. Sistemi bir bütüncül olarak, sürekli işleyecek bir sistem olarak koymuş olsanız bugün o faiz, sizin burada yüzde 0,69 yapmaya çalıştığınız faiz, 0,30 olacaktı belki. Onun için, bana kalırsa -SPK temsilcisi arkadaş da var- ikincil mevzuatlar çıkarılmadı, ikincil piyasalar oluşturulmadığı için durmuştu. Konut sektöründe de tıkanma olduğunu ifade ettiniz, büyüme açısından durumu iyi gözükmüyor. “Türk ekonomisinde büyüme oranları iyi.” dediniz ama konut sektörünün iyi olmadığı anlaşılıyor. Bence uygulamaya sokmadığınız o yasa üzerinde tekrar siyasetin SPK’ye talimat verip gözden geçirmesi gerektiği kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Garo Bey, sizden önce bir kısa düzeltme yapacak Sibel Hanım, ona bir yarım dakika söz veriyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Maliye Bakan Yardımcımızın bir bilgi vermesiyle bir düzeltme yapmak istiyorum: Konuşmamda Evim mağdurları için çıkartmış olduğumuz kanun maddesinin başarısızlığından değil... TMSF de Sayın Bakanlık da bu konularda her uyardığımızda bir bilgi notu iletilir bize, mağduriyetin giderilmesi noktasında bir aşama kaydedildi, bilgi notuna göre de mağduriyetlerin giderilmesi noktasında bir çaba var. Sadece kanunu yaparken hizmet bedelini yüzde 20 olarak belirlemiştik, mağdurlar açısından bunun yetersiz olduğu, hizmet bedellerinin tamamının hatta vade farkıyla giderilmesi gerektiğini, böyle bir talepleri olduğunu ilettim. Sayın Bakan Yardımcımıza teşekkür ediyorum, bir eksiklik olmasın, neticede kanunu burası çıkarttı ve Bakanlık da bu konuda hassas, bize gerekli bilgilendirmeleri yaptılar, o mağduriyetin yönetilmesi noktasında başarılı bir sonuç elde edildi. Ben sadece eksiklik olduğunu iletmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, başka talep olması son konuşma, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, değerli arkadaşlar, hep yasama kalitesinden şikayet ediyoruz ve bu yasamada da maalesef bir kalite olmadı Mustafa Bey. Burada etki analizi diye sunduğunuz rakam da çıktı yani bunun bir maliyet olmadığı konusunda bir tespit ortada. Yasamanın... Bakın, demokratik ülkelerde bu iş nasıl yapılıyor? Etki analizi şöyle bulunuyor değerli arkadaşlar: Bu mesele hangi kesimi etkiliyor diye bir tespit yapılıyor yani ihtiyaç ne, ihtiyaç belirleniyor ve bu mesele hangi kesimi hedefliyor diye bir tespit yapılıyor.

İbrahim Bey, orada sohbete geçmiş ama yani “Fakir fukarayı hedefliyoruz.” dedi, İbrahim Bey burada değil mi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “500 bin konut TOKİ tarafından yapılıyor.” dedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Fakir fukarayı konut sahibi yapmak istiyoruz.” dedi, değil mi? Mustafa Bey, size net soruyorum, bu soruma cevap verin: Siz, burada fakir fukarayı mı hedefliyorsunuz? Yani siz “Orta kesimi hedefliyoruz.” dediniz, İbrahim Bey de dedi ki “Fakir fukaranın konut sahibi olmasını hedefliyoruz.” dedi. İbrahim Bey’in “fakir fukara” tabiri nedir? Bir tanımlasın, ben sataşıyorum kendisine. Siz de “orta geliri” tanımlayın bana. “Orta gelirli” ne demek memlekette?

Şimdi, baktığımızda 28-30 bin liralık bir yoksulluk sınırı var. Yoksulluk sınırı dediğimiz, 28-30 bin lira yani bir eve 28-30 bin lira girmiyorsa o ev yoksul. İbrahim Bey’in fakirlik sınırı nedir bilmiyorum, açlık sınırı memlekette 8.500 lira. Yani bir insan kira vermiyorsa, faturaları da ödemesin, yalnızca karnını doyurması için 8.500 liraya ihtiyacı var bir evin. Şimdi, böyle baktığımızda, sizin getirdiğiniz -İbrahim Bey, siz dinleyin, bakın- teklifin İstanbul için, büyük şehirler için örneğini vereyim. Şu anda 3 milyon liranın altında...

İBRAHİMAYDEMİR (Erzurum) – Affedersiniz, tam anlamadım, bana mı diyor Değerli Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bence, Mustafa Bey’i, teklif sahibini muhatap alırsanız... İbrahim Bey fikirlerini ifade etti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama niye? Kararı verecek İbrahim Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Eyvallah ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kararı verecek İbrahim Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorular için diyorum, sorular için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mustafa Bey’in oy verme yetkisi yok, eski Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklifile ilgili sorulara söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İbrahim Bey sonuca karar verecek.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne konuştuğunuzu ben anlamadım kardeşim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey oyunu kullanır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, bakın, 3 milyon liradan aşağı daire yok diyoruz, bakın, 3 milyon liradan aşağı daire yok. Sizin getirdiğiniz teklifle, bu yurttaşlarımızın ilk ay ödeyeceği taksit 13.500 lira, o da sübvans edilmiş olarak. 3 milyona daire alırsa -İbrahim Bey, dinleyin- 13.500 lira taksit ödeyecek.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sen konuş, biz dinliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fakir fukara 13.500 lira taksit ödeyebilir mi ya? Karnını doyuramıyor fakir fukara, 13.500 lira taksit ödeyecekmiş. Hadi, buyurun, bakın. Demek ki fakir fukarayı değil, çok daha üst kesimleri hedefliyorsunuz, orta geliri de değil.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sınırlama var, üst gelirde de sınırlama var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz orta direği çöktertiniz. Memlekette bir yoksullar kaldı. Yani hep eleştiriyordunuz, “Komünizm yoksullukta eşitlendirir.” diyordunuz ya, dediğinizi siz yaptınız. Komünizm de öyle bir şey değildi, onu da söyleyeyim. “Komünistler yoksullukta eşitlenir.” derdiniz ya, siz yaptınız onu. Herkes asgari ücretli oldu, herkes en düşük emekli maaşlı oldu ve memlekette bir yüzde 1 zenginler kaldı, bir de yüzde 90 yoksullar kaldı, bu kadar. Yani yüzde 10 en fazla yaşıyor memlekette, yüzde 90 yoksul şu anda memlekette. Yani bu sisteme de girebilecek kişiler en zengin yüzde 10 içindendir, iddiayı da söylüyorum. En zengin yüzde 10 içinden girebilir bu sisteme. 13.500 lira taksiti kim ödeyebilir ya? Yani en yoksul yüzde 20 ödeyebilir mi, en yoksul yüzde 40 ödeyebilir mi,

yüzde 60 ödeyebilir mi? Ödeyemez en yoksullar. En zengin yüzde 10, bilemediniz yüzde 15 içinden bu sisteme girecekler. 13.500 lira taksit ödeyecek Mustafa Bey, Allah'ını seversen, kim ödeyebilir 13.500 lira ev taksitini ya?

Şimdi, ikinci etki nedir, biliyor musunuz? Konut piyasasına etkisidir. Bir kelime etmediniz ya, soru da sordum size. Ya, bu sistemin konut piyasasına etkisi ne olacak? Ya, bu arz talebe... İkimiz de iktisatçıyız değil mi yani okuduk bu meseleyi. “Piyasada talep var.” diyorsunuz değil mi? Talep canlı.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Arzı destekleyecek Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ev yok. Şimdi, bu, talebi kamçılamayacak mı? Ben Maliye Bakan Yardımcılarına da soruyorum, burada tecrübeli. Hepimiz iktisat okuduk. Bu 0,69 -zaten “Arz yok.” diyorsunuz- talebi kamçılamayacak mı? Bak, ben size örnek veriyorum, yeni telefon açtım, sordum emlakçılara, 3 ayrı emlakçıyı aradım sizinle konuştuktan sonra. “Abi, bu sistem çıktıktan sonra, bu 2-3 milyonluk evlere yüzde 20, yüzde 25 zam geldi.” diyor. Yani talebi kamçıladınız. Mal sahibi olanlar da -Müteahhitler Birliği temsilcisi buradaydı- bu mallarına yüzde 25 zam yaptılar. E, bundan vatandaş kâr mı etti? Kâr mı etti, zarar mı etti, bana söyleyin ya. “50 bin, 100 bin teşvik ettim.” diyorsun, mala 500 bin lira zam geliyor. Bak, konut piyasasına etkisiyle ilgili bir kelime etmediniz. Bakan Yardımcılarına da soruyorum. Ya, canlı olan talebi kamçıladığınız zaman, Sayın Bakan Yardımcım, fiyatlar şişmiyor mu? Bakın, diyorum ya, bu konut sitelerini siz takip ediyorsunuz, Maliye Bakanlığımız takip ediyor, değil mi Sayın Maliye Bakan Yardımcım, takip ediyorsunuz değil mi? Niye? Vergi peşindesiniz, düşük mü gösteriyorlar, yüksek mi gösteriyorlar diye bu siteleri takip etmiyor musunuz? Ediyorsunuz, var biriminiz. Telefon açın, sorun o biriminize, son bir ayda fiyatlardaki -özellikle 2, 3, 4 milyonluk evlerdeki- artışlar ne oldu diye sorun. Bu sistem açıklandıktan sonra yüzde 20, yüzde 25 artışlar var. Bak, konut piyasasına etkisini soruyorum Sayın Bakanım, Mustafa Bey, sizlere soruyorum, Bakan Yardımcılarıma soruyorum.

Üçüncü etki, mali disipline etkisini soruyorum, bak. Hazine ve Maliye Bakan Yardımcılarımız burada. Şimdi mali disiplinle ilgili uğraşmıyor musunuz ya? 1 milyon lira ödememek için, uğraşıyorsunuz belli yerlere, değil mi? Aman, 5 milyon oraya eksik olsun, 10 milyon buraya eksik olsun. Niye? Mali disiplin için uğraşıyorsunuz, değil mi? Şimdi, 440 milyar lira para yaratılacak diyor, Meclis cevaz verirse 440 milyar lira para yaratılacak, öyle değil mi? “En fazla bu olacak.” diyorsunuz. Şimdi, bu 440 milyar lira yaratılan paranın mali disipline etkisi ne olacak, enflasyona etkisi ne olacak? Ya, şimdi, diyorsunuz ki: “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” Ee? Enflasyon patladı. Şimdi, diyorsunuz ki: “Bu yıl enflasyon yüzde 30'lara gerileyecek.” Demiyor musunuz ya? Hatta, yüzde 20'ler diyenler de var. Ya, şimdi, siz KGF'yle para pompalayacaksınız, bu sistemle para pompalayacaksınız. Başka? Seçim yatırımlarıyla para pompalayacaksınız yani trilyon lira para çıkacak piyasaya, bunun enflasyona etkisi ne olacak? Siz bir finansçısınız, hadi buyurun söyleyin; 1 trilyon lira parayı piyasaya pompaladınız üç ayda, beş ayda, altı ayda, sekiz ayda; ne olacak bunun etkisi? Ben size ne olacağını söyleyeyim: 2018 yılında burada oturuyordum, Berat Albayrak orada oturuyordu, tamam mı, o zaman ekonomiden sorumlu bakanlarımızın da hepsine söyledim, dedim ki: “Bakın, seçime gidiyoruz, KGF çıkardınız 250 milyar lira.” O zaman, 250 milyar KGF çıkarmışlardı, Binali Yıldırım Başbakanı, ona da söyledim, dedim ki: Bakın, bu 250 milyarı çıkarırsınız, piyasaya gazı verirsiniz ama bu 250 milyar lira seçime kadar sizi götürür, seçimden sonra sistemi patlatır. Dolar 3,5-4 liraydı, seçimden sonra 8 liraya patladı arkadaşlar.

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Dolar 30 olacak.” diyordunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enflasyon patladı, faizler patladı, Berat Albayrak gitti ama memlekete büyük bir faturası oldu. Yani biliyorsunuz, bu tip hızlandırıcı, piyasaya kaynak aktarıcı... Geçici olarak tatlıdır yani bu kortizon etkisi yaratır, geçici olarak bir canlanma yaratır ama siz şimdi “Seçime kadar götürsün, sonrası Allah kerim. Biz kazanırsak baskıyı kurarız, milleti ezeriz; muhalefet kazanırsa da muhalefetin eline krizi bırakırız.” diyorsanız başka bir şey ama bu, memleketi düşünmek değildir, vatana ihanettir, bunu bilirsiniz; memlekete ihanettir, yoksullara ihanettir; kısa vadeli bakıştan bahsediyorum. Büyük bir krizin yapı taşlarını döşüyorsunuz bakın bunlarla, gelecek büyük bir krizin yapı taşlarını döşüyorsunuz ve sistemik bir krizle karşı karşıya kalacağız. Nasıl ki darbeyi söylediğimde, “Darbe geliyor.” dediğimde inanmadınız, sonra da darbe geldi; şimdi de diyorum ki büyük bir yapısal krizin yapı taşlarını döşüyorsunuz, net olarak söylüyorum.

Dördüncü olarak, “regülasyon” dedim Sayın Bakan Yardımcım, sizlere dedim ya. Sonuç olarak, bir tek konut üreterek mi konut sorunu çözülür? Hayır ya, bunun yanına 10 tane madde koyarım ben; tamam, bu da olsun, bir şey demiyorum ama bu kadar büyük olması, bilmem ne olması... Bunun pek çok boyutuyla tartışılması lazım ama yapısal tedbirleri bunun yanına koymazsanız, bin tane evi olana ayrı vergi uygulamazsanız, yabancılar meselesindeki talebi regüle etmezseniz, 3 evi, 5 evi olana ilave vergi koymazsanız, ilk evi alana “Sıfır vergi alacağım.” demezseniz, bunun gibi yapısal tedbirleri bu tedbirin yanına koymazsanız bu konut sorunu çözülmez. Büyük şehirler dolmuş. Efendim İstanbul’da konut yapmayacak mıyız? Bakın, tekrar ediyorum, İstanbul’da bu yaz susuzluk var. Ya, arkadaşlar, 20 milyon olmuş İstanbul, niye 25 milyon yapıyoruz? Bu sistemle 100-200 bin kişi daha gelecek İstanbul’a. Niye İstanbul’u yüklüyorsunuz kardeşim? Gidin Erzurum’a yüklenin; gidin Gümüşhane’ye, Giresun’a, Van’a, Diyarbakır’a, oralara destek verin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu sistemle gelmez, ikamet şartı var bu sistemin ya!

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, evet.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Konut aldığın şehirde belli bir süre ikamet şartı var, yapmayın ya!

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Çok detaylı bir açıklama yaptım zaten, yapmayın Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, babacığım, bakın, bir çocuk...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayın lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Olmayan şeyi varmış gibi anlatma!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, var; var, var. Şöyle oluyor, bakın, o ikamet şartı şöyle oluyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Nasıl oluyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir evde bir çocuk var, tamam mı, kendi çocuğuna evi alıyor, öyle değil mi? Bunu yapıyor arkadaşlar; çocuğu evleniyor, bilmem ne yapıyor, budur tabii ki.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Öyle almış olamaz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Alır.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Alamaz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Alır, alır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, arkadaşlar, fikirlerini ifade etsin herkes, tamamlamamız gerekiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, kirada oturan çekirdek aileler parçalanıyor. Bizim İstanbul’da yaşamayı daha fazla teşvik etmememiz gerekiyor; kırsalı ve geri kalmış illeri teşvik etmemiz gerekiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Beşinci olarak, son olarak da şunu söyleyeyim. Mustafa Bey, size bir soru soracağım. Bu yüzde 5'i kim ödeyecek?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yüklenici firma. Niye güldünüz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, şimdi, siz iş dünyasında da var oldunuz değil mi? Ben size bir maliyet yüklersem, diyelim ki ilave bir vergi yükledim...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İş dünyasında olmadım ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, diyelim ki... Ben oldum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Savaş, bir sorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, siz bana yüzde 5 maliyet yüklerseniz ben bunu nereye yüklerim arkadaşlar? İçinizde iş dünyasından olan insanlar var, bunu fiyata yüklersin ya. Bu fiyata eklenecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Talep varsa ki talep var, müteahhit birlikleri konuştu, gitti. Talep varsa ilave maliyet fiyata yüklenir yani bunu gene vatandaşımız yüklenecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşte, bütün bu boyutlarla bakarak arkadaşlar, bu yasa teklifi geri çekilsin, yapısal bir tedbir içeren daha geniş bir yasa teklifini çalışalım ve sorularımızı da cevap bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Defalarca bu fıkri ifade ettiniz, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, kısa kısa...

Durmuş Bey söz almıştı ama İbrahim Bey'e önce kısa bir söz veriyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmadan mı verdiniz efendim? Ben de isterim o zaman.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir şey...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden verdiniz, sataşmadan mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herhâlde uzatmak istiyorsunuz Sayın Paylan.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – E, siz de dediniz “Sataşıyorum.” diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olur, size de vereyim söz, tamam, size de vereyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, sataşmadan verdiyseniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sataşmadan değil, bir ifade konusunda açıklık istediniz, açıklık getirecek.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, zaten, sen beni muhatap aldın, “Sataşıyorum.” dedin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Defalarca tahrik ettiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmadan verdiniz, tamam, anladım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herhâlde uzatmak istiyorsunuz bu görüşmeleri, buyurun, uzatın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, estağfurullah.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, ara ara burada kanun filan görüşürken bazı kavramları ya da bazı kelimeleri tartışma mevzuu yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Fakir fukaraya ev...” dediniz ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onu açıklayacağım, şimdi söyleyeceğim.

Keşke arada bir lügat karıştırsak, keşke eş anlamlarına da baksak bazı kavramların, kelimelerin. “Fukara” “fakir” yokluğu ifade ediyor değil mi? Neyin yokluğundan bahsettim ben? Ev yokluğundan bahsettim. Öyle değil mi ya? ikinci bir evi var mı bu vereceklerimizin? Oradaki ön şart nedir? Evin olmamasıdır. Gülüyorsunuz, bak, şimdi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, bitirmemiz lazım bu tartışmayı, rica ediyorum, açıklık getiriyor İbrahim Bey ifadesine.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, burada sataşmayacağım ama sadece şunu söyleyeceğim: Evi barkı olmayanları ev sahibi yapacağız, ev bark yoksunluğu çekenleri ev sahibi yapacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gayet açık söylediniz, sağ olun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Affedersin Başkanım, bir şey daha söyleyeyim, bunu sataşma bağlamında söylemeyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Garo Paylan’la yaklaşık sekiz yıldır beraberiz, aynı dönemlerde milletvekili seçildik ve hep beraber burada Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliği yapıyoruz. Elbette ara ara düştüğü notlardan istifade de ediyoruz, arada cedel ortamı da oluyor karşılıklı birbirimizle ama hiçbir zaman, efendim, böyle gönlümüzde yara açacak kadar derin tartışmalara girmedik.

Tespit bağlamında bir şey söyleyeceğim ben: Garo Paylan demek, istismar demek; Garo Paylan demek, hakikatleri ters yüz etmek demek; Garo Paylan demek, yara kaşımak demek...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, yeni tartışmalar açmayalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öyle ise işi buraya getirmemek lazım diyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu “istismar” lafını geri almasını ya da ben de söz istiyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dedim mi ben bir şey ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya İbrahim Bey, tabii ki sekiz yıldır yüz yüze bakıyoruz ama bu “istismar” kelimesi yakışmadı. Ben de şöyle söylesem: İbrahim Aydemir demek, demagoji demektir. desem...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ee, bu da doğru değil yani bu açıdan bu söz, size yakışmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben tespitleri yaptım, tespitlerime cevap veremediniz. “Fakir fukaraya ev yapıyoruz.” demek...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, devam ettirmemizin bir anlamı yok.

Sayın Yılmaz, sizin kısa bir ilaveniz olacak herhâlde, konuşmuşunuz.

Buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Üç dakikada bitireceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Değerli arkadaşlar, size bir hatıramdan söz etmek istiyorum: 2008 yılı Mayıs ayında Uluslararası Ödemeler Bankasında 35 ülke Merkez Bankası Başkanları Ya, dünyada her şey rahat gidiyor; 1993’ten beri makul bir büyüme var, işsizlik düşük, faiz oranları düşük, güzel bir ortam var. Biz acaba her şeyi düzgün mü yapıyoruz, bir yerde bir yanlışımız yok mu, şunu bir araştıralım diye bir komisyon kurdular. Komisyonun başına Almanya Deutsche Bank’ın Risk Yönetim Genel Müdürünü getirdiler ve o komisyon çalıştı, takip eden temmuz ayında sunumunu yaptı vardığı sonuç şu ki: Bir sıkıntı yok, yola devam. Ve ağustos ayında 2008 krizi patlak verdi. Krizin nedeni de konut kredileriyle ilgili yapılan düzenlemeler ve oradaki şişkinlik. Dolayısıyla şu anda bir çıkıştayız. Tabii, önümüzde bir seçim var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – O sadece konut kredileri değil Sayın Başkan, konut kredileri türev işlemleri.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam, işte, suyunun suyunun suyunun suyu, tamam!

Dolayısıyla şu anda o noktada olmamakla birlikte bu çıkışın, Allah korusun, bir de inişi olabilir. Önümüzde bir seçim var, dolayısıyla siz iktidarda olursanız bunu düşünmeye başlayın, biz de bu konuyu düşünmeye başladık açıkça söylemek gerekirse. Dolayısıyla burada bir riskin tohumu ekildi ve bu yasayla da yeni bir riskin tohumunu ekiyorsunuz.

Hayırlı uğurlu olsun demiyorum, inşallah hayırlı olmaz, böyle bir risk ortaya çıkmaz, öyle bir risk ortaya çıkmaz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ev sahibi olmasını istemiyor musunuz?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Boş laf bunlar ya! Ev sahibi olmanın bin bir türlü yolu var!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Durmuş Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Memleketi adam gibi idare edersin, enflasyonu düşürürsün, herkes de gider bankadan arzu ettiği şekilde kredi alır, yapar! Böyle zorlamayla olmuyor bu iş! Herkes bildiği işi konuşsun, kusura bakma!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gene de “Hayırlı olsun.” der insan ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yine de “Hayırlı olsun.” de Hocam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Takdir milletin; kim ne diyorsa der, takdir milletin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Beyefendi, lafı tersinden anlama. Hayırlı olmasını dediğim, inşallah, bu risk gerçekleşmez. diyorum, kimse ev sahibi olmasını demiyorum.”

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Öyle demediniz, öyle demediniz!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ya, bu kadar... Lütfen, şu tutanağı getirin ya! Allah'ınızı severseniz, şu tutanağı getirin ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, tutanağa bakalım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ayıp ya! Ayıbın üstüne ayıp!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır efendim, ayıp, şu tutanağı getirin ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tutanağı hemen nasıl getireyim Sayın Yılmaz, böyle şey mi var ya, Allah Allah!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, “Bir sorunun tohumunu ektiniz.” diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha konuşmanız bitmedi yani.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “İnşallah, bu gerçekleşmez, bu risk gerçekleşmez.” diyorum. Kim “Dar gelirli insanlar ev sahibi olmasın.” diyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, bir dakikanızı rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Beddua etme, beddua ediyorsun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Beddua etmiyorum, hayır duasında bulunuyorum; inşallah, memleketim böyle bir krizle karşılaşmaz diyorum ya. Niye tersinden anlıyorsunuz? Elbette hayırlı olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, açıklık getirmiş oldunuz, teşekkür ediyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Niye tersinden anlıyorsunuz?

Dediniz ki: “Türkiye’de hane halkının borçluluk oranı yüzde 13.” Öbür tarafta, arkadaşlar görüşmeler esnasında dediler ki: “Herkesi ev sahibi yapıyoruz.” Konut kredisi vesaire... Dolayısıyla “Gelişmiş ülkelerde hane halkının borçluluk oranı çok yüksek.” dediniz ve doğru fakat lütfen, bundan sonra, bu konuları görüşürken birbirimizin omzundan konuşmayalım. Türkiye’de hane halkının borçluluk oranı düşük, doğru fakat bu borçların önemli bir kısmı kısa vadeli geçimi sağlamak için, peynir, ekmek için alınan krediler. Avrupa’daki, yüksek oranlı, harcanabilir gelirin yüzde 80’ine, 90’ına varan bu borçluluk oranının temelinde kırk yıllık, kırk beş yıllık, elli yıllık konut kredileri var. Onların borcu yüksek fakat onlar konut sahibi oluyor. Biz kısa vadeli borçlanıyoruz, bununla -günlük geçimimiz- faturamızı, et parasını ödüyoruz, peynir parasını ödüyoruz; bunu bilin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu sorulara cevap vermek üzere Mustafa Bey’e söz veriyorum. Olabildiğince kısa toparlarsanız seviniriz.

Buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanımız Abdüllatif Şener Bey biraz önce “Bu konut kredilerinin kullandırma aşamasında hazine katkısı niye veriliyor, niye kullanılıyor, niye borç veriyor hazine?” diye bir şey söyledi. Bu, geçmişte de yapıldı Sayın Bakanım. 2009’daki bu kanunun geçici 20’nci maddesine göre Kredi Garanti

Fonunun teminatıyla kullanılan kredilerde temerrüde uğrayan firmaların o borçları hazine tarafından yatırılıyor. İlk defa yapılan bir uygulama değil, daha önce, geçmişte bu kanunda, aynı şekilde, geçici 20'nci maddeyle de yapıldı; ilk değil yani.

Bir de “Siz sürekli yükleniciye destek oluyorsunuz. Yüklenicilerin elinde kalan bu konutları vatandaşlarımızın alması konusunda muhtaç hâle getiriyorsunuz.” şeklinde bir beyan var. Bakın, şimdi, biz burada vatandaşlarımıza vade avantajı getiriyoruz. Şu anda, piyasada bankaların kullandığı konut kredisinde azami vade on yıl; biz on beş yıl, artı faiz desteği veriyoruz. Şu anda piyasadaki faiz oranları aylık 1,75. Baktığımız zaman on beş yıl vadeli bir milyon kredinin kullanılması hâlinde aylık ödenecek taksit 18.306 lira.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fakir fukara...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bir saniye, bakın, mevcut şu andaki diyorum. Bakın, biz faiz desteği verdik, 0,69'la on beş yıl kredi kullandırıldığında daha hazine katkısı ve yüklenicinin desteği olmadan şu anda aylık taksit 9.719 TL; bakın, yarıya iniyor. Hani burada yükleniciye destek oluyorsunuz, vatandaşa destek olmuyorsunuz; yüklenicinin elindeki stokları eritmeye yarayan bir program şeklinde bir eleştiri getirdiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tartışmayı bitirdik, şimdi tekrar açmayalım.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, bu verdiğim örnek vatandaşa verilen en önemli destek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonra geri alacaksınız.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Alacağız. Ama bakın, karşılıksız versek, hibe şeklinde versek bu sefer “Niye veriyorsunuz?” diyeceksiniz; alınca da bu sefer “Geri alıyorsunuz. Niye alıyorsunuz?” şeklinde bir beyanınız var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fakir fukaraya verelim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, biz dar gelirli vatandaşlarımıza yönelik olarak -biraz önce 2 defa söyledim, sunuşta da söyledim- TOKİ marifetiyle bugüne kadar 1 milyon 170 bin konut ürettiğimizi; son dönemde açıkladığımız, altyapısı tamamlanmış arsa üretimi, 500 bin konut, iş yeri, bunları da yapacağımızı söyledik. Buradan yararlanamayan vatandaşlarımızın da bu kampanyadan, bu programdan yararlanabileceğini ifade ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gayet açık Mustafa Bey, devam edin lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Vekilim, siz sormuştunuz; “‘Mülkiyeti yükleniciye geçecek.’ ifadesi ne demek?” Malumunuz, kat karşılığı ve hasılat paylaşımı sözleşmelerinde genelde ruhsat arsa sahibinin üzerine çıkarılıyor, o da konut alan vatandaşlara güvence sağlamak adına. Ha, daha sonra da müteahhide geçiyor. Bundan kaynaklanıyor, o ibareyi onun için koyduk. Yani ruhsatın arsa sahibi adına çıkarılmasında en önemli neden, arsa sahibini projeden satın alan kişileri korumak adına...

Tabii, söylenecek çok şey var Sayın Bakanım ama özet olarak...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha sorularımıza başlamadık ki!

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, siz biraz önce dediniz ki: “Sizin bu getirdiğiniz program daha çok talep artışı oluşturacak fiyatlarda.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oluşturdu.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama bakın, biz, ikinci ele bu programda kredi kullandırmıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olsun, birinci elde talep var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, yüklenicinin uhdesinde olan, mülkiyetinde olan konutlara ve önümüzdeki dönem geliştirilecek olan projelerden konut alacaklara biz kredi kullanıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fiyatlar arttı diyorum, siz tetkik ettiniz mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama uzun vadede o fiyatların da dengeye geleceğini öngörüyoruz. Arzın sürdürülebilmesi noktasında da buna imkân veren bir düzenleme.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hiç bakmamışsınız, piyasaya hiç bakmamışsınız.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yok, piyasaya bakıyoruz, piyasayı yakından takip ediyoruz. Sayın Paylan, biz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çevre Bakan Yardımcısına sorun, piyasaya o bakıyordur belki veya Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısına sorun, onlar takip ediyorlardır.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan... Ama Sayın Paylan, biz dinledik sizi; lütfen, lütfen, biz dinledik. Siz dediniz ki: “Bu düzenlemenin içerisinde hiçbir regülasyon yok.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama bakın, bu düzenlemenin içerisinde ekspertiz kuruluşlarıyla ilgili bir düzenleme var; eğer yanıltıcı beyanda bulunursa onunla ilgili cezai şartlar getiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bulunmazsa...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama bakın, bulunduğunu farz edelim.

Bankalarla ilgili cezai şartlar getiriyoruz, vatandaşla ilgili cezai şartlar getiriyoruz. Bir de ayrıca, biz müteahhitlerle ilgili, yüklenici firmayla ilgili de regülasyonlar, cezai şartlar getiriyoruz. Bir de ayrıca, fırsatçılık yapan, haksız kazanç temin edenlerle ilgili, burada sıkıntı oluşturabilecek kesimlerle ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının bünyesinde de Vergi Denetim Kurulu, Risk Analizi Genel Müdürlüğüne gerekli takip ve denetim süreci şu anda zaten etkin bir şekilde yapılmakta.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Makro denge ve enflasyon etkisi ne olacak, hadi buyurun?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ya, orada çok etki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, artık tamam. Cevap veriyor yani “Yeni arz oluşturuyoruz.” diyor, “İkinci el değil.” diyor; kendince cevap veriyor, siz beğenmeyebilirsiniz cevabı da.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır efendim, vermedi ama; enflasyonun etkisini söylemedi efendim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, bakın, biz zaten bu arzı artırması için bu programı, bu kanun teklifini buraya getirdik; arz artacak ve inşaat sektörü birçok sektörü, üretimle ilgili birçok sektörü destekliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enflasyonun etkisi ne olacak?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Biraz önce de bir milletvekilimiz dedi ki: “Siz sürekli inşaatı destek veriyorsunuz.” Ama bakın, son on iki çeyrektir üretim artıyor yani biz sadece inşaatı, müteahhitlere destek versek... Diğer taraftan üretim, imalat sanayisi on iki çeyrektir artıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enflasyon etkisi ne olacak Sayın Vekilim?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bir de ayrıca, müteahhitlere de sağlanan kredi imkânı, verilecek olan kredi imkânı da arzın hızlı bir şekilde artmasına da vesile olacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enflasyon etkisi ne olacak?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, “Arzı artırıyoruz, böyle bir endişemiz yok.” dedi. Artık bunun üzerinde çok fazla tartışmanın bir anlamı yok yani.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Böyle bir endişemiz yok yani enflasyonu artıracak yönünde böyle bir endişemiz yok; sizin endişeniz var, bakın, sizin endişeniz var ama bizim böyle bir endişemiz yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Para yaratıyorsun diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Savaş, toparlarsanız.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakan Yardımcımıza soru sormuştum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladık artık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, bu piyasaya etkisi, bu emlak piyasasına etkisi nedir noktasında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama onu sordunuz, Sayın Savaş teklif sahibi olarak cevap verdi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, Sayın Başkanım, Sayın Başkanım, sunuşta da bahsettiğim gibi, 13 Ocak tarihi itibarıyla kredilerin toplam büyüklüğü 7,7 trilyon dedik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, çok ısrar ediyorsanız buyurun lütfen ama yani zorluyorsunuz, hakikaten çok zorluyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama şu var, bakın, çok basit bir şey; niye buraya Bakan Yardımcılarımız geldi, niçin geldiler? Ben soru sorunca cevap vermediler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizin söylediklerinizi not ettiler, değerlendirecekler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama hiç söz vermediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibine, gerekirse, notlar verdiler siz görmüyorsunuz galiba.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, ben şunu sordum, teklif sahibi cevap vermedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ya, vermek zorunda değil. İlla burada her gelene söz verme diye bir sorumluluğumuz yok, yok böyle bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, soru soruyorum ben, ben bir vekil olarak soru soruyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, teklif sahibi de size cevap verdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ben Bakan Yardımcılarımıza soru sordum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İhtiyaç duyarsa Bakan Yardımcısına yönlendirebilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama o ihtiyaç duymaz, ben duyarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibi onu yapar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben duyuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir usulümüz yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye Başkanım? Ben duyuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, hayır, ben yönetiyorum burayı; kusura bakmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ben de sizden rica ediyorum, Bakan Yardımcılarımıza bir söz verin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Niye? Teklif sahibinin cevabını yetersiz mi buldunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yetersiz buldum efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle mi? Peki. İlave bir şey var mı diye sorun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sorumu tekrar edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sorumu tekrar edeyim. Ya, bunun konut piyasasına etkisi ne olacak? Yapısal bir reform, regülasyon düşünüyor musunuz bu yasayla birlikte?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kime soruyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakan Yardımcımıza.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hangi Bakan Yardımcısına?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çevre Bakan Yardımcımıza.

Hazine ve Maliye Bakan Yardımcılarımıza şunu soruyorum: Bunun enflasyona ve mali disipline olan etkisi ne olacak? 440 milyar lira para yaratılacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun arkadaşlar, çok kısa lütfen, çok kısa.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunların OVP’yle ilgili etkileri ne olacak? OVP’yle ilgili etkilerini soruyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İkna olursan oy mu vereceksin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Verebilirim belki.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hadi oradan!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok kısa lütfen, Çevre ve Şehircilikten başlayalım.

Buyurun.

ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKAN YARDIMCISI FATMA VARANK – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın vekilimiz aslında bu sorulara cevap verdi. Hani ben tekrar aynı şekilde cevap vermek istemiyorum ama şunu söylemek istiyorum: Şimdi, yaklaşık yedi sekiz aydır, pandemiden sonra konut fiyatlarında ve kira fiyatlarında bir artış oldu ve biz bunu hep birlikte yaşadık. Bu süreçte Hazine ve Maliye Bakanlığımızla birlikte sektörün bütün temsilcilerini toplayarak birkaç kez toplantılar yaptık ve buradan bazı kararlar aldık; bu kararlar sizin önünüze yeni geliyor ama bunların çalışması altı yedi aydır devam ediyor. İlk önce 250 bin sosyal konutu çıktık, bu, oradan gelen bir karardır yani biz -biliyorsunuz, sosyal konutlar 50 bin ve 100 bin olarak başlamıştı zaten, geçmişte de yapılıyordu- onun akabinde arsa çıktık ilk defa yani TOKİ bu yirmi yıl boyunca hiç arsa satışı yapmamıştı, ilk defa, altyapısı tamamlanmış 1 milyon konut arsası çıktık; bunların hepsi piyasayı regüle etmek içindi. Ondan sonra da orta gelirliye ya da işte, alt gelirin biraz daha üstünde geliri olan vatandaşlara, bu sosyal konut kampanyasına giremeyen vatandaşlara... Çünkü biz burada sosyal konutta bir üst gelir limiti koyduk, işte, 18 bin liranın üstünde geliri olan bu sosyal konutlardan faydalanamadı. O yüzden o 18 bini de hiç değilse... İşte, 45 bin, 60 bin, bu baremlerde geliri olan memurlarımıza,

hemşiremize, polisimize, öğretmenimize ya da işte, okuldan yeni mezun olmuş, üç beş yıldır çalışan gençlerimize böyle bir fırsat vermek istedik ve bu çalışmayı yaptık. Bu da yine o toplantıdan sonraki süreçlerde aldığımız kararların aslında hayata geçmesi yani bunlar sanki dün alınmış kararlar da bugün bunlar buralara gelmiyor yani o toplantılarla alınmış kararlardı, o kararlarımızı devam da ettireceğiz. Benim vermek isteyeceğim cevap bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Bu arada Sayın Arı'nın bir sorusu olmuştu. Çok kısa, sorunuzu tekrarlar mısınız?

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, Sayın Çevre, Şehircilik Bakan Yardımcısına sormuştum biraz önce. Örneğin, Antalya'da önceki gün başlayan kura çekimleri var demiştin yani bu 500 bin konut yapımı projesi kapsamında. Şimdi Antalya'da, örneğin merkezde veya diğer ilçelerde inşaatların yapılacak olduğu yerlerin ada parsel numaraları nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belli midir bunlar?

CAVİT ARI (Antalya) – Bu inşaatlar nerede yapılacaktır? Ve projeleri çizilmiş, hazırlanmış, onaylanmış mıdır? Sorum bu.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKAN YARDIMCISI FATMA VARANK – Sayın Vekilimiz, şöyle, Antalya'da Serik'te ve İbradı'da, bu iki ilçedeki proje ve yerleri belli, diğer yerlerde tam olarak arsaların arsa parselleri çalışılıyor, planlar bittikten sonra bunları da paylaşacağız. Serik'le ilgili projemiz de hazır, isterseniz paylaşabiliriz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir sorum daha olacaktı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık özel konuşun Sayın Paylan, gerçekten “Yeter.” demek zorundayız yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakan Yardımcımıza da sordum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık diğerlerini yazılı versinler veya özel konuşun çünkü bitirmemiz gerekiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Maliye Bakan Yardımcımıza da sordum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, izah etti Sayın Bakan Yardımcımız, ne diyecek yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enflasyon etkisini sordum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu söyledi Sayın Savaş, ben uygun görmüyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeler üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu usulünüzü kabul etmiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Etmeyebilirsiniz, benim usulüm bu. Fazlasıyla sordunuz, 4-5 defa ilave söz talebi kullandınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap vermedi ki efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz tatmin edici bulmayabilirsiniz, defalarca cevap verildi, rica ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, o zaman tekrar söz talep ediyorum, benim beş dakika daha söz hakkım var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiçbir hakkınız yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl yok, olur mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Baştan konuştuk, fazlasıyla kullandınız o hakkı, en az yirmi dakika konuşmuşsunuzdur, çıkartınız tutanaktan, bizim sizden alacağımız var, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Soru sordum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cevaplar defalarca verildi.

Siz herhâlde vatandaş bu programdan yararlanmasın diye engel olmaya çalışıyorsunuz, yaptığınız şey bundan başka bir şey değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben söz hakkımı istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz hakkınızı fazlasıyla kullandınız, bizim sizden alacağımız var, diğer üyelerimizin sizden alacağı var. Adaletsizlik yapıyorsunuz, istismar ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, 1’inci maddenin (4) numaralı fıkrasında yer alan “bankaya” ibaresinin anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla “kamu bankası” şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan teklif metninde, kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin, daha önce muhalefetle de istişare ettiğimiz doğrultuda 23 Ocak 2023 (bugün) saat 22.00’ye kadar verilmesini...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Muhalefet şerhi için ek süre istiyorum, bu akşam yetiştiremeyiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz bilirsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usule aykırı efendim, usule aykırı!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiç de değil.

...kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Abdullah Nejat Koçer, Şirin Ünal, Ekrem Çelebi, Orhan Yegin, İbrahim Aydın, Bekir Kuvvet Erim, Ahmet Kılıç, Nilgün Ök, İbrahim Aydemir, Cemal Öztürk, Yaşar Kırkpınar, Uğur Aydemir, Salih Cora, İsmail Güneş, Tamer Osmanağaoğlu, Mustafa Kalaycı’nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usule aykırı bu yaptığınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.28